

T.C.
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı

**4+4+4 Sistem Değişikliği Sonrası 5. Sınıf Öğrencilerinin Yaşadığı Sorunların
Öğrenci, Öğretmen ve Veli Boyutunda İncelenmesi**

Mehmet Cihan ÖZDEMİR
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Adil ÇORUK

Çanakkale
Şubat, 2018

Taahhütname

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “4+4+4 Sistem Değişikliği Sonrası 5. Sınıf Öğrencilerinin Yaşadığı Sorunların Öğrenci, Öğretmen ve Veli Boyutunda İncelenmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve değerlere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

05/02/2018

Mehmet Cihan ÖZDEMİR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Onay

Mehmet Cihan ÖZDEMİR tarafından hazırlanan çalışma 05.02.2018 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Referans No: 10179330

Akademik Unvan	Adı SOYADI	İmza	
Yrd. Doç. Dr.	Adil ÇORUK		Danışman
Prof. Dr.	Hasan ARSLAN		Üye
Doç. Dr.	Ebru OĞUZ		Üye

Tarih:

İmza:

Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ

Enstitü Müdürü

Önsöz

Eğitim yediden yetmiŖe her kesimi ilgilendiren bir olgudur. Ülkemizin kalkınma planlarından tutun da sosyal yaşamına kadar her kesimi etkiler niteliktedir. Bu durum dün böyleydi bugün de böyle olması gereklidir. Yapılan değişiklikler her zaman çağdaş yaşamın koşullarına göre şekillenmeli ve de gelecek neslimiz olan öğrencilerimizi iyiye, doğruya, faydalı olana yöneltmelidir. Ülkemiz buna gereken önemi vermek zorundadır çünkü bilgiye doğru bir şekilde hâkim olan bireyler hayatlarına istedikleri gibi yön verebilirler. Yapılan 4+4+4 eğitim sistem değişikliği bunun ne derece önemli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Değişimler temelden olmalı, eğitimdeki yenilikler süzgeçten geçirip değerli geleceğimiz olan öğrencilerin tümüne başarılı bir şekilde uyarlanmalıdır.

Yüksek lisans eğitimime başladığım süreçten itibaren bana karşı yardımlarını esirgemeyen, her fırsatta yardımcı olamaya çalışan değerli danışmanım Yrd. Doç. Dr. Adil ÇORUK Hocama ve aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Çanakkale, 2018

Mehmet Cihan ÖZDEMİR

Özet

4+4+4 Sistemi Değişikliği Sonrası 5. Sınıf Öğrencilerinin Yaşadığı Sorunların Öğrenci, Öğretmen ve Veli Boyutunda İncelenmesi

Araştırmanın amacı 4+4+4 eğitim sistemi değişikliğiyle ilgili öğretmen, öğrenci ve veli sorunlarını belirlemektir. Araştırma 2014-2017 yılları arasında Çanakkale il merkezine, Çan ilçesine ve Biga ilçesine bağlı okullarda görev yapan 32 öğretmen, okullardaki 45 öğrenci ve buna bağlı 15 velinin katılımıyla sağlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi olan görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı-yapılandırılmış sorular öğretmenler ve velilere yüz yüze görüşme esnasında sorulmuş, öğrencilere ise bu sorular form yardımıyla sınıf ortamında uygulanmıştır. Bu sayede birincil kaynağa ulaşılmıştır. Betimsel analiz kullanılarak araştırmanın bulguları elde edilmiştir. Bu araştırma sonuçlarına göre öğretmenler, 5.sınıf öğrencilerinin İngilizce ve Matematik dersi gibi bazı branş derslerinin akademik başarısında düşme gözlemlemişler, sınıf içindeki tutum ve davranış değişikliği yaşamaları gibi çeşitli bulgulara ulaşmıştır. Öğrenci boyutunda ilkokul kademesinden yeni çıkan öğrencinin bazı branş derslerinde zorlandığı, akranlarıyla ilgili sıkıntılar yaşadığı ve branş öğretmenlerine alışmakta sorun yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Veli boyutunda ise genel görüşlerin sistem değişikliğinin 5. Sınıf öğrencilerini ders bazında, fiziki ve sosyal alanlarda olumsuz etkilediği sonucu çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: 4+4+4, 5. sınıf, öğrenci, öğretmen, veli, sistem değişikliği

Abstract

Investigation of the Problems That 5 Year Student Have in Terms of Student, Teacher and Parents After the 4+4+4 System Modification

The aim of research is to determine the problems of teachers, students and parents related to the change of 4+4+4 education system. The research was conducted by the participation of the 32 teachers working at the schools in both towns Çan and Biga, 45 students at these school and also 14 parents in 2014-2017. Interview as a qualitative research method was used in this research. Structured questions were asked to the teachers and parents during the face to face interview, and also these questions were applied with the help of the forms in the in the classroom environment. Thus, primary resource was acquired. The research findings were obtained by using descriptive analysis. The teachers observed the decrease in some branch classes such as maths and English, and they reached some findings such attitudes and behaviors in the class. It has been reached to the result that a student graduated from primary school has difficulties in some branches, with his/her classmates and getting used to the branch teachers according to the student aspect. On the other hand, it has been concluded that general points of views and system modification affect 5th grade students in terms of lessons, physical and social fields negatively.

Key words: 4+4+4, 5th grade, student, teacher, parent, system modification

İçindekiler

Onay	i
Önsöz.....	ii
Özet	iii
Abstract	iv
İçindekiler.....	v
Kısaltmalar	vii
Tablo ve Şekiller	viii
Bölüm I.....	1
Giriş.....	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı	5
Araştırmanın Önemi	5
Araştırmanın Varsayımları	6
Araştırmanın Sınırlılıkları.....	6
Tanımlar.....	7
Eğitim.....	7
Öğrenci.....	7
Veli.....	7
Öğretmen.....	7
Kavramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar.....	7
Sistem ve eğitim.....	7
Değişim ve eğitim.....	11
Hükümet programlarında eğitim sistemi.....	14
Kalkınma planlarında eğitim sistemi.....	17

Milli eğitim şûralarında 4+4+4 eğitim sistemi.....	18
4+4+4 eğitim sistemi.....	19
Farklı ülkelerde zorunlu eğitim uygulaması.	23
İlgili Araştırmalar	27
Eğitim raporlarında 4+4+4 eğitim sisteminin değerlendirilmesi.....	39
Bölüm □	41
Yöntem	41
Araştırmanın Modeli.....	41
Çalışma Grubu.....	44
Veri Toplama Aracı	46
Verilerin Toplanması	48
Verilerin Analizi	49
Bölüm □	51
Bulgular	51
Bölüm □	76
Tartışma, Sonuç ve Öneriler.....	76
Tartışma	76
Sonuç	86
Öneriler	88
Kaynakça.....	90
Ekler	98
Özgeçmiş.....	103

Kısaltmalar

Akt.	: Aktaran
ark.	: Arkadaşları
ERG	: Eğitim Reformu Girişimi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
TEGV	: Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı
vb.	: Ve Benzeri

Tablo ve Şekiller

Numara	Başlık	Sayfa
1	Öğretmen Kodları	48
2	Öğrenci Kodları	49
3	Veli Kodları	50
4	Derslerle İlgili Yaşanan Sorunlar- Öğretmen Görüşleri	55
5	Derslerle Yaşanan Sorunlar- Öğrenci Görüşleri	61
6	Derslerle Yaşanan Sorunlar –Veli Görüşleri	64
7	Öğretmenlerle Yaşanan Sorunlar- Öğretmen Görüşleri	67
8	Öğretmenlerle Yaşanan Sorunlar-Öğrenci Görüşleri	70
9	Akranlarla Yaşanan Sorunlar- Öğretmen Görüşleri	73
10	Akranlarla Yaşanan Sorunlar- Öğrenci Görüşleri	75
11	Yönetimle Yaşanan Sorunlar- Öğretmen Sorunları.....	77
12	Diğer Yaşanan Sorunlar..	81

Bölüm I

Giriş

Giriş bölümünde araştırmaya ait problem durumu, problem cümlesi ve alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sınırlılıklar, tanımlar, kavramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar yer almaktadır.

Problem Durumu

Bir ülkenin çağdaş seviyelere ulaşabilmesi için en önemli sistem eğitim-öğretim sistemidir. Bu sisteme bakıldığında ülkedeki tüm bireylere çağdaşlaşma yolunda ve kendini gerçekleştirebilme konusunda bilgiyi kullanabilme yeterliliği, teknolojik gelişmelere uyum sağlanması, sosyal yön kazandırma gibi birçok duruma etki etmektedir. Eğitim ve sistem kavramının yeterli hale gelebilmesi için çevredeki, ülkedeki ve dünyadaki her gelişmenin takip edilmesi gerekmektedir. Bu da önemli bir çaba gerektirmektedir. Yetişen yeni neslin eğitimi konusunda gereken önem verilmelidir. Yeni nesil ne kadar iyi yetiştirilir, yönlendirilirse ülkede daha rahat bir ilerleme yaşanabilir. Bu ilerleme, eğitim sistemlerinin doğru, akılcı ve ilerici bir biçimde planlanmasıyla gerçekleşebilmektedir. Sistemlerdeki değişikliklerin de eğitim- öğretim kavramlarının tümü düşünülerek yapılması gerekmektedir.

Türkiye’de ve dünyada yaşanan gelişmelerin ve değişmelerin bir sonucu bilgi kavramındaki birikime paralel olarak toplumsal, kamusal birtakım yenilenmeler olmaktadır. Bu kaçınılmaz bir süreç olarak dünya üzerindeki toplumlar için geçerlidir. Bilgi, nerede ve ne şekilde olursa olsun gelişmeye açık olan toplumlarda her zaman üst sıralarda yer alan ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bilgiyi alan toplumlar ise bunu yaymak için eğitim kurumlarını kullanmak zorundadır. Yayılacak olan bilgi ise değişimin başlamasıyla doğru orantılıdır. Bu bilgi çağında yapılacak olan en önemli değişim alanı ise eğitim olmalıdır. Çünkü hayatımız bir eğitim maratonudur ve kişi, kendini ancak eğitim sayesinde geliştirebilir.

Ülkeler zaman içerisinde, eğitim sistemlerinde, derslerde ve içeriklerinde yaptıkları değişikliklerin temelinde çağın gerektirdiği ve tüm dünyanın etkilendiği değişimlere ve yeniliklere yer vermektedir. Çünkü örgüt kavramının sistem olarak varlığını sürdürebilmesinin temelinde; içinde buldukları toplumun kültürel, sosyal, ekonomik ve politik değişme ve yenileşmenin farkındalığı içinde olmaları ve bunun neticesinde yeniden şekil almaları önemli bir durum olmaktadır (Kurşunoğlu ve Tanrıöğen, 2006).

İnsanoğlunun yeniden şekillenmesi, çağdaşlık seviyesini yakalayabilmesi ve kendisini gerçekleştirme sürecinde eğitim kurum ve kuruluşlarına ciddi görevler düşmektedir. Buradaki kurum ve kuruluşlar, kendini yenilemek, ileri seviyelere taşıyabilmek, kendini geliştirebilmek için oluşumun içinde bulunan kişi veya kişilerin eğitilip toplumsal yenileşmeyi var etmek görevini üstlenmektedir. Bu görevin ise sorumluluk derecesine bakıldığında önemli bir duruma sahip olduğu görülmektedir. Bu toplumsal görevler ve bireysel görev neticesinde eğitim kurum ve kuruluşları insanların geçmişten günümüze değerli birer yapıları olmuştur ve insanoğlu var olduğu sürece de böyle sürüp gidecektir (Argon ve Özçelik, 2007).

En önemli kurumlardan biri olan okullar değişim, bilgiyi yayma ve öğretme görevini üstlenmektedir. Okula bakış açımız hiçbir zaman fiziki yapıdan ibaret olmamalıdır. Çünkü okul dediğimizde, yönetici, öğretmen, öğrenci, ekonomi, bilim, veliler vb. kavramlar girmektedir ki bunların birinin bile eksik olması okul kavramının üstlendiği eğitim-öğretim kavramının yavaşlamasına ya da yanlış ilerlemesine sebebiyet verebilmektedir. Onun içindir ki yapılacak olan veya yapılması planlanan tüm değişimler bu öğeleri kapsayacak şekilde olmalıdır. Sistemler ancak tüm kuruma ve öğelerine hitap ettiği sürece başarılı olabilir.

Toplum arasında 4+4+4 şeklinde tanımlanan 6287 nolu İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına yasal dayanak hazırlanmış ve 2012-2013 eğitim-öğretim yılından geçerli olmak üzere eğitim sistemimizde değişiklikler meydana gelmiştir.

Değişiklikler, anayasal düzen çerçevesinde meydana getirilmiştir. Bu düzenlemenin ise uygulayıcısı ve yöneticisi Milli Eğitim Bakanlığı olmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB, 2012) daha önce değiştirilmemiş olan bazı maddelerde de değişiklikler yapmıştır. Öğrencilerin okula başlama yaşı ile radikal bir değişiklik yapılmıştır. Değişiklikte ilk olarak 66 aylık bir öğrencinin ilkokula başlaması gerekmektedir. Okula başlama yaşı halk arasında belirsizliğe ve karmaşaya neden olmuştur. Öğrencinin daha çok küçük yaşta okula gitmesinin sonraki okul hayatını da etkileyeceği düşünülmektedir. Gelen tepkiler neticesinde bahsedilen okula başlama yaşı ile ilgili ikinci değişiklik meydana gelmiştir. Yaşanan sorunlar nedeniyle öğrencinin, okula başlaması için 69 aylık olması gerekmektedir. Böylelikle ikinci bir değişiklik yapılmıştır.

Haftalık ders saati sayısı, 4+4+4 eğitim sistemi ile 5. ve 6. sınıflarda otuz saatten otuz altı saate; 7. ve 8. sınıflarda otuz yedi saate ve imam-hatip ortaokullarında ise 40 ders saatine yükseltilmiştir. Yine başka bir değişiklik ise ikili eğitim sürecine geçmiş olan 5.sınıf öğrencileri için ders saati sayısının otuz saatten otuz altı saate çıkarılmış olmasıdır. Bu durumda 5. sınıfa giden öğrenciler eğitim-öğretim süreci içinde okula önceki yıllara göre daha erken gelmesi ve derslerden daha geç çıkması sorunuyla karşı karşıya kalmaktadır. Bu problem de 5. sınıftaki öğrencinin, okula gidiş-geliş esnasında ve fiziksel anlamda sorunlar (yorgunluk, motivasyon eksikliği) yaşamasına sebep olmaktadır (ERG, 2014).

Eğitim sistemindeki değişimle (4+4+4) birlikte birçok yenilik yapılmıştır. Bunlardan bazıları: zorunlu eğitim, kesintili zorunlu eğitim olmak üzere 12 yıl olmuştur, okul kademeleri ilk dört, ikinci dört ve üçüncü dörtlük kısım olmak üzere kademelere ayrılmıştır. İmam-hatip ortaokulları faaliyete geçirilmiştir. Ortaokul kademesinde ders saatinde artış yapılmıştır. Seçmeli ders sayısı artırılmıştır. Sistem değişikliğinin yeniliklerine bakıldığında öğrenci görev ve sorumlulukları daha da fazlalaşmıştır.

Değişim sonucundaki yeniliklerle yapılmak istenenlerden biri de öğrenciye eşitlik ve seçme özgürlüğü sağlamak olduğu belirtilmektedir. İkinci dördlük kademesinde bulunan sınıfların (5, 6, 7 ve 8.sınıflara) seçmeli ders sayılarındaki artış ve ders seçimindeki artan seçenekler öğrencilerin sosyal açıdan, etkileşim ve gelişimi açısından isteklerini gerçekleştirmelerini sağlamaktadır. Öğrencinin mesleki yönelimleri açısından önemli bir yaş aralığına denk gelen 5.sınıf sürecinden itibaren öğrenci kendi mesleki çizgisini belirleyebilecek ve kendini gerçekleştirmek için ilk adımı atmış olacaktır. İlk dört, ikinci dört ve son dört yıl kademesi şeklinde düzenlenmiş olan eğitim sistemi öğrencilere hem yatay hem de dikey geçişlerde kolaylık sağlamış olacaktır. Öğrenci kendi istek, beceri ve tutumuna göre hareket sağlayacak ve gelişimini ilerletecektir (MEB, 2012).

Yapılan düzenlemeyle birlikte 4+4+4 eğitim sisteminin sonucu olarak birçok noktada değişiklikler meydana getirilmiştir. Bu durumdan en fazla 5. sınıf öğrencilerinin etkilendiği düşünülmektedir. Eğitim sistemi değişikliği sonucunda 5. sınıf öğrencilerinin akademik başarı grafikleri incelendiğinde ve bu konu hakkında yapılan çalışmalara (ERG ve TEGV, 2014) bakıldığında geçen yıla göre bazı branş derslerinde başarı anlamında düşüş görülmüştür. Ders başarılarındaki zorlanmaların da öğrencilerin motivasyon durumlarına etki ettiği düşünülmektedir. Bununla birlikte okullarda sistem değişikliğinin etkisi olan ikili eğitim probleminin de 5. sınıftaki öğrencilerde uyum açısından sorunlar yarattığı düşünülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin norm kadro fazlalığı olması sebebiyle bazı sınıf öğretmenlerine branş seçimi yaptırılmıştır. Bu yapılan branş seçiminin de yeterli gelmemesinden dolayı boş kalan derslere seçmeli dersler konulmuştur. Fakat seçmeli ders seçimi öğrenci, veli seçimine bırakılmamış yönetici kadro tarafından belirlenmiştir. Bu durumda 5. sınıf öğrencilerinin seçmeli derslere karşı önyargı veya bu derslere katılmak istememe gibi durumları ortaya çıkardığı düşünülmektedir. Eğitim sistemi değişikliği sonucunda taşınmalı sistemin ortaya çıkmasının da 5. sınıf öğrencilerinde olumsuz bir etkiye neden olduğu düşünülmektedir. Bu

araştırmada 5.sınıf öğrencilerinin sistem değişikliğinden nasıl etkilendikleri öğrenci, öğretmen ve veli bakış açısından ortaya konulmuştur.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı 4+4+4 eğitim sistemindeki değişiklikle birlikte 5.sınıfa giden öğrencilerin karşılaştığı sorunları öğrenci, öğretmen ve veli görüşleriyle ortaya koymaktır. Eğitim-öğretim sistemimizde yapılan radikal değişiklikle birlikte 5. sınıf öğrencileri ortaokul kademesine (ikinci 4'lü grup) alınmuştur. Bu değişikliğin, 5.sınıfa giden öğrencileri olumsuz etkilediği düşünölmektedir. Sistemin (4+4+4) öğrencilere etkilerinin, hangi konularda ve ne düzeyde olduğunu ortaya koymak amaçlanmuştur. Araştırmada bulguları değerlendirmek, bulgular doğrultusunda çözüm önerileri getirmek, yapılan benzer çalışmalarla ilgili tartışma yapmak bir diğer amaç olarak belirlenmiştir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmuştur:

1. Derslerle ilgili sorunlar nelerdir?
2. Öğretmenlerle ilgili sorunlar nelerdir?
3. Yöneticilerle ilgili sorunlar nelerdir?
4. Akranlarla ilgili sorunlar nelerdir?
5. Diğer sorunlar nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Değişim, hayatımızın her anında mevcut olan bir kavramdır. Sosyal yaşamdan tutun da bilgiye kadar her alanda hüküm süren olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Değişimin olabilmesi için de belli birtakım yeniliklerin sistemleri etkilemiş olması gerekmektedir. Bu yenilikler teknolojik alanda, bilimsel alanda olabilir. Bu yeniliklerden en fazla etkilenen eğitim sistemleridir. Değişim sürecinde, yenileşme çabası içinde olan eğitim sistemimiz

birtakım yeni modellerle şekillendirilmeye çalışılmıştır. Değişen bilgi, teknoloji çağına uymak, öğretimin ve eğitimin her kademesine yararlı olmak sistemimiz için temel şartlar içerisinde yer alır. Eğitim kademesinin belli bölümlerinde sistemin değişmesinden dolayı etkilenmeler olmuştur. Bu değişim sürecinden sistem içerisinde en çok etkilenen 5. sınıf öğrencileri olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencileri üzerindeki etkisinin öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerine göre daha önceki araştırmalarda yer almamasından dolayı önem kazanmaktadır. Yapılan bu çalışmada 4+4+4 eğitim sistemindeki değişikliğin 5. sınıfa giden öğrencilere etkileri konusunda öğrenci, öğretmen ve veli boyutunda çoklu bir bakış açısıyla ortaya konulmuştur. Ortaya çıkan bulgular eğitim sisteminde yapılacak olası bir değişiklik veya düzeltmelere kaynaklık etmesi bakımından önemlidir.

Araştırmanın Varsayımları

Araştırmanın temel varsayımları şunlardır:

- Araştırmada, Çanakkale'nin Merkez, Çan ve Biga ilçelerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin, bu okullarda 5.sınıfa giden öğrencilerin ve bu öğrenci velilerinin görüşmede yer alan soruları yanıtlarken gerçek duygu ve düşüncelerini yansıttıkları varsayılmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

- Araştırma 2013-2014 / 2016-2017 eğitim öğretim yıllarında Çanakkale'nin merkez Çan ve Biga ilçelerinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan 32 öğretmen, okuyan 45 öğrenci ve 15 öğrenci velisi ile sınırlıdır.
- Araştırma uzman görüşü alınarak hazırlanmış yarı-yapılandırılmış görüşme soruları ile sınırlıdır.

Tanımlar

Eğitim. Önceden belirlenmiş amaçlara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan, yaşadığı toplum içerisinde geçerli olan değer, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği, etkinlik sürecidir (Çalık, 2012).

Öğrenci. Öğrenim görmek amacıyla ders alan kimse (TDK, 2017), 5.sınıf öğrencisi.

Veli. Bir çocuğa bakan, onun işleriyle uğraşan ve her türlü davranışlarından sorumlu kimse (TDK, 2017). 5.sınıf öğrenci velisi.

Öğretmen. Formal eğitim veren kurumlarda eğitimi sağlayan kişidir (Özer, 2012).

Kavramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Bu başlık altında 4+4+4 Eğitim sistemiyle ilgili kavramsal çerçeve ve konuya ilişkin yapılan araştırmalar yer almaktadır.

Sistem ve eğitim. Sistem, karşılıklı etkileşim içerisinde olan öğelerin belli bir amacı gerçekleştirmek için bir bütün oluşturacak şekilde düzenlenmesidir. Sistem kavramı diğer oluşumlarla iç içedir. Sistem iletişimini girdi, işlem, çıktı ve dönütlerle oluşturur. Girdiler sayesinde oluşumunu tamamlar ve çıktılarla değişimini gerçekleştirir (Güçlü,2012).

Eğitim süreci bir plan dâhilinde olmalıdır ve bir dişlinin çarkları gibi diğer çarkları hareket ettirmesi gerekmektedir. Eğitim sistemi de böyledir. Göçebe toplum hayatından yerleşik düzene geçen insanoğlu, ihtiyaçlarını giderebilmek için farklı şekillerde kurum ve kuruluşlar oluşturmuşlardır. Eğitim sistemleri de bunlardan biridir. Eğitim sistemine bakıldığında bireyin veya bireylerin ait olduğu toplulukların ihtiyaçlarını karşılamak için yapılandırılmış sistemler bütünü şeklinde tanımlanmaktadır. Bu sistemin içerisinde ana unsurlar olarak teknoloji, eğitim çizelgeleri, eğitim-öğretimin uygulayıcıları, fiziki kaynaklar

ve ekonomik kaynaklar bulunmaktadır. Eğitimin sistem olabilmesi için bütün bunlar tek bir yapıda birleşmeli ve işlerlik kazanmalıdır. Ancak bu şekilde eğitim bir sistem haline gelebilmektedir. Eğitimin sistem olması da insan faktörüne bağlı olarak eğitime bağlı faaliyetlerin artması anlamına gelmektedir. Eğitim sisteminin en önemli başlığı ise insandır (Şişman 2009'dan akt. Taş, 2011).

İnsanlarla etkileşim sonucunda oluşan eğitim sistemi, topluma hizmet etmesi bakımından açık bir sistem olarak değerlendirilmektedir. Açık bir sistem şeklindeki eğitim sistemi, toplumsal sistemin bir alt basamağı olarak ifade edilmektedir. Toplumsal sisteme bağlı olan diğer alt sistemlerle etkileşim içerisinde olmasından dolayı eğitim sistemi sürekli olarak değişim ve gelişim göstermektedir. Eğitimin açık bir sistem olarak değerlendirilebilmesi için belli amaçlarının olması gerekmektedir. Amaçlar oluşturulduktan sonra ise amaçları gerçekleştirecek girdiler (öğrenci, öğretmen, program...) oluşturulur. Sistem bu girdileri kabul ettikten sonra ise dönüşüm süreci başlamaktadır. Dönüşüm sürecini ise eğitim sistemimizde öğrencinin aldığı eğitim-öğretim bölümü oluşturmaktadır (Güçlü, 2012). Sistemin çıktılarını ise okullar için mezunlar, iş doyumu, bilgi ve çeşitli sosyal etkinlikler oluşturmaktadır (Gediklioğlu, 2012).

Eğitime sistem olarak bakıldığında, genel bir yapıya sahiptir. Bu genel yapı da kendi içerisinde alt basamaklar sayesinde birbirleriyle düzgün bir işleyiş içinde çalışmaktadır. Eğitim sistemi, hiyerarşik olarak üst basamaklardan alt basamaklara doğru bünyesindeki bireyler için belli görevler vermektedir. Bu yapıya göre alt görevlerden, üst görevlere çıkıldıkça bazı sorumluluk ve görevler artmakta ve daha fazla önem kazanmaktadır. Görevler ise belli kurallara göre oluşturulmaktadır. Bu görev ve sorumluluklar yerine gelmediği zaman ise bireyler bu kural ve yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadır. Böyle durumlar ise sistemi bazen sıkıntıya düşürebilmektedir (Baysal ve Ada,2015).

Eğitim sisteminin amacı, eğitime ilişkin nitelikli bilgi, hizmet ve ürün üretmektir. Bu konudaki başarısı varlığını sürdürmesinin ön koşuludur. Topluma değişen dünya koşullarına uygun kaliteli ürün sunabilen sistemler gelişip büyürler; başaramayanlar ise güç kaybına uğrayıp zamanla yok olurlar (Öztürk, 2007).

Türk Milli Eğitim Sistemi T.C. Anayasası, eğitim ve öğretili düzenleyen yasalar, hükümet programları, kalkınma programları ve Milli Eğitim şuraları esas alınarak düzenlenmektedir. Türk Milli Eğitim Sistemi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile düzenlenmiştir. Türk Milli Eğitim Sistemi demokratik, çağdaş, bilimsel, laik ve karma bir yapıya sahiptir.

Türk Milli Eğitim Sistemi'nin amacı Türk vatandaşlarının refah ve huzurunu artırmak, milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek, hızlandırmak ve Türk ulusunu çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı yapmaktır (MEB, 2002). Öğretim ve eğitim bu genel amaçlara göre düzenlenmiştir. Bu amaçlar belli kademe ve açığıtaki eğitim kurumlarının kendilerine özgü amaçları ve herkesi kapsayan amaçlara ve kurallara göre belirlenmiştir.

Okul kademelerinin, okulların ve derslerin amaçları milli eğitim sisteminin temel amaçları ışığında hazırlanır. Türk Milli Eğitiminin genel amaçları Milli Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde aşağıdaki şekilde belirtilmiştir (Memişoğlu, 2012):

Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk İnkılap ve İlkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını ve milletini seven ve daima yüceltemeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı göreve

ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;
3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri ve davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak ve böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

Türk Eğitim Sisteminin oluşmasında genel ve özel amaçların dışında belli kuralları vardır. Bunlar aşağıdaki şekilde belirtilmiştir (Gediklioğlu,2012):

- Genellik ve eşitlik,
- Ferdin ve toplumun ihtiyaçları,
- Süreklilik,
- Atatürk ilke ve inkılapları,
- Atatürk Milliyetçiliği,
- Demokrasi eğitimi,
- Laiklik,
- Bilimsellik,
- Planlı olma,

- Karma eğitim,
- Okul-aile işbirliği
- Her yerde eğitim kuralıdır.

Türkiye Cumhuriyeti devletinde eğitim kavramı, hukuk, demokrasi, sosyal anlayış gibi ana unsurlardan bir tanesidir ve devlet tarafından işleyişi, sistemi denetlenmektedir. Bireylere tanınan eğitim hakkı ise Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile koruma altına alınmış, eğitim sistemimizin alt basamaklarını oluşturan mevzuatlarla günümüzdeki şeklini almıştır (Gedikoğlu, 2012).

Türk Eğitim Sistemi, yapı olarak aynı zamanda açık sistem özelliği göstermektedir. Sistem, dinamik bir yapıya sahip ve sürekli olarak değişime maruz kalmaktadır. Değişim kaynaklarına bakıldığında iç kaynaklardan değil dış kaynaklar nedeniyle değişim olduğu görülmektedir. Sistem içerisindeki değişiklik, bir beklenti veya ihtiyaca, bilimsel bir sürece cevap vermediğinde sistemin işlevlerinin gerçekleşmesini engelleyebilmektedir. Eğitim sisteminde yapılacak olan değişiklikler bu sebepten dolayı detaylı ön çalışmalar, pilot uygulamalar yapılarak, dönütler alınarak, gerekli düzenleme ve düzeltmeler yapılarak işleme konulmalıdır (Baysal ve Ada, 2015).

Değişim ve eğitim. Günümüz bilgi çağı olarak bilinmektedir. Bilgi ise sürekli değişen ve gelişen bir kavram şeklinde belirtilir. Türk Dil Kurumuna göre değişim, bir zaman dilimi içindeki değişikliklerin bütünü, değişme olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2017).

Sistemlerdeki değişimi zorunlu kılan faktörler aşağıda sıralanmıştır (Duman, 2008):

1. Bilgi birikiminin hızlı artması
2. Teknolojik gelişmeler ve değişmeler
3. İletişim ve etkileşim aygıtlarının tüm yaşamı etkilemesi

4. Küreselleşme
5. İnsan haklarındaki gelişmeler
6. Sermayenin yaygınlaşması
7. Hayat standartlarının yükselmesi
8. Tıp, sağlık alanındaki gelişmeler
9. Nüfus artışı
10. Savaşlar ve çatışmalar
11. Rekabet

Eğitimin sistemindeki değişimin başarılı sayılabilmesi için iç etkenlere göre değişim yapılması, kişisel ihtiyaçlar ve beklentileri gideren bir değişim yapılması gerekmektedir. Eğitimdeki değişimler, genelde dış etkenlere göre değiştirilir, dayatmacı ve tepeden inmececi bir yaklaşımla yapılırsa başarısızlığa uğramaktadır (Duman, 2008).

Toplumsal olarak bakıldığında insanlar arasındaki etkileşim sonucu eğitim, öğrenmeler ortaya çıkmıştır. Küresel bağlamda değerlendirildiğinde bu öğrenmelerle kurumlar arasındaki etki kaçınılmaz olmuştur. Değişen dünya kavramına ayak uydurmak zorunda olan sistemlerin başında eğitim sistemleri gelir çünkü temelinde insan vardır. Eğitim sistemleri üstlendiği önemli görevleri, gelişim içerisinde olan, öğrenen ve öğreten, eleştiri yapabilen, yaratıcı zekâyâ sahip olan, uluslararası değerlere sahip olan kişiler ortaya çıkararak gerçekleştirmektedir. Eğitim sistemleri bir yandan toplumsal değişimi gerçekleştirecek bireyler yetiştirirken diğer yandan da kendi toplumlarını diğer toplumlardan ayıran değerlerin yeni kuşaklara aktararak korunmasını ve toplumun sürekliliğini sağlamaktadır (Argon,2012).

Eğitim sisteminin yeniliğe açık olması, bilimsel araştırma ve incelemeler yapması, değişim ve yeniliklere açık bireyler yetiştirme başarısında etken olacaktır. Eğitim sisteminde değişim ve yenilik hareketleri devam ederken; hedeflerine, öğretim yöntem ve kurallarına,

okullarına, öğretim alanındaki teknolojik gelişmelerine, öğretmenlerine yenilik kazandırmalıdır. Değişme neticesinde ortaya çıkacak değişiklikler ile mücadele edebilmenin çözümü olarak; eğitim kurumlarının, eğitim alanında bu tarzdaki yenileşme hareketlerine tedbirli olmaları sağlanmalıdır. Değişimin özünde bir biçimden başka bir biçime girme, yani farklılaşma vardır. Değişme aslında herhangi bir yönü vurgulamazken içerisinde gelişme, ilerleme, büyüme, yenilenme, çağdaşlaşma kavramlarını barındırır. Eğitimin geleceğe yönelik yapılması bu doğrultuda olmalıdır (Şen, 2010).

Değişimlerin sürekli yapıldığı sistemlerin temelini insan oluşturmaktadır. İnsanın yer aldığı sistemlerdeki değişim ve yenileşme hareketleri kaçınılmaz olmaktadır. Bu değişmeye iki noktadan bakılabilir. Bunlardan ilki, kendiliğinden gerçekleşen değişimler yani sosyal değişimler, ikincisi ise belirlenmiş amaçlar doğrultusunda plan ve program dâhilindeki değişimlerdir. İlk şekilde meydana gelen değişimlerin etkileri büyük ve önemli olmaktadır. Ancak bu değişimin tespiti biraz zor olmaktadır. İkinci şekilde meydana gelen değişimlerde ise durum daha farklıdır. Plan ve program söz konusu olduğunda eğitim devreye girmektedir. Değişimler ister iç dinamiklere bağlı olarak kendi seyri içinde ortaya çıksın isterse plan program dâhilinde ortaya çıksın değişimin gerekli ve zorunlu bir olgu olduğu kabul edilmektedir. Planlanan değişiklikler tarafsız olarak uygulanması gerekmektedir. Aksi halde değişimden ve değişikliklerden istenen olumlu sonuçlara ulaşamamaktadır (Baysal ve Ada, 2015).

21.yy'ın gerektirdiği yenileşme hareketlerine uyum sağlamak eğitim kurumlarının görevleri arasındadır. Topluma şekil veren ve insanı eğitip bilgi sahibi yapan okulların bu uyum sürecine tam olarak adapte olup işlerliğini sağlaması için bütün olarak belli ilke ve yöntemlerle yönetilmesi olağan bir durumdur. Eğitimin ülkede çağın gerektirdiği ve ulaşılmak istenen refah seviyesini artırmadaki görevi düşünüldüğünde eğitim sistemlerinin yapıları bürünmesi, yöneticilik kavramının ileri düzeyde olması gerektiği, yardımlaşmayı esas alması,

birliktelikten doğan gücün ortaya çıkarılması gibi özellikleri arasında olmazsa olmazları arasındadır. Evrensel nitelikte olan bu değişim ve yenilikler, toplumun bütün kesimlerini etkilediği gibi eğitim kavramına da etkisini göstermiştir. Değişim sürecinin eğitime yansımaları şöyle olmuştur (Gediklioğlu, 2012):

1. Eğitim amaç ve düşünce yönünden değişime uğramıştır.
2. Eğitimde toplam kalite yönetimi düşüncesi benimsenmiştir.
3. Bilgisayar destekli ve uzaktan eğitim başlamıştır.
4. Öğretim merkezli eğitim yaygınlaşmıştır.
5. Öğrencilere öğrenmeyi öğretmek temel ilke olmuştur.
6. Yaşam boyu eğitim düşüncesi gelişmiştir.
7. Eğitimde uluslararası değişim programları oluşturulmuştur.
8. Yabancı Dil eğitimi ön plana çıkmıştır.

Hükümet programlarında eğitim sistemi. Siyasi kurumlar eğitim kurumlarının ileri seviyelere taşınması için çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar neticesinde eğitim kurumları aracılığıyla insanlar üzerinde milli bilinci yakalamaya, toplum olarak benimsenen bir siyasi düşünceyi özümseyen yurttaşlar oluşturmaya ve siyasi kurumların güç kazanmasına yardımcı olacaktır. Demokratik bir düzenin oluşmasında ve bu düzenin korunmasında eğitim kuruluşlarını önemli görevler düşmektedir. Siyasi parti içerisindeki kişiler eğitim kurumlarınca yetiştirilmektedir. Diğer yandan var olan sistemi koruyan yurttaşlar yetiştirirken diğer taraftan yenileşmeye açık bireyler yetiştirerek toplumun siyasi yapısında değişikliklere de sebep olabilmektedir (Erden, 2011).

Eğitim politikaları, eğitim kurum ve kuruluşlarının hedeflerine ulaşmasını sağlayacak ilke ve kuralları belirlenmesidir. Eğitim politikalarının açık, anlaşılır, sürekli, bütün, dinamik, katılımlı olmaları gerekmektedir. Katılım kavramı eğitim politikasında önemli bir yere

sahiptir. Eğitim yürütülebilmesi ve amaçlarına ulaştırılması için öğretmenlerden sivil toplumun resmi ve özel kademelerine kadar herkesin katılımı gerekmektedir. Bunun yanında eğitim politikaları belirlenirken uluslararası düzeyde farkındalık oluşturularak yapılmalıdır. Kısaca, ülkenin ihtiyacı olan ulusal kaynaklar ve evrensel kaynaklar eğitim politikasının şekillenmesini sağlamaktadır (Balay, 2012).

Türkiye'ye bakıldığında Eğitim Politikaları, Kalkınma Planları, Milli Eğitim Şûraları ve Hükümet Programlarına göre belirlenmektedir. Hükümet programlarımızdan bazıları kısaca aşağıda anlatılmaktadır:

55. Hükümet Programı (30 Haziran 1997):

- Bütün eğitim birimlerinde Atatürk İlke ve İnkılaplarına bağlı kalan, tüm kültürel birikimleri benimseyen, teknoloji çağının ilerleyişine katkı sağlayabilecek bilgi ve becerilerini kullanabilen bireyler ortaya çıkarmak ana hedef olacaktır.
- Sekiz yıllık zorunlu eğitim ve temel eğitim aktif hale getirilecektir. Temel eğitime geçiş sürecinde, meslek liseleri ve teknik liseler kapsamında bulunan ortaokullarda eğitimini sürdüren öğrencilerle çıraklık eğitim merkezinde eğitim gören öğrencilerin elde etmiş oldukları haklar korunacaktır.
- Orta öğretim sürecinde öğrencilere mesleki bilgiler, teknik bilgi ve beceriler kazandırılarak bu alanda önemli bir eğitim görmesi sağlanacaktır. Eğitim kademelerinin tümünde geçerli olan kuralları, uygulanabilirlik açısından günümüz eğitim araçlarıyla oluşturacak, öğretim sürecinin gelişmesini sağlayacak ve bilgisayar destekli eğitime daha fazla önem verilecektir.
- Gençlere bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışında eğitim vererek gençlerin çağın gerekliliği olan bilgi toplumları arasında olmaları sağlanacak, genç nüfusu bilime ve

araştırma alanlarına yönlendirerek onların gelişmesi bilimin ışığında ilerlemesi sağlanacaktır.

- Toplumun bilimsel araştırmalarla ilgili çalışmalar oluşturulması için kamu kuruluşlarında ve özel kurumlarda bilimsel çalışma merkezlerinin yapılanması desteklenecektir.(Gülcan, 2012).

62. Hükümet Programı (1 Eylül 2014):

- Eğitim sistemindeki güncel değişiklik olan 4+4+4 eğitim sistem modeli bu hükümet sürecinde gerçekleştirilmiştir. Eğitim reformu sayesinde okullaşma oranı ülkemizde üst seviyelere taşınmıştır.
- Eğitimde fırsat eşitliği sağlanarak eğitim sisteminde yaşanan reformun işlerliği ve eğitimde sunumun iyi hale gelmesi sağlanmıştır. Bu sebepten iktidar olduğumuz süreçten itibaren ders kitapları ücretsiz olarak dağıtılmış, ihtiyaç sahibi olan öğrencilere yardım edilmiştir. Taşınabilir eğitim sistemi oluşturulmuştur. FATİH Projesiyle bütün öğrencilerin teknolojik gelişmeleri yakından takip etmesi sağlanmıştır.
- Orta öğretim kurumları sınavı tek sınav değil, öğretmenleri ve müfredatı kapsayan orta öğretime geçiş sınavı hayata geçirilmiştir. Ortaöğretim sürecinden yükseköğrenime geçiş sürecinde de okulu temelinde tutan bir yerleştirme sistemine ait çalışmalar devam etmektedir.
- İleriki süreçte, önceden temeli oluşturulan politika ve uygulamalara yön verecek, eğitim sisteminde yaşanan sorunlara ilişkin çözüm stratejileri oluşturulmaya devam edecektir. Temel eğitim ve ortaöğretim bünyesindeki okullarda öğrencilere uygulanan müfredatın önemsiz ve ihtiyaçlarla uyumsuz bilgilerden temizlenmesi sağlanacak, öğrencilerin sosyal etkinliklere ve spor faaliyetlerine daha çok zaman ayırması

sağlanacaktır. Öğrencilerin Türkçe ve yabancı dil öğrenmedeki sorunlarını çözmek hedeflerimiz içerisinde olacaktır.

- Okullaşma oranının artırılması, kız çocuklarının okullaşma oranının artırılması ve okul öncesi eğitimin teşvik edilmesi hedeflerimiz içerisinde öncelik oluşturmaktadır (Başbakanlık, 2014).

65. Hükümet Programı (24 Mayıs 2016):

- Kültürel değerlerin daha çok benimsenmesi ve genç nesle aktarılması için değerler eğitimi kavramının eğitim sistemi içerisinde bulunması sağlanacaktır.
- Müfredatın eğitimin her kademesinde öğrenciyi hayata hazırlayan, öğrenmeyi öğreten, istidatlarını ortaya çıkaran, temel becerileri veren, özgüveni pekiştiren, evrensel değerleri aktaran bir içeriğe sahip hale getirilmesi yönündeki çalışmalarımıza devam edeceğiz. Müfredatı bilgi teknolojileri destekli öğretime uygun hale getirerek, eğitsel e-içeriklerin genişletilmesi ve daha da geliştirilmesini sağlayacağız.
- Ailenin eğitim sistemi içerisinde daha aktif bir şekilde yer alması sağlanacaktır.
- Okulların fiziki olanaklarında iyileştirilmeye gidilerek derslik sayılarında yeterli sayıya ulaşılarak ikili eğitim süreci bitirilecektir.
- Öğrencilerin bireysel özellikleri dikkate alınarak, eğitim ortamı, materyaller ve uygulamalar bu doğrultuda düzenlenecektir (Başbakanlık, 2016).

Kalkınma planlarında eğitim sistemi. Türkiye’de 1961 Anayasası ile kaynakların kullanımının artırılması ve kalkınmanın daha hızlı olabilmesi için ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel planlama hizmetlerinin bütünlük içinde olması ve sürekli hâle gelmesi için Devlet Planlama Teşkilâtı oluşturulmuştur. Ülkenin beş yıllık programlardan oluşan kalkınma planları ise 1963 yılından itibaren uygulamaya konulmuştur. Bu kalkınma planlarında yer alan konulardan biri de ‘Milli Eğitim’dir (Gülcan, 2012).

Ülkemizdeki Kalkınma Planları (Gülcan, 2012):

8.Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005): Okullaşma oranlarının okul öncesinde %25, ilköğretimde %100, ortaöğretimde %75'e yükseltilmesi, zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması, bilimsel ve etkin bir yönlendirme, bölgeler arası dengesizliğin giderilmesi, yerel yönetimlerle, gönüllü kuruluşlarla ve diğer ülkelerle işbirliği ve mesleki eğitime ağırlık verilmesi hedeflenmiştir.

9.Beş Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013): Okul öncesi ve ortaöğretim kurumlarında okullaşma oranları artış sağlanacak, okulöncesi eğitim yaygınlaştırılacak bu sebeple öğretmenler daha yetkin hale getirilecek, okullar fiziksel açıdan yeterli hale getirilecek, eğitimdeki mevcut hizmetler çoğaltılacak, toplumun farkındalık düzeyleri üst düzeylere çıkartılacak, erken çocukluk ve veli eğitimlerine daha çok önem verilecek, ortaöğretim; programı dahilinde yatay ve dikey geçiş olanakları tanınacak, rehberlik hizmetlerini bünyesinde barındıran bir yapı oluşturulacaktır. Kalabalık sınıf sorunu çözüme kavuşturulacak, ikili eğitim uygulaması azaltılacaktır, okulların teknolojik altyapıları, eğitim yazılımlarına önem verilecek şekilde amaçlar belirlenmiştir.

10.Beş Yıllık Kalkınma Planı (2014-2018): Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılacak, yabancı dilde eğitime erken yaşta başlanılacak, ortaöğretim ve yükseköğretim geçiş sistemleri düzenlenecek, birleştirilmiş sınıf ve ikili eğitim azaltılacak, nitelikli iş gücü yetiştirilmesinde mesleki ve teknik eğitim de uygulamaya ağırlık verilecek, bireysel farklılık gözetilen bir eğitim dönüşüm programı uygulanacak gibi hedefler belirlenmiştir (TBMM, 2013).

Milli eğitim şûralarında 4+4+4 eğitim sistemi. Türk Milli Eğitim Sistemi'ne yönlendirme yapmak için hükümete tavsiye niteliğinde olan ve eğitim konularının konuşulup, tartışıldığı toplantılardır. Kararların, uygulanması Milli Eğitim Bakanı'nın onayına bağlıdır.

Sistemde yapılan değişiklikler bakımından önemli olan □□. Milli Eğitim Şûrası kararları aşağıdaki yer almaktadır (MEB, 2010):

□□. Milli Eğitim Şûrası:

- Zorunlu eğitim öğrencilerin yaş durumları ve bireysel özellikleri dikkate alınarak; bir sene okul öncesi eğitim, dört sene temel eğitim, dört sene yönlendirme eğitimi ve ortaöğretime hazırlık eğitimi, sene ortaöğretim olmak üzere öğrencilere değişik ortamlarda eğitim almaya imkân oluşturacak şekilde 13 sene şeklinde oluşturulmalıdır.
- İlköğretim ve ortaöğretim sürecinde kısa zamanda ikili eğitim sorunu çözülmeli, okullarda öğle yemeği verilmeli, birleştirilmiş sınıf uygulaması en aza indirilmeli, sınıf mevcutları yeniden düzenlenmelidir.
- Okullar arası başarı farkları ve eşitsizlikler azaltılmalı ve bütün okulların eğitim sürecinde belli standartları yakalaması için okulların fiziki yapıları ve donanımlarıyla insan kaynakları açısından mevcut durumlarını gösteren dokümanlar daha kapsamlı oluşturulmalı; bütün okulların üst düzey standartları yakalaması için orta ölçekli bir plan hazırlanıp uygulamaya konulmalıdır.
- Ortaöğretim kurumuna sahip olmayan yerlerdeki öğrenciler taşınmalı eğitim sistemine uygun biçimde ortaöğretim kurumlarına taşınmalı, okullarda öğrencilere öğle yemeği verilmeli, yerel yönetimlerin desteği ile öğrenciler taşınma konusuyla ilgili yasal düzenlemeler oluşturulmalıdır.

4+4+4 eğitim sistemi. Türkiye Eğitim Sisteminde 2012 senesinde radikal değişiklikler yapılmıştır. Anayasa çerçevesinde 652 sayılı KHK (Kanun Hükmünde Kararname) ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın yapısı ve görev içeriği, 6287 sayılı kanun ile de İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile bunu destekleyici diğer kanun değişiklikleriyle eğitim sistemimizde önem derecesi yüksek değişiklikler uygulanmıştır kanun değişikliğiyle birlikte ülkemiz vatandaşlarımızın

cinsiyet ayrımı yapmaksızın eğitim 12 yıla olarak zorunlu hale getirilmiştir ve bu eğitimi tamamlayan bütün bireylere ortaöğretim diploması verilmesi kararlaştırılmıştır (Çoruk, 2013).

2012-2013 eğitim öğretim yılında eğitim politikalarında değişikliğe gidilerek 18. Milli Eğitim Şurası'nda alınan karar sonucu 4+4+4 eğitim modeline geçilmiştir. Bu sistemde ilkokul-ortaokul 8 yıllık zorunlu eğitim modeli, 4+4+4 toplamda 12 yıl şeklinde okula devamlılığın ve eğitim yaşı ortalamasının artırılması amaçlanmıştır. Bu sistemle birlikte ilk dört yıl ilkokul, ikinci dört yıl ortaokul ve üçüncü dört yıl ise lise öğrenimini kapsamaktadır. Bu sisteme göre ilkokul ve ortaokula başlama yaşı 6 ay daha erkene alınmıştır. Bu bir senelik fark ile öğrencilerin daha verimli bir şekilde okul hayatına başlaması ve devamlılığı amaçlanmıştır.

Bu kapsamda amaçlananlar MEB'in 2012 yılında yayınlamış olduğu 12 yıllık zorunlu eğitim soru ve cevaplarında şu şekilde dile getirilmiştir. "Düzenlemeyle birlikte eğitim sistemimiz öğrencilerimiz için kolay ve demokratik bir işleyişe sahip olacaktır. Farklı basamaklarda ortaya çıkarılacak seçmeli derslerle bütün öğrencilerin beklentileri tam olarak gerçekleştirilmiş olacaktır. Öğrenciler hangi branşlarda başarılı ise veya bu branşların hangisinde ilerlemek istiyorsa 5. Sınıf sürecinden başlamak üzere bu fırsatlar öğrenciye oluşturulmuş olacaktır."

Sistem değişikliğinin yeniliklerinden biri de eğitime ait basamakların kısımlara ayrılmasıdır. İlk basamak dört yıldan oluşan ilkokul (1, 2, 3, 4.sınıf), ikinci basamak dört yıldan oluşan ortaokul (5, 6, 7, 8.sınıf) ve üçüncü basamak dört yıldan oluşan lise (9, 10, 11 12.sınıf)'dir. Bu sayede öğrenciler için daha kolay ve demokratik bir sistem düzeni oluşturulmuştur. Sistem değişikliğinin düzenlemeleri içerisinde yer alan okulların ayrı ayrı binalarda olacağı, fiziksel koşulların uyum sağlamadığı noktalarda okulların birlikte eğitim kurumlarında bulunmaları ön görülmüştür.

Yeni sistemde amaçlanan sadece bilişsel açıdan değil duyuşsal açıdan da bireylerin verimli olmalarını sağlamaktır. Yine aynı yazıda şuna yer verilmiştir: “Değişiklikler neticesinde okula başlama yaşı olarak birtakım değişikliğe gidilmiş, öğrencilerin okula başlama yaşı düzenlenmiştir. Bu değişimin yapılma sebebi olarak da bireyin kendini daha erken gerçekleştirip yaşam koşullarına erken yaşlarda başlaması olarak gösterilmiştir. Öğrencinin kendini daha erken keşfetmesi, çağın gerektiği seviyelere ulaşması böylece daha kolay olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda eğitim programlarında yeniliğe gidilip öğrenci düzeyine uygun olması sağlanmaktadır. Ancak bireyler arası gerek fiziksel gerekse hazır bulunuşluk farkları yeni sistem ile gittikçe belirginleşmiştir. Eski sistemdeki standart olan öğrenim çağı yaşı yeni sistemde olması gerekenden daha erken veya daha geç olması konusunda veli kararına bırakılmıştır.” Durum böyle olunca bazı öğrencilerde okula daha erken bazı öğrencilerde daha geç başlama söz konusu olmuştur. Bu durum da iyi ve kötü bazı sonuçları beraberinde getirmiştir. Aynı sınıfta eğitim gören öğrenciler arasındaki yaş farkı olumsuz sonuçlarından en belirgin olanıdır. Hazır bulunuşluk farklarıyla ilgili esnek programlar yapılması bu farkları daha aza indirmektedir. Ancak bunun her okul ve bölge için uygulanabilirliği gerçekleştirilecek değerlendirmeler sonucu ortaya çıkarılmaktadır (MEB, 2012).

Bunun haricinde ortaöğretim kademesinde, ikinci dört yılda Türkçe, Matematik, Fen, Sosyal Bilgiler ve Yabancı Dil gibi branş dersleri dışındaki seçmeli derslerle ilgili üçüncü dört yıllık eğitim için temel oluşturulmaktadır. Ortaöğretim kademesinde ana dersler dışındaki seçmeli derslerin, öğrencinin veya velilerin taleplerine göre belirlenebilme seçeneği getirilmektedir. Bu sayede öğrencinin demokratik isteklerine kısıtlama değil, tam tersine isteğini belirtme hakkı oluşturularak öğrencinin beklenti ve yeteneklerine uygun eğitim verilmesi şeklinde isteklerin gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

2012-2013 eğitim-öğretim yılında 30 Eylül 2012 tarihinden sonra beş yaşını doldurmuş olan çocukların ilköğretim 1.sınıfa kayıtlarının yapılması kararlaştırılmıştır. İkinci kademe 5, 6 ve 7.sınıfta eğitim gören öğrenciler ise yine ikinci kademe (ortaokul) okullarında okumaya devam etmişlerdir. 4. sınıfa devam eden öğrenciler önümüzdeki yıl 5.sınıf olarak ikinci kademe (ortaokul) öğrencisi olmuştur ancak okul numaralarında yenilik yapılmamıştır.

Seçmeli dersler ortaokullarda ve liselerde uygulanmıştır. Kanunda 'İkinci dörtlük kademesinde ve üçüncü dörtlük kademesinde Kuran-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı seçmeli dersler arasına alınmıştır.' denilmektedir. Başka seçmeli derslerin adları burada verilmemektedir. Fakat ortaokul kademesi ve lise kademesi için seçmeli ders bakımından zengin bir içerik sunulmuştur. Ortaokul ve liselerde okuyan tüm öğrenciler seçmeli dersler seçebileceklerdir. 5.sınıfa giden bir öğrencinin seçmeli ders saati sayısı sekiz saat olarak belirlenmiş ve bu dersleri ortaöğretim kademesinin sonuna kadar alabilmiştir. Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Görsel Sanatlar, Müzik, Oyun ve Fiziki Etkinlikler, Beden Eğitimi ve Spor, Teknoloji Tasarım, Trafik Eğitimi, Rehberlik ve Kariyer Planlama, İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersleri ana ders olarak belirlenmiştir. Seçim yapılacak dersler ise Din Bilgisi, Ahlak ve Değerler, Dil ve Anlatım, Yabancı Dil, Fen Bilimleri ve Matematik, Sanat ve Spor ve Sosyal Bilimler şeklinde tanımlanmıştır. Bir öğrenci haftada sekiz saatlik seçmeli ders alabilmiştir. Tüm etkinlikler dâhil olmak üzere bir ders 40 dakikadan oluşmakla beraber ilköğretim kademesinde haftada 30 saat ders; ortaokul kademesinde 5.sınıflarda 36 saat ders, 6 sınıfta 36 saat ders, 7.sınıflarda 37 saat ders, 8.sınıflarda 37 saat ders olmuştur.

İlkokul, ortaokul ve lisenin eğitim göreceği okullar fiziksel şartlar elverdiği sürece okullar ayrı binalarda olacaktır. Okullar ise öğrencilerin gelişimleriyle paralel olarak imkânlar dâhilinde düzenlenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı taşınmalı ilköğretim yönetmeliği kapsamında taşınan ilköğretim çağı öğrencileri için söz konusu yönetmeliğin 9. Maddesinin (c) bendinde belirtilen ‘1-3.sınıf öğrenci sayısı 10’nun altında olması ifadesi ‘1-4.sınıf öğrenci sayısı 10’nun altında olması, (d) bendindeki ‘4-8.sınıflar’ ibaresi ise ‘ortaokul 5-8.sınıflar’ şeklinde dikkate alınarak uygulanacaktır. Taşınmalı sisteme dâhil olan okullarda birleştirilmiş sınıf yapıları olmayacaktır ve düzenlemelerle birlikte en kısa süreçte taşınmalı eğitim için ihaleler yapılmıştır.

Yeni sistem eğitim politikalarındaki değişikliklerle çeşitli yenilikleri beraberinde getirmiştir. Sistem öğrencilere seçme fırsatı sağlamıştır. Sistemin ikinci kademesinde öğrencilere sağlanan ilgilerine göre seçmeli ders fırsatı öğrencilerin daha verimli ve kendine güvenen bireyler olmasına olanak sağlayacaktır. Tabii ki elde edilecek başarı yine bu durumların uygulanabilirliği ile doğru orantılı şekilde sonuç gösterecektir. Her sistemde olduğu gibi yapılan bu 4+4+4 eğitim sisteminin de doğuracağı sonuçlar belirli bir süreden sonra ortaya çıkmıştır.

Farklı ülkelerde zorunlu eğitim uygulaması. Her ülkenin kendi devlet yapılanmasına göre şekillenmiş bir eğitim sistemi vardır. Türkiye ve dünya ülkelerinde eğitim sistemlerine bakıldığında birtakım benzerlikler ve farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Bazı ülkelerin eğitim sistemleri aşağıda açıklanmıştır:

Almanya’da zorunlu eğitime başlama yaşı 6. yaşına girmiş olmak şeklinde belirlenmiştir. Almanya’nın bütün bölgelerinde eğitim 12 yıldır. Yaş aralığı olarak 6-18 yaş grubunu kapsamaktadır. Bu eğitim-öğretim sürecinin on yılı tam zamanlı olarak iki yılı ise

yarı okul yarı mesleki eğitim olacak şekilde planlanmıştır. Okul öncesi eğitim alacak öğrenciler ya anaokulunda ya da okul öncesi eğitim kurumlarında eğitimlerini tamamlamaktadır. Öğretim hayatı boyunca öğrencini materyallere erişimi devlet tarafından giderilir ve eğitim giderleri için kısmi olarak ödenek sağlanmaktadır. Devlet okullarında eğitim gören öğrencilerin ders kitapları öğrenciye ödünç verilmektedir. Öğrenci ulaşım ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmaktadır. İlkokul öğrencilerini 6 ve 10 yaş gurubu öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin derslerine ilk iki yıl tek öğretmen (sınıf öğretmeni) üçüncü yıldan itibaren ise branş öğretmenleri girmektedir. Bütün öğrencileri ilkokul sonunda bitirme belgesi verilmektedir. Öğrencinin ilköğretimden ortaöğretime geçiş sürecinde okul kariyerindeki tercihleri öğrenciye sorulmaktadır. Yönlendirme yapılmadan önce öğrencinin görüşleri alınmaktadır (Örmeci, 2012).

Fransa'da zorunlu eğitim beş yıl ilköğretim, dört yıl kolej (orta öğretim birinci kademe) ve bir yıl orta öğretim ikinci kademe olmak üzere on yıldır. 6-16 yaş aralığını kapsamaktadır. Ortalama olarak koleji bitirme yaşı on beştir. İlköğretim ve kolej eğitiminden sonra, kurumsal olarak zorunlu eğitimin gerekliliklerini yerine getirmek için öğrenciler, tam zamanlı eğitim veren okullarda, genel lise, teknik lise ya da mesleki liselerde en az bir yıl daha eğitim almak zorundadırlar (Erginer, 2009).

Hollanda'da zorunlu eğitim yaşı olarak 5-17 yaş aralığındaki bireyler olarak belirlenmiştir. İlköğretim kurumlarında eğitim yaşı 5-12 yaş gurubudur ve 8 yıllık bir eğitim alınmaktadır. İlköğretim kurumlarının genel programları yerel yönetimler tarafından oluşturulmaktadır. İlk dört yıl en önemli zaman olarak belirlenmiştir. Ortaöğretimde üç farklı model vardır: dört yıl eğitim süresi olan mesleki eğitimi amaçlayan okullar, beş yıl süresi olan ve üst dereceli model, altı yıl süreli olan yükseköğretime hazırlayan ortaokul modelleridir. Ortaöğretim kurumlarına öğrencinin kabulü, ilköğretimin son sınıfında yapılan test sınavları

neticesinde belirlenmektedir. Test sonuçlarına göre öğrencinin ilgi, beceri ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirmeler yapılmaktadır (Örmeci, 2012).

Kuzey İrlanda’da zorunlu eğitim, yedi yıl ilköğretim ve beş yıl ortaöğretim olmak üzere on iki yıl sürmektedir ve dört-on altı yaş aralığını kapsamaktadır. Zorunlu eğitim dört evreden oluşmaktadır: birinci devre 4-8 yaş, ikinci devre 8-11 yaş, üçüncü devre 11-14 yaş, dördüncü devre 14-16 yaş arasını kapsamaktadır. Birinci ve ikinci devreler ilköğretim okullarında, üçüncü ve dördüncü devreler ortaöğretim okullarında verilmektedir. Okulların 190 gün açık kalması gerekmektedir. Dersler pazartesten cumaya haftanın beş günü yapılmaktadır. Ortaöğretimdeki öğrenciler dini eğitim dışında haftada asgari 22,5 saat ders almak zorundadır (Erginer, 2009).

Belçika Eğitim Sistemi’nde okul öncesi eğitim, temel eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak görülmektedir. Zorunlu eğitime girmemektedir. 6 yıl ilköğretim 6 yıl orta öğretim olmak üzere zorunlu eğitim Belçika’da 12 yıldır. Zorunlu eğitim parasızdır. 6-12 yaş arasındaki çocuklar için düzenlenmiştir. Aileler çocukları için istedikleri okulu seçebilmektedirler. İlköğretim okulları her biri iki yıl olan üç dönemden oluşmaktadır. Yıl sonunda velilere öğrencilerin başarı durumlarını gösteren karneler verilmektedir. Ortaöğretim ise tam zamanlı eğitim 18 yaşına kadar sürmektedir. 2 yıllık şekilde 3 devreye ayrılmaktadır. Birinci devre gözlem dönemi (12-14 yaş), ikinci devre yöneltme dönemi (14-16 yaş), üçüncü devre ise karar dönemi (16-18 yaş) olarak belirlenmiştir (Kıyar, 2010).

Japonya eğitim sistemi, “6, 3, 3, 4” sistemi olarak adlandırılmaktadır. Öğretim kademeleri; okul öncesi eğitim, ilköğretim (6+3), ortaöğretim (3 yıl), yükseköğretimden (4 yıl) oluşmaktadır. Japonya eğitimine göre eğitimin ilk 9 yılı ücretsizdir. İlkokullardaki öğrenci yaş aralığı 6-12’dir. Zorunlu eğitimi bitiren öğrenciler liseye geçmeye kazanmaktadır. Liseler ise tam gün öğretim yapan liseler, yarım gün öğretim yapan liseler, mektupla öğretim yapan

liseler olmak üzere üç grupta toplanmaktadır. Genel itibariyle anaokulu (1-3 yıl), ilkokul (6 yıl), ortaokul (6 yıl), lise (3 yıl), üniversiteden (4 yıl) oluşmaktadır (Örmeci, 2012).

İlgili Araştırmalar

Geçmişten günümüze eğitim birçok kez farklı kişiler tarafından değişik şekillerde yorumlanmıştır. İşlevsel olarak eğitim, milletin ve devletin bütünlüğünü oluşturup üretme sürecinde siyasi, sosyal, iktisadi ve teknoloji alanlarında gelişimine katkı sağlayan bir oluşumdur. İnsanlar ve gelecekleri için en önemli etkenlerden biri olan eğitim tüm alanlarda yakın veya uzak hedef olarak belirlenen bir iyileşmenin sürekli olarak reform ve çalışmalar ile sağlanabilmektedir (Özenç ve ark., 2016). Buna bağlı olarak, eğitim sisteminin gerekliliği ve etkinliği konusundaki tartışmalar ve fikir ayrılıkları da ortaya çıkmaktadır. Hangi eğitim sisteminin hangi okula, düzeye, öğrenciye ve öğretmene uygun olup olmadığı günümüzde halen tartışmaya açık bir konudur.

Demir, Doğan ve Pınar (2013)'ın yapmış olduğu "4+4+4 Eğitim Sisteminin Yansımaları 5. Sınıflardaki Eğitim-Öğretim Sürecinin Branş Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" adlı araştırmada amaç, yeni eğitim sistemiyle birlikte 5. sınıflara derse giren branş öğretmenlerinin yaşadıkları sorunları söz konusu öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmek ve yaşanan uyum sürecine ilişkin öneriler getirmek şeklinde belirlenmiştir. Araştırma, ortaokullarda görev yapan iki Sosyal Bilgiler Öğretmeni, iki Fen ve Teknoloji Öğretmeni, iki Matematik Öğretmeni ve iki Türkçe Öğretmeni ile yapılmıştır. Araştırma sonuçlarında, eğitim sistem değişikliğinin yansımalarından olan 5. sınıf öğrencilerinin branş derslerinde sorunlar yaşadıkları gözlemlenmiştir. Araştırmada 5. sınıf öğrencilerinin, sınıf öğretmenlerine alışkın olmasından kaynaklı anlatımla ilgili sorunlar yaşandığı belirtilmektedir. Bu sorunların yapılan araştırma sonucunda öğretmenler tarafından ileriki eğitim-öğretim yıllarında ortadan kalkacağı yönünde olmuştur. Aynı çalışmada öğretmenlerin, 5.sınıf öğrencilerinin seviyelerine inemedikleri bulgusuna ulaşılmıştır. 5.sınıfa geçen öğrencilerin bir önceki yıla kadar sınıf öğretmenin ilgili tavırlarını bu yılki branş öğretmenlerinden bulamaması öğrencide olumsuz etkiler yaratmıştır. Öğretmene karşı

önyargılı olan öğrenci öğrenmeye karşı da önyargıda bulunmuş olur. Böyle bir durumda öğretmenlerin konuyu anlatmakta sıkıntı yaşadıkları gözlemlenmiştir. Aynı çalışmada 5. sınıfların durumlarıyla ilgili olarak branş bazında derslerine giren öğretmenlerin 5.sınıf öğrencileriyle disiplin anlamında sorunlar olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin derslerde sürekli konuşma çabası içerisinde olmaları, geçmiş yıldan gelen çocuksu davranışlarının olması ve arkadaşlarını rahatsız etmesi gibi sebeplerden dolayı bu sorunun ortaya çıktığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Çalışmada ulaşılan sonuçlardan biri de ders müfredatlarıyla ilgili sorunlardır. Sistemin değişmesiyle birlikte 5.sınıfa giden öğrencilerin ders içerikleri de yeniden şekillendirilmiştir. Bu değişimlere ayak uydurmakta zorlanan 5.sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre somut kavrama aşamasında olan 5.sınıf öğrencilerine soyut kavrama ait unsurların verilmesi öğrencinin öğrenme aşamasında sorunlar yaşadığını göstermektedir. Dersler konusunda ders kitaplarında bulunan konuların daha yüzeysel anlatılmış olmasından öğrencinin konuyu tam öğrenmeden sonraki konuya geçilmesinden dolayı öğrenmenin eksik kaldığı ve öğrencinin konuyu anlamasının biraz zaman aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Örs, Erdoğan ve Kipici (2013)'nin "Eğitim Yöneticileri Bakış Açısıyla 12 Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi: Iğdır Örneği" adlı çalışmada, eğitim yöneticilerinin görüşlerini ortaya koymak amacıyla 2012-2013 Eğitim-öğretim yılı içerisinde Iğdır ilindeki ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan 265 eğitim yöneticisiyle anket ve görüşmeler yapılmıştır. Anket ve görüşme sonuçlarına göre 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sisteminde taşınmalı sistem ve ikili eğitim sorunu, fiziki alt yapının yetersizliği, seçmeli ders yükünün olması ve ders sayısının fazla olması sorunları ortaya çıkmıştır. 5.sınıfa giden öğrencilerin bölgesel olarak taşınmalı sisteme ve ikili eğitime geçmesi öğrencilerin daha fazla yorulmasına sebep olmuştur. Ders saatinin fazla olması öğrencinin yükünü daha da artırmış bazı zamanlarda öğrenci bu durumdan şikâyet etmektedir. Seçmeli ders yükünün öğrencinin ailesi

bakımından olumlu sonuçlar oluştururken öğrencide bazen bıkkınlık, sıkılma sorunlarını oluşturduğu sorununa ulaşılmıştır.

Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013)'nin "Zorunlu Eğitimde 4+4+4 Uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri" adlı çalışmasında amaç toplum arasında ses getiren 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin belirlenmesi şeklinde belirtilmiştir. Araştırmaya 17 okul yöneticisi katılmıştır. Araştırma neticesinde ulaşılan sonuçlar ise seçmeli derslerin 5.sınıfa giden bir öğrenci için yük olduğu, ders saatlerinin sayısının geçen yıllara göre artmış olmasının ve ders saatinin bir günde yedi saat olarak belirlenmesinin 5.sınıftaki öğrencilere zor geldiği, son ders saatlerinde öğrencinin yorulduğu buna bağlı olarak ders esnasında dikkat dağınıklığı yaşadığı ve ilginin azaldığı belirtilmiştir. Kademeli olarak geçişin sorunlar yaratabileceği düşüncesi ortaya çıkmıştır. Bu durumun ise birinci sınıfa erken başlamanın uyum ve derslerin kavratılmasında sorunlar yaratabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim sistemindeki değişikliğin siyasi bir değişiklik olarak algılanması da eğitim kalitesinin düşmesi ve disiplin açısından sorunların ortaya çıkması sorunu belirtilmiştir. Sistem değişikliğiyle birlikte eğitim ögesi olan okulların fiziki alanlarında da yetersizlikler ortaya çıkmıştır. Bunlardan en önemlisi sınıf yetersizliklerinin ortaya çıkması buna bağlı sınıf mevcudunun yüksek olması olarak belirtilmektedir. Öğrencilerin gelişim boyutuna bakıldığında somut konuların daha iyi öğrenildiği yaşta ders içeriklerinin değişiklikle birlikte soyut öğrenmeye dayalı konuların ağırlıkta olduğu bir içerik belirlenmiştir. Bu durumda öğrencinin öğrenme sürecinde sorunlar yaşadığı araştırmada belirtilmiştir. Bir başka sorun ise mevzuatla ilgilidir. Eksikliklerin uygulamanın yürütülmesinde sorunlar çıkardığı belirtilmiştir. Taşınabilir sistemle ilgili de sonuçlara ulaşılmıştır. Taşınabilir sisteme ait okulların giriş-çıkış saatlerinin ders saati sebebiyle bazı öğrencilerin daha geç çıkmasından dolayı uyumadığı belirtilmiştir.

Ekiz, Altun ve Siyambaş (2013)'in '4+4+4 Zorunlu Eğitim Sistemindeki Uygulamalar ve Karşılaşılan Sorunların Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi' adlı çalışmada, eğitim öğretimde el yazısı kullanmanın yarattığı soruna çözüm olarak düz yazı kullanmanın gerekliliği belirtilmektedir. Bu sebeple 5. sınıf öğrencisi branş öğretmenin konu anlatımından sonra tahtadakileri yazmalarını istemeleri halinde düz yazı yazmadığı için neredeyse bir ders saatini onları beklemekle geçirmektedir. Ders kitapları da öğrencilerin seviyesine uygun olarak ders öğretmenlerinin görüşleri de alınarak hazırlanmalıdır. Branş öğretmenleri programdaki değişiklikler hakkında mutlaka bilgilendirilmelidir. 5. sınıf öğrencilerinin daha erken yaşta ortaokul kademesine geçerek uzman kişilerden eğitim alması sistemin olumlu tarafı olarak ele alınmasına rağmen öğrenciler buldukları yaş ve hazır bulunuşluk düzeylerine bağlı olarak bunu olumsuz olarak değerlendirmektedirler. Diğer taraftan bu görüşün aksini savunan uzmanlar oyun ve etkinlik ağırlıklı bir sürecin bu eğitim sisteminin içerisinde yer alan hazırlık evresi olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Doğan, Uğurlu ve Demir (2014)'in "4+4+4 Eğitim Sisteminin Okul Paydaşlarına Olumlu ve Olumsuz Etkilerinin Yönetici Görüşlerine Göre İncelenmesi" isimli araştırmasında sistem hakkında Sivas ilinde görev yapan 18 yönetici görüşü açık uçlu sorularla elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarında, 5.sınıfa giden öğrencilerin okul değişikliği veya arkadaş değişikliği sebebiyle okula ve çevresine alışmama durumlarından sonra öğrencinin sınıf öğretmeni kavramının kalkması öğrencide olumsuz etkiye sahip olduğu görüşüne ulaşılmıştır. Branş öğretmenlerinin öğrencilere karşı sınıf öğretmenlerinin gösterdiği sevgi ve yakınlık davranışlarının tam tersine branş öğretmenlerinin katı bürokratik tavırlar sergilemelerinden dolayı 5.sınıf öğrencileri olumsuz etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır. Bunla birlikte dolaylı yoldan 5.sınıf öğrencileri etkileyen bir sonuca daha ulaşılmıştır. 5.sınıfa giden öğrencilerin branş derslerine giren öğretmenlerin öğrencilere alışmadıkları ve müfredata yabancı oldukları için öğrencilerle aralarında iletişim ve ders işleme konusunda sorunlar yaşandığı

sonucu ortaya çıkmıştır. Sistem değişikliğinin fiziki açıdan da eğitim öğretim kademesini etkilediği sonucu ortaya çıkmıştır. Sistemdeki sorun olarak yöneticilerin ortak sonucu müfredatın geniş olmasından dolayı öğretimin tam anlamıyla gerçekleşmediği belirtilmiştir. Müfredatın hafifletilmesi gerektiği önerilmiştir. Giriş-çıkış saatlerinin erken ve geç olmasından dolayı öğrencilerin yorgunluk durumlarının ya da geç kalma sorunun ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır.

Epçaçan (2014)'nın "İlkokul ve Ortaokul Öğretmen ve Yöneticilerinin 4+4+4 Eğitim Sistemine Ait Görüşleri (Siirt İli Örneği)" isimli araştırmasında, 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren uygulamaya konan 4+4+4 sistemi hakkında Siirt ili örneği hazırlamak amaç olarak belirtilmiştir. Araştırma 2014 yılında oluşturulmuş, Siirt ili ilkokul ve ortaokul öğretmen ve yöneticilerinin görüşleri betimlenmiştir. Araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. 5.sınıf öğrencilerinin seçmeli derslerin okul yönetimi tarafından belirlenmesi öğretmenlerin görüşlerine göre sorun olarak belirtilmiştir. Aynı çalışmada sistem değişikliğinin getirdiği sıkıntılardan biri olan ders saati sayısının fazla olması 5.sınıfa giden öğrencide yorgunluk veya dersi anlayamama problemlerinin ortaya çıkmasına sebep olduğu belirlenmiştir. Ders saati sayısının 8 saati bulması öğrenciyi etkilemektedir. Araştırmaya göre 5.sınıfa giden öğrencilerinin hazır bulunuşluk seviyelerine bakıldığında öğretmen görüşlerine göre 5.sınıfa göre uygun olmadığı belirtilmektedir. Fiziki yapı ile ilgili sorunların da öğrencilerin iletişimini ve eğitimini etkilediği bulgusuna ulaşılmıştır. Bilhassa dersliklerin yetersizliği ve okulun fiziki koşullarının uygun olmaması belirtilmektedir. Sistem değişikliğinin tepeden inme ve ideolojik olarak uygulamaya konmuş olması, okuma- yazma sürecine geç başlanması, okul öncesi eğitimin zorunlu olmaktan çıkarılmış olması araştırma sonuçlarında sistemdeki zayıf yönler olarak belirtilmektedir.

Cerit, Akgün, Yıldız ve Soysal (2014)'ın yaptığı "Yeni Eğitim Sisteminin (4+4+4) Uygulanmasında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Bolu İli Örneği)" adlı çalışmada

amaç, 2013-2013 eğitim öğretim yılında uygulamaya konulan Yeni Eğitim Sistemi'nin (4+4+4) başlangıcında yaşanan sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerini belirlemek ve yeni uygulamanın sağladığı yararları tespit etmek olarak belirlenmiştir. Araştırmaya, 2012-2013 öğretim yılında resmi ilkokullarda görev yapan yönetici (müdür, müdür yardımcısı) ve öğretmenler katılmıştır. Araştırma sonucunda, sınıfta kalma durumunun 5. sınıftan itibaren kalkmasının öğrencilerin alışmış oldukları sisteme aniden adapte olmaları konusunda onları zorladığını ortaya koymuştur. Yine aynı çalışmada, ders saati sayısının haftalık 35 saatten az olması gerektiği ve 5. sınıfta bütün derslere branş öğretmenlerinin gireceği hususunda psikolojik açıdan öğrencilerin aydınlatılması gerektiği sonucuna varılmıştır. 5.sınıfa giden öğrencilerin sınıf öğretmenlerinden ayrılması ve branş derslerine branş öğretmenlerin girmesiyle birlikte öğrencilerin geçen yılki başarıları kıyaslanmıştır, öğrencilerin geçen yıllardaki başarısının bu yıla kıyasla düştüğü belirtilmiştir. Kişisel olgunluk dönemlerine bakılarak 5.sınıf öğrencilerin ortaokul kademesine alınmasının uygun olmadığı görüşüne ulaşılmıştır. Fiziki açıdan binaların yetersizlikleri sistem değişikliğinin 5.sınıfa giden öğrencilere etkilerinden biri olduğu belirlenmiştir.

Erdem ve Kıran (2014) tarafından yapılan "4+4+4 Eğitim Modeline Yönelik İlkokul Yöneticilerinin Görüşleri" adlı çalışmada amaç 4+4+4 eğitim modeline yönelik ilkokul yöneticilerinin görüşlerini belirlemek olarak belirtilmiştir. Araştırmaya Denizli Merkez ve ilçelerindeki 168 yönetici katılmıştır. Araştırma sonucunda, hizmet içi eğitimin yetersiz olduğu, yönetim alanında değişimle birlikte ciddi sıkıntıların çıktığı, 4+4+4 eğitim modelinin eğitimi olumsuz yönde etkilediği, öğrencilerle ilgili sorunların yaşandığı belirtilmiştir. Sorun yaşanan alanlarla ilgili olarak öğrencilerle ilgili, eğitim programları ile ilgili, öğretmenlerle ilgili, fiziki koşullarla ilgili, velilerle ilgili, okul yönetimiyle ilgili yaşandığı belirtilmiştir.

Tangülü ve Çıdaçı (2014)'nın "Ortaokul 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersine Giren Branş Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar" adlı çalışmasının amacı, branş öğretmenlerinin

ortaokul 5.sınıflarda Sosyal Bilgiler dersinde yaşadıkları sorunları belirlemek olarak belirtilmiştir. Araştırmaya 2013-2014 öğretim yılında Muğla ilinde farklı ortaokulda görev yapan 10 tane 5.sınıf Sosyal Bilgiler öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, 5.sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersinde hazır bulunuşluk seviyelerinin düşük olması eğitimlerini etkilediği belirtilmiştir. Yine aynı çalışmada 5.sınıf öğrencileri için uygulanan müfredatın uygun olmadığı belirtilmiştir. 5.sınıf Sosyal Bilgiler dersine giren öğretmenlerin, söz konusu öğrencilerin seviyelerine inemediklerinin sorun oluşturduğu belirtilmiştir. 5.sınıftaki öğrencilerin rehber öğretmenleri dikkat aldıklarını fakat branş öğretmenlerini önemsemedikleri sorunu belirtilmiştir. aynı çalışmada okul öncesi eğitim alması gereken yaştaki öğrencilerin birinci sınıfa gidiyor olması öğrencilerde uyum ve motivasyon düşüklüğü göstermesi sorunu belirtilmiştir.

Erdem ve Kıran (2014)'in "İlkokul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre 4+4+4 Eğitim Modeline Yönelik Öğretmen Öğrenci ve Velilerin Geribildirimleri" adlı çalışmada amaç, ilkokul yöneticilerinin görüşlerine göre 4+4+4 eğitim modeline yönelik öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerini ortaya koymak şeklinde ifade edilmiştir. Araştırma, Denizli il merkezinden 168 yöneticiye üzerinde yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin %68'i, öğrencilerin %56'sı, velilerin %64'ü 4+4+4 eğitim modelini olumsuz bulmuştur. Branş değişikliği yapan sınıf öğretmenlerinin norm fazlası duruma düşmeleri sorun olarak belirtilmiştir. 60-66 aylık öğrencilerin birinci sınıfa başlaması sorun olarak belirtilmiştir. Öğrencilerin uyum problemi yaşadığı sorunu belirtilmiştir. 60-66 aylık öğrencilerin birinci sınıfa başlamaları velileri açısından kaygıya yol açması sonuç olarak belirtilmiştir.

Karadeniz ve Ulusoy (2015)'un "4+4+4 Eğitim Sistemi ile Sosyal Bilgiler Eğitiminde Ortaya Çıkan Kaotik Durumlar Hakkında Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşleri" isimli çalışmada amaç, 4+4+4 eğitim sistemi ile sosyal bilgiler dersinde yaşanan yenilik ve değişimlerin neden olduğu kaotik durumlar hakkında sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin

görüşleri betimlenmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda 5.sınıfa giden öğrencilerin derslerine giren branş öğretmenlerinin öğrenci seviyelerine inmekte zorlanması bunun öğrenciye olumsuz etkisinin olduğu, somut işlemler döneminde olması gereken öğrencilerin soyut işlemler dönemine ait bilgilerin verilmesi sonucunda öğrencilerin öğrenmede zorluklar yaşadığı sonucuna ve zihinsel, davranışsal gelişim bakımından hazır bulunuşluklarının tam olarak gelişmemesinden dolayı derse motivasyon sağlayamamaları, verilen görevleri yapmamaları şeklinde davranışlarından dolayı karmaşık bir pozisyonla karşı karşıya kaldıkları neticesine varılmıştır. Sistem açısından olumsuz görüş bildiren öğretmenler; öğrenci yaşı, fiziki ortam, okula adaptasyon, sistemin devamlılığı ve yönetim açısından sorunlar çerçevesinde kaotik durumlarla karşı karşıya kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler dersinde öğretmenler, programda eksiklikler olması, ders saatinin az olmasından dolayı programın yetişmemesi, ortaokula 5. sınıfta başlayan öğrencilerin uyum problemi yaşamaları ve öğrencilerin bilişsel gelişim açısından hazır bulunuşluklarının yeterli olmamasından dolayı kaotik durumla karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin ise arkadaşlarından ayrılmış olması ve sınıf öğretmenlerinden ayrılıp branş öğretmenine adapte olamamalarından okul içerisinde kaotik olayların yaşanmasına neden oldukları belirlenmiştir.

Kılınç ve Dere (2015)'nin "4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim Sisteminde 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumları" isimli çalışmada amaç, 5.sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, 2013-2014 öğretim yılında; Kütahya ilindeki 147 5.sınıf öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, kullanılan yöntem ve materyaller açısından sosyal bilgiler dersine uygun olduğu, yerleşim birimlerine göre öğrencilerin algısının değişmediği, derslerine branş öğretmenlerinin girmesinin gerektiği, öğrencilerin verilen görev ve sorumlulukları eksiksiz yerine getirdiği sonuçları belirtilmektedir.

Doğutaş (2016)'nın “Eğitim Sistemindeki Son Değişikliklerle İlgili Öğretmen Görüşleri” isimli çalışmasında amaç, sık değişen eğitim sistemi hakkında öğretmenlerin görüşleri ortaya koymak olarak belirtilmiştir. Araştırmaya, Denizli’de bulunan iki ilköğretim okulundan 10 öğretmen katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, 5.sınıfa giden öğrencilerin çok küçük olduğu, o yaşta ortaokula hazır olmadığını belirterek ilkokulda olması gerektiği bulgularına ulaşılmıştır. Öğretmenlerin değişimleri takip edemedikleri, takip etseler bile tam anlamıyla konuya adapte olamadıkları sorunu ortaya çıkmıştır. Değişikliğin öğretmen açısından sorun olan bir yönü ise sonuç kısmında değişimin öğretmenlere sorulmamasıyla ilgili durum olarak belirtilmiştir. Önemli bir sonuç olarak yeni eğitim sistemi için gereken sosyal alanın okullarda olmaması sorunu belirtilmiştir.

Özenç, Özcan, Güçlü ve Güney (2016)'in yapmış olduğu “4+4+4 Eğitim Sisteminin 5. Sınıf Öğrencilerine Yansıması: Öğretmen Görüşleri” adlı çalışmada amaç, 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte ortaokul olan 5. sınıf öğrencilerinin yaşadığı problemlerin öğretmen görüşleri açısından ele alınmasıdır. Araştırma, 2013-2014 Eğitim öğretim yılında, Niğde ilindeki 147 5.sınıf branş öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, öğrenci kaynaklı olduğu düşünülen sorunlar içerisinde, öğrenci yaşının küçük olduğu, öğrencinin kendini ilkokul öğrencisi gibi hissetmesi, kendinden büyük akran grubuyla sıkıntı yaşadığı, ders esnasında motivasyon eksikliği hissettikleri, dikkat problemleri yaşadıkları, davranış açısından birtakım problemler yaşadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmenler ise derse karşı ilgisiz oldukları, ders saatinin erken başlamasına alışamama problemi, branş öğretmeni kavramına alışamama sorunu şeklinde ifade edilmiştir. Öğretmen kaynaklı sorunlarda ise sınıf ve davranış yönetimi açısından sorunlar olduğu, ders işleyişinde yaşanan sorunlar, ders saati sayısının fazlalığı, derslere giriş çıkış saatlerinde yaşanan sorunlar şeklinde sonuçlar belirtilmiştir. Öğretmenler tarafından diğer etmenler olarak da araştırma sonuçlarında, öğrencilerle birebir ilgilenememe, öğrenci seviyesine inmede yaşanan sorun, derse karşı ilgili

çekememe sorunu, müfredat programının uygun olmaması, ders kitaplarındaki konuları genelde soyut konular olması sorunu araştırma sonuçlarında ifade edilmiştir. 5.sınıfa giden öğrencilerin ders saatinin fazlalığı ve giriş-çıkış saatlerinin uygun olmadığı görüşlerinin fazlalığı hem öğrencilerin hem de öğretmenleri erken saatte derse başlamaları ve 7-8 saat ders yapmaları zorlayıcı bir durum olarak belirtilmiş, ders kitaplarında soyut konuların olması öğrenciye etki etmektedir, öğrencinin akademik başarıları geçen yıllara göre düşmüştür, konular seviyelerine uygun değildir, sonuçlarına ulaşılmıştır.

Didin Ala ve Dinçer (2016)'in "Eğitim Sistemindeki 4+4+4 Yapılanmasına İlişkin Öğrencilerin Görüşlerinin İncelenmesi" adlı çalışmanın amacı sistem değişikliğinin (4+4+4 yapılanması) öğrencilerin eğitim yaşamlarını nasıl ve hangi yönlerden etkilediğini incelemek olarak belirlenmiştir. Araştırmaya 2, 4, 5, 6, 7, 8 ve 12. Sınıfa giden 18 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonuçlarında ise öğrenci ve velilerin seçmeli dersler hakkında bilgilendirilmedikleri, sistemle ilgili yeterince bilgilendirilmedikleri, öğretmen sayısının yetersizliği, aynı binada eğitim gören iki farklı akran grubunun sorunlar yaşadığı, okulların fiziksel anlamda yetersiz kaldığı, taşınmalı sistemle ilgili bazı sorunların çıktığı sonuçlarına ulaşılmaktadır.

Duman ve Ulaş (2016)'in "Eğitim Sistemindeki 4+4+4 Yapılanmasına İlişkin Veli Görüşlerinin İncelenmesi" adlı çalışmanın amacı, sistem değişikliğinin (4+4+4) veli görüşlerine göre değerlendirilmesi olarak belirlenmiştir. Araştırmaya 20 veli katılmıştır. Araştırmada, okullardaki fiziki yetersizlik sorunu, branş öğretmenlerinin yetersiz olması, okula erken başlama sorunu, alt yapı ile ilgili sorunlar, velilerin görüşlerinin alınmaması ve bilgilendirilmemesi, seçmeli dersler sorunu gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Dervişoğulları ve Karsantik (2016)'in "Eğitim Sistemindeki 4+4+4 Yapılanmasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerinin İncelenmesi" adlı çalışmada amaç, 4+4+4 sistem

değişikliğinin uygulayıcılarından biri olan yöneticilerin görüşleri açısından değerlendirmek şeklinde belirlenmiştir. Araştırmaya İstanbul'un Anadolu ve Avrupa yakalarındaki çeşitli ilçelerde devlet okullarında görev yapan 20 okul yöneticisi katılmıştır. Araştırma sonuçlarını, kalabalık sınıflar sorunu, öğrencilerin daha uzaktaki okullara gitmek zorunda kalma sorunu, okulun öğrencilere uygun hazırlanma sorunu, iki ayrı okulun aynı binada olması sorunu, plansız bir geçişin yapılmış olması sorunu, hizmet içi eğitim yetersizliği sorunu, seçmeli derslerle ilgili sorunlar, okul saatlerinin uzaması sorunu, okula başlama yaşıyla ilgili sorunlar oluşturmaktadır.

Çakır ve Eryiğit (2016)'in "Eğitim Sistemindeki 4+4+4 Yapılanmasına İlişkin İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin Yöneticilerinin Görüşlerinin İncelenmesi" adlı çalışmada amaç, değişim sürecini 4+4+4 eğitim kademelendirilmesi sürecini İstanbul ili merkez teşkilatı eğitim yöneticilerinin görüşleri ele alınarak incelemek şeklinde belirlenmiştir. Araştırmaya bir il milli eğitim müdürü, iki ilçe milli eğitim müdürü, 17 şube müdürü katılmıştır. Araştırma sonuçlarında planlama aşamasındaki alt yapı sorunu, sistem hakkındaki bilgilendirilmelerin kısıtlı yapılma sorunu, değişimde bölgesel farklılıkların dikkate alınmadan yapılma sorunlarına ulaşılmıştır.

Güner (2016)'in "Eğitim Sistemindeki 4+4+4 Yapılanmasına İlişkin Müfettişlerin Görüşlerinin İncelenmesi" isimli çalışmanın amacı, değişimin müfettişlerin gördükleri ve tespit ettikleri değişimdeki sorunları, zorlukları ve eksiklikleri tespit etmek olarak belirtilmiştir. Araştırmaya İstanbul ilinde görev yapan 7 müfettiş katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre değişimin plansız olarak yapılması sorunu, fiziki alt yapı sorunu, yaşla ilgili sorun, seçmeli derslerle ilgili sorunlar olduğu belirtilmiştir.

Avcu ve Başman (2016)'ın "Eğitim Sistemindeki 4+4+4 Yapılanmasına İlişkin Branş Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi" isimli çalışmanın amacı, İstanbul ilinde bulunan

devlet okullarının farklı öğretim kademelerinde görev yapan branş öğretmenlerinin, 4+4+4 kademelendirme sistemi olarak bilinen değişikliğe ve bu değişikliğin karar vericiler tarafından nasıl yönetildiğine yönelik algılarının belirlenmesi olarak belirtilmiştir. Araştırmaya 2012-2013 eğitim öğretim yılında Gaziantep ve Kilis illerinde birleştirilmiş sınıflarda görev yapan 12 öğretmen katılmıştır. Araştırma sonuçlarında, öğretim programlarıyla ilgili sorununa, öğrenci yaşıyla ilgili soruna, kalabalık sınıf soruna, disiplin sorunlarına, ortak bina kullanımı sorunlarına, psikoloji etkilerine ilişkin sorunlara, velilerin yaşadıkları sorunlara, seçmeli derslerle ilgili sorunlara ulaşılmıştır.

Tatık (2016)'ın "Eğitim Sistemindeki 4+4+4 Yapılanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi" isimli çalışmanın amacı, 4+4+4 yapılanmasına ilişkin olarak sınıf öğretmenlerinin algılarını, deneyimlerini ve yorumlarını betimlemek olarak belirtilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın olumsuz sonuçları, ön hazırlık yapılmama sorunu, disiplin sorunları, sınıfların kalabalıklaşma sorunu, norm kadro sorunu, öğretim programı sorunu, uyum sorunu, sistemdeki belirsizlik sorunu, sistem hakkındaki bilgisizlik sorunu şeklinde belirtilmiştir.

Araştırmalar değerlendirildiğinde 5.sınıf öğrencilerinin gözle görülür nitelikte sorunlar yaşadığı anlaşılmaktadır. 5.sınıf öğrencilerinin ortaokul kademesinde yer alması birçok problemi de beraberinde getirdiği yapılan araştırmalardan anlaşılmaktadır. 4+4+4 eğitim sistem değişikliğiyle birlikte, öğrencilerin okula başlama yaşının erken olması sorunu, 5.sınıf öğrencilerinin branş derslerinde olumsuz yönde etkilenmelerine, uyum problemleri yaşamalarına, disiplin açısından sorunların ortaya çıkmasına, sınıf mevcudunun kalabalıklaşması gibi sorunlara yol açtığı görülmektedir. Bu sorunlara çözüm olarak eğitim sistemi yeniden gözden geçirilmeli, öğretmen-veli işbirliği kurulmalı, fiziki ve sosyal şartlar düzeltilmeli ve yaşanan sorunlara sorumluluk sahibi bireyler olarak yaklaşarak en aza indirgeyebilmek suretiyle yeni öneriler sunmaya açık olunmalıdır.

Eğitim raporlarında 4+4+4 eğitim sisteminin değerlendirilmesi. Eğitim Reformu Girişimi (2013)'nin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin izleme raporuna göre, sisteme ilişkin birtakım sorunlardan bahsedilmiştir. Seçmeli ders sayısının artmış olması öğrencilerin ders saatinden artışa sebep olmuş ve bu durum öğrenciler açısından olumsuz bir durum olarak belirlenmiştir. Aynı araştırmada seçmeli derslerin seçimine ilişkin sorunlar belirtilmiştir. Öğrencilerin okula başlama yaşıyla ilgili olarak sorunların ortaya çıktığı belirlenmiştir. Araştırmada fiziki yetersizlik probleminin ortaya çıktığı belirtilmiştir. Derslik sayısında yaşanan sorunlar ortaya çıkmıştır. Derslere giriş-çıkış saatlerinin yarattığı sorunlar, öğretmenlerin performansındaki düşüklük, ikili eğitimin yarattığı sorunlar 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin sebep olduğu sorunlar olarak belirtilmiştir.

Eğitim Bir Sen (2013)'in 4+4+4 sistem değişikliğini değerlendirmesinde bazı okullarda farklı akran guruplarının ikili eğitime devam ettiği okullarda sorun yařandđı belirtilmiştir. Başka sorun olarak 5.sınıf ğrencilerinin ortaokula dahil edilmesiyle birlikte birçok okulda branş ğretmeni eksiği ortaya çıktığı belirtilmiştir. Okulların giriş-çıkış saatleri ve haftalık ders saatinin farklı olması sorun olarak belirtilmiştir. Bazı sınıf öğretmenlerin norm fazlası duruma düşmüş olması sistemdeki bir diğer sorun olarak belirlenmiştir. Norm fazlası olan sınıf öğretmenleri alan değişikliği yapma hakkı tanınmış fakat öğretmenlerin mesleki anlamda yetersiz olduğu grlmştş. Okula başlama yaşı bazı veliler tarafından olumsuz olarak algılandđı belirlenmiştir. Ders saatinin sayısının artmış olması ikili eğitimde ve taşımalı eğitimde sorunlar yařandđı belirtilmiştir. Seçmeli derslere ilişkin problemin bu derslere girecek öğretmenlerin olmaması olarak belirtilmiştir.

Eğitim Reformu Girişimi (ERG, 2014)'nin yapmış olduğu 'Yeni Eğitim Sistemi ocukları Nasıl Etkiledi?' çalışmada 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin öğrencilerin sosyal ortamlarını değiştirmesinden dolayı sorunlar yařadđı gözlemlendiği ve akran zorbalığına maruz kaldđı belirtilmiştir. Branş derslerindeki ğrenci başarılarının geçen yıla oranla daha

düşük olduğu belirtilmiştir. Seçmeli derslerle ilgili öğrenciler ve velilerin bilgilendirilmesiyle ilgili sorunlar olduğu belirtilmiştir.

Eğitim Sen (2017)'in '2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılı Sonunda Eğitimin Durumu' adlı çalışmada, 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin bulgular bulunmaktadır. Eğitim sistemine ilişkin bulgular ikili öğretim durumunun devam etmesi, kalabalık sınıflar sorunu, karma eğitim karşıtı sorunlar, sınav merkezli eğitim uygulamalarının devam etmesi, taşınmalı eğitim, fiziki sorunların ve alt yapı sorunlarının devam etmesi, okullarda yaşanan şiddet, uluslararası düzeydeki sınavlardaki başarısızlık sorunlarının devam ettiği belirtilmiştir. Ayrıca 2016-2017 eğitim-öğretim yılında eğitim sistemindeki çözülmeyen sorunların daha da arttığı belirtilmiştir.

Bölüm II

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Sosyal araştırmada seçilecek yöntemin belirlenmesinde farklı faktörler etki yapmaktadır. Öncelikle araştırmayı gerçekleştirecek olan araştırmacının sosyal hayatı ve onun içindeki gerçekliği algılaması, olayları anlamlandırmada kullandığı paradigması ve dünyaya bakış açısı seçilecek olan araştırma yönteminin belirlenmesinde esas etkenlerden biridir. Bunun yanında çalışılacak olan konunun niteliği, elde edilecek verinin özellikleri ve araştırmacının bu araştırma için ayırabileceği zaman ve bütçe de önemli faktörler olarak değerlendirilmektedir. Mesela, kişilerin hangi partiye oy verdiklerinin ve bunun yıllar içinde göstermiş olduğu değişim nicel yöntemler olarak adlandırabileceğimiz istatistiksel veriler kullanılarak tespit edilebilecekken, herhangi bir grubun kültürel özellikleri konusunda nitel araştırma yöntemlerinden etnografik araştırmalar daha uygun olacaktır (Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın, 2015).

Nitel araştırma, araştırılmak istenen konuda bireylerle onların bulunduğu ortamda gözlemlenilen, birebir görüşme yapılan ve bu yazılı kaynakların araştırılmasıyla oluşturulan nitel bilgi elde etme tekniklerinin kullanıldığı, düşünce, duyguların bulunduğu ortama göre yalın ve bir bütün olarak ortaya çıkarılmasına yardımcı olan araştırma biçimine denilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2006).

Nitel araştırmanın kendine özgü özellikleri bulunmaktadır. Bunlar gerçekleştiği zaman gerçek manada nitel araştırma gerçekleşir (Cresswell'den aktaran Bal,2016):

- Doğal ortamda gerçekleştirilir. Katılımcıların üzerinde çalışılan konu veya sorunu tecrübe ettikleri alandan veri toplanır.

- Veri toplamada araştırmacıya güvenilir: nitel araştırmacı dokümanları inceleyerek, davranışları gözlemleyerek ve katılımcılarla görüşerek bizzat veri toplar.
- Çoklu veri toplama teknikleri kullanır: tek bir veri kaynağına güvenilmez çoklu (gözlem, mülakat, doküman analizi vb.) veriler toplanır.
- Tümevarım ve tümden gelim muhakeme yöntemi birlikte kullanılır.
- Katılımcıların bakış açılarına, yorumlarına ve subjektif görüşlerine odaklanır: katılımcıların sorunla ilgili yorumları önemlidir.
- Bağlama veya katılımcının / alanın (sosyal, politik, tarihsel) ortamlarında yer alır.
- Teorik olarak ortaya çıkarılan araştırma haritası yerine zamana yayılarak oluşturulan ve ilerletilen araştırma haritası içerir.
- Yansiyıcı ve yorumlayıcıdır (araştırmacıların biyografilerine ve sosyal kimliklerine) duyarlıdır.
- Bütüncül ve kompleks bir resim sunar.

Görüşme tekniği, bireyin veya bireylerin hangi kavramları neden seçtiklerini, his ve tavrının nasıl olduğunu, ortaya çıkan hareketlerine yön veren sebepleri açığa çıkarmaya yarayan veri elde etme tekniğidir. Özetle bireyin aklında olanlara ve hislerine ulaşmayı hedefleyen araştır (Ekiz, 2015). Görüşme tekniğinin üç tane hedefi vardır (Karasar, 2012):

1. Yardımlaşmayı oluşturmak ve ilerletmek
2. Güven ortamı oluşturmak
3. Araştırmadan elde edilecek bilgileri toplamak

Görüşme tekniğini süreç olarak değerlendirecek olursak en az iki bireyin oluşturduğu szli şekilde yapılan bir tekniktir. Önceden hazırlanmış veya sohbet esnasında araştırılan konuyla ilgili soruların sorulmasıyla bilgi sağlamayı içerir. Sorulan sorularla ulaşılmak istenen bilgiler hakkında detaylı sonuçlara ulaşmayı sağlar (Büyüköztürk, ve ark., 2010).

Bazı bireyler aklında olan düşünceyi yazı yoluyla değil sözel olarak karşısındakine aktarmayı tercih etmektedir. Bu durumun sebepleri içerisinde, yazılı olarak aktarımlarda yanlış bilgilerin daha çok oluşabileceği, sadece o an yazılanlardan ibaret olacağı, ilave olarak açıklama şansının olmaması, bilgilerin sonraki süreçte bireye kanıt olarak sunulabileceği endişesiyle görüşme tekniğinin zaman ve kullanılabilirlik açısından daha elverişli olması kabul edilebilmektedir (Karasar, 2012).

Görüşme tekniği insan ilişkilerinde ortaya çıkan durumların incelenmesinde bu araştırmayı yapacak araştırmacı tarafından veri elde etme yöntemleri içerisinde genellikle tercih edilmektedir. Görüşmenin alt basamaklarını yapılandırılmış, yarı-yapılandırılmış ve yapılandırılmamış görüşmeler oluşturmaktadır (Ekiz, 2015).

Yapılandırılmış görüşme, çoğunlukla nicel araştırmalarda kullanılan bir görüşme yöntemidir. Yapılandırılmış görüşmelerde araştırmacı, yaptığı görüşmede soracağı sorular, görüşmenin gidişatı ve elde edeceği sonuçlar açısından kontrolü tamamen kendi elinde tutup görüşmenin baştan yaptığı araştırma planına göre gerçekleştirilmesi için gayret gösterir. Araştırmacı görüşülen kişilere önceden belirlenmiş, kapalı uçlu sorular sorar ve bunların yanıtlarını kaydeder. Aslında yapılandırılmış görüşme yöntemi, anket yönteminde sorulan soruların araştırmacı tarafından sesli olarak kelimesi kelimesine okunmasından ibarettir. Eğer görüşme yapılan kişi soruyu anlamadıysa ya da soruda geçen herhangi bir terimi araştırmacıya sormak isterse alacağı cevap ancak sorunun aynen tekrarı ya da görüşme yapılan kişinin ne anladığına o şekilde cevaplanması olacaktır (Harrel ve Bradley'den aktaran Güler ve ark. 2015). Araştırmayı yapan kişi yapılandırılmış görüşme için hazırlanan sorularda görüşülen bütün bireylerden aynı tarzda ölçüm yapmak için ve belli yanıtlar alabilmek için çok az çaba verir ve asla yorumda bulunmaz (Güler ve ark., 2015).

Yarı-yapılandırılmış görüşmelerde önceden hazırlık yapılmış, görüşme formu hazırlanmış olsa bile, duruma göre bunların yeri değiştirilebilir, yeni sorular sorulabilir. Alınan cevaplara göre derinleştirmeyi sağlayan “sonda sorular” kullanılabilir. Bu tür görüşme diğer iki görüşmenin eksikliklerini ortadan kaldırabilir. Sahada görüşmeciye duruma uygun davranma olanağı tanır. Bu tür görüşme için sahada gerçekleştirilen yüz yüze görüşmeler ve bir grubun bir soruna odaklanması ile gerçekleşen “odak grup görüşmesi” uygun örneklerdir (Bal, 2016).

Yarı-yapılandırılmış görüşmede standart yanıtlamayı ve araştırılan konuya ait detaylı bir araştırmayı bütünleştirir. Bu sebepten dolayı yarı-yapılandırılmış görüşme, yapılandırılmış ve yapılandırılmamış yöntemin olumlu ve olumsuz yönlerini barındırır. Analiz sürecindeki kolay çözümlene yapılmasını, kişinin kendini daha iyi betimlemesini, bilginin detaylandırılmak istendiğindeki kolaylığı olumlu yanları; standardın dışına çıkılması, gereksiz olan durumlarda gereğinden fazla vakit harcanması, güvenilirliğin azalması olumsuz yanları olarak belirtilmiştir (Büyüköztürk ve ark., 2010).

Bu araştırmada 4+4+4 kesintili eğitim sistemi değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerin üzerindeki etkilerinin öğretmen, öğrenci ve veli açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle, nitel bir araştırma içerisinden yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 / 2016-2017 eğitim öğretim yıllarında Çanakkale; Merkez, Çan, Biga ilçelerinde bulunan ortaokulların 5.sınıf öğrencileri, bu öğrencilerin derslerine giren branş öğretmenleri (Matematik, Türkçe, İngilizce, Fen ve Tek., Sosyal Bil.) ve de 5.sınıf öğrencilerinin velileri oluşturmuştur. Araştırmaya 32 tane öğretmen, 45 tane öğrenci ve 15 tane 5.sınıf öğrenci velisi katılmıştır.

Tablo: 1

Öğretmenlerin Kodları, Branşları ve Cinsiyetlerine İlişkin Özellikleri

5. Sınıf Branş Öğretmenleri		
Branş	Kadın	Erkek
Türkçe	4 öğretmen (Ö1, Ö13, Ö14, Ö24)	3 öğretmen (Ö20, Ö21, Ö28)
Fen ve Tek.	2 öğretmen (Ö17, Ö27)	4 öğretmen (Ö2, Ö4, Ö8, Ö26)
Matematik	3 öğretmen (Ö9, Ö23, Ö31)	3 öğretmen (Ö3, Ö16, Ö32)
Sosyal B.	2 öğretmen (Ö22, Ö29)	3 öğretmen (Ö5, Ö10, Ö18)
İngilizce	6 öğretmen (Ö6, Ö7, Ö12, Ö19, Ö25, Ö30)	2 öğretmen (Ö11, Ö15)
	Toplam: 17	Toplam: 15
		Genel toplam: 32

Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin demografik özelliklerine bakıldığında 17 kadın, 15 erkek öğretmen olduğu görülmektedir. Öğretmenlerden 7 tanesi Türkçe, 6 tanesi Fen ve Tek., 6 tanesi Matematik, 5 tanesi Sosyal B., 8 tanesi İngilizce öğretmenidir.

Tablo: 2

Öğrencilerin Kodları ve Cinsiyetlerine İlişkin Özellikleri

5. Sınıf Öğrencileri	
Kadın	23 öğrenci (ÖĞ3, ÖĞ6, ÖĞ7, ÖĞ8, ÖĞ9, ÖĞ12, ÖĞ14, ÖĞ19, ÖĞ22, ÖĞ26, ÖĞ27, ÖĞ28, ÖĞ29, ÖĞ30, ÖĞ31, ÖĞ34, ÖĞ35, ÖĞ40, ÖĞ41, ÖĞ44, ÖĞ45)
Erkek	22 öğrenci (ÖĞ1, ÖĞ2, ÖĞ4, ÖĞ5, ÖĞ10, ÖĞ13, ÖĞ15, ÖĞ16, ÖĞ17, ÖĞ18, ÖĞ20, ÖĞ21, ÖĞ23, ÖĞ24, ÖĞ25, ÖĞ32, ÖĞ33, ÖĞ37, ÖĞ38, ÖĞ39, ÖĞ42, ÖĞ43)
	Toplam: 45

Çalışma grubunu oluşturan 5. Sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerine bakıldığında 23 kadın, 22 erkek öğrenci olduğu görülmektedir.

Tablo: 3

Velilerin Kodları ve Cinsiyetlerinin Özellikleri

<i>5. Sınıf Velileri</i>	
Kadın	11 Veli (V2, V3, V5, V6, V7, V9, V10, V11, V13, V14, V15)
Erkek	4 Veli (V1, V4, V8, V12)
Toplam: 15	

Çalışma grubunu oluşturan 5. sınıf velilerinin demografik özelliklerine bakıldığında 11 kadın, 4 erkek veli olduğu görülmektedir.

Araştırma sürecinde gerçekleştirilen görüşmecii seçimlerinde öğretmen olarak 5.sınıf öğrencilerin dersine giren branş öğretmenleri, 5.sınıf öğrencileri ve 5. sınıf öğrenci velileri seçilmiştir ve katılımcıların görüşmelere gönüllü olarak katılmaları esas alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme tekniği alt basamaklarından biri olan yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacının oluşturduğu açık uçlu olarak ana soru temaları belirlenmiş buna bağlı olarak da alt basamak soruları ile görüşme soruları hazırlanmıştır.

Sorular hazırlanırken şu esaslara dikkat edilmiştir (Gökçe, 2007):

1. Dil bakımından açık ve anlaşılır olmalı. Cümlelerin kurulumları kısa ve net olmalıdır. Cümlelerin uzun bir yapıya sahip olması, soruda neyin anlatılmak istediğini zorlaştırmaktadır.
2. Araştırma yapılan grubun her kesimine hitap edebilecek düzeyde yönergeler olmak zorundadır.
3. Memleketin sadece belirli bir yöresinde kullanılan kelime ve terimler soru kâğıdına konulmamalıdır.

4. Teknik terimler, ancak seçilmiş bir grup için araştırma hazırlanıyorsa kullanılmalıdır.
5. Sorular cevap vereni etkilememeli. Cevapları etkileyecek biçimde soru sormamalıdır. Soruların kapsamı yalın ve tek bir konuya yönelik olmalıdır.
6. Sorularda, karşınızdakine kısa ve kesin cevap beklediğiniz tarzda soru yönergeleri kullanmaktan kaçınılmalıdır.
7. Cevaplar iyi, kötü, orta şeklinde olabilecek sorulardan kaçınılmalıdır. Çünkü bunlar görelidir. Bireylere göre değişen cevaplardır. Birinin iyi dediğine diğeri orta ya da kötü diye cevap verebilmektedir.
8. Karışık sorular düşünmeye sevk etmektedir.
9. Görüş ve duyguya dayanan sorularda cevap verenin konuyla ne derece ilgili olduğunu anlayabilmek için bir dizi soru sorulmaktadır. (Niçin, neden, ne zaman, nasıl?)
10. Sorular görüşülen kişinin cevaplandırabileceği nitelikte olmalıdır.
11. Sorular hazırlanırken soruların yöneltileceği kişilerin entelektüel kapasiteleri, öğretim durumları daima hatırdta tutulmalıdır.
12. Gerek soru kâğıdında gerekse görüşme çizelgesinde kontrol sorularına da yer verilerek cevapların sağlıklı olup olmadığı araştırılmalıdır.

Sorular uygulanmadan önce uzman görüşüne sunulmuş ve son şeklini almıştır. Sorular 5. sınıf branş öğretmenlerine (Türkçe, Fen ve Tek., Sosyal Bil., İngilizce, Matematik), 5. sınıf öğrencilerine ve 5.sınıf öğrenci velilerine görüşme esnasında araştırmacı tarafından yöneltilmiştir.

Görüşme kılavuzu, hem görüşmeyi düzenleyen kişi açısından hem de elde edilen verilerin sistemli bir şekilde kaydedilmesini sağlayan yönerge dir. Kişini görüşme esnasında belirtmesi gereken kurallar varsa bunların anımsatılması bakımından, görüşmede sorulmak istenen soruların bütünü nü bir sıraya koyması bakımından önemli bir düzeni teşkil etmektedir.

Elde edilen verilerin daha kolay bir şekilde sistemleştirilip çözümlenerek bütüne ulaştırılmasını sağlamaktadır (Karasar, 2012).

Araştırmada yöneltilen sorular şu şekildedir:

1. Derslerle ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?
2. Öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?
3. Akranlarla ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?
4. Yönetimle ilgili sorunlar nelerdir?
5. Diğer sorunlar nelerdir?

Verilerin Toplanması

Çalışmanın verileri yarı yapılandırılmış sorular katılımcılara yöneltilerek görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Veriler, araştırmaya gönüllü olarak katılan 5.sınıf branş öğretmenleri, 5. sınıf öğrencileri ve 5.sınıf öğrenci velilerinden 2013-2014/2016-2017 eğitim öğretim yıllarında alınmıştır. Araştırmaya katılacak öğretmen, öğrenci ve velilerden gerekli izin alınarak uygun randevu tarihleri belirlenmiştir. Görüşmeye başlamadan önce araştırma hakkında genel bilgiler (4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkileri) verilerek katılımcının bilgi sahibi olması sağlanmış, sorular katılımcılara aynı sıra ve düzende sorulmuştur. Araştırma birebir görüşmelerle sağlanmış, öğretmen ve velilerin verdiği sözlü cevaplar yazılı olarak araştırmacı tarafından kaydedilmiş, sorularda anlaşılmayan bir durum olduğunda söylemeleri gerektiği belirtilmiş, görüşmeler esnasında öğretmen ve veliler video kaydı veya ses kaydı olmamasını istemişlerdir. Görüşmeler öğretmenler odasında, sınıfta ve velilerin okula çağrılmasıyla elde edilmiştir. Öğrenciler ise görüşme sırasında cevapladıkları soruları kendileri yazıya geçirmişlerdir. Görüşmeler yaklaşık 25-45 dakika arasında gerçekleşmiştir.

Verilerin Analizi

Görüşmeden sonra ulaşılan bilgilerin çözümleme sürecinde betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Nitel veri analizinin çoğunlukla ilk ve en alt düzeyinde yer alan analiz biçimi olarak bilinen betimsel analiz, araştırılan durum veya olay hakkında gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi bilgi elde etme araçlarında var olan ana tema ve alt temalar dikkate alınarak analizi yapılmaktadır. Analizlerde belirtilecek olan tema ve alt temalara ilişkin bulgular kişinin verdiği yanıtları değiştirilmeden verilerek kanıt oluşturulmaya çalışılmıştır. Betimsel analizde birebir alıntı yapılarak araştırma verilerine kaynak oluşturulmaktadır. Bir konunun ya da araştırmanın direkt olarak betimlenmesine, açıklanmasına ve bir tanımının oluşturulmasına olanak sağlamaktadır (Ekiz, 2015).

Betimsel analiz yöntemi dört basamaktan oluşmaktadır (Şahin, 2010):

1. Betimsel Analizde Konunun Çerçevesini Çıkarma: Araştırma sırasında sorulan soruların, araştırmanın kavramlarla olan bağlantısıyla birlikte görüşme sırasında veya gözlem yapıldığı zamanda ortaya çıkan sonuçlara göre analiz kısmının sınırları belirlenmektedir. Oluşan sınırlar dâhilinde ana temalar ve alt temaların nasıl ortaya çıkacağı belirlenmektedir. Önceden belirlenmiş bir kavramsal çerçeve yoksa betimsel analizi kullanmak güçtür. Bu tarzda belirlenen temalar, veri kullanılmamasına ve yanlış veri düzenlenmesine sebep olmaktadır. Görüşmelerden elde edilen veriler doğrultusunda sınırlar oluşturulmuş sonraki basamakta var olan yorumlama bölümünde araştırmacıya kolaylık sağlanması amaçlanmıştır.
2. Tema Oluşturularak Verilerin Sunulması: Bu basamakta, önceden belirlenen sınırlara göre ulaşılan bilgiler okunur ve düzene konulmaktadır. Bu duruma göre kimi bilgiler dışarıda bırakılabilir ya da önemli bilgi olarak sayılmayabilir. Ayrıca bu basamakta, sonraki süreçte sonuç kısmı oluşturulurken kullanılacak doğrudan alıntılar da eklenir.

Ulaşılan bilgiler sorulara verilen yanıtlar sonucunda tek tek okunup değerlendirilmiş düzenlemeler yapılarak tema içerisine yerleştirilmiştir.

3. Bulguların Tanımlamasının Yapılması: Düzene koyulan bilgiler (veriler) tanım şeklinde belirtilir ve gereken durumlarda birebir alıntılarla destek verilir. Ulaşılan bilgiler (veriler) tekrar gözden geçirilmiş gerekli düzeltmeler yapılmış ve açık hale getirilmiştir.
4. Bulguların Yorumu: Tanımı yapılan verilerin açıklaması, birbiri arasındaki bağlantıları ve anlamlandırılma süreci bu basamakta yapılır. Veriler neticesinde ulaşılan sonuçlar açıklanmış, ilişkilendirilmiş ve karşılaştırılma yapılmıştır.

Bu araştırmada görüşme sorularına verilen yanıtlar tek tek incelenerek bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu konulara vurgu yapan öğrenci, öğretmen ve veliler belirtilmiş, ifadeleri ise katılımcıların vermiş olduğu yanıtlardan alıntılarla desteklenmiştir. Alıntı yaparken 5. Öğretmen için (Ö5), 1. Öğrenci için (ÖĞ1), 8. Veli için (V8) gibi kodlamalar yapılmıştır. Alınan yanıtlar araştırmacı tarafından tek tek kontrol edilerek gereken düzeltmeler yapılmıştır.

Bölüm III

Bulgular

Görüşmeye katılan öğretmen, öğrenci ve velilerin 4+4+4 Eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerinin etkilenmesine ilişkin verdikleri cevaplara göre araştırma ana-temalara ve alt-temalara göre yapılandırılmış ve sunulmuştur. Bu ana-tema gruplarına bağlı alt-tema grupları gerekli görülen yerlerde oluşturulmuştur. Bu temalar 1. Derslerle ilgili yaşanan sorunlar, 2. Öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlar, 3. Akranlarla yaşanan sorunlar, 4. Yönetimle ilgili sorunlar, 5. Diğer sorunlar olarak oluşturulmuş, öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri ayrı ayrı sunulmuştur.

1.TEMA: Derslerle İlgili Sorunlar

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkisinin derslerle ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri bu başlık altında verilmiştir.

A. Öğretmen Görüşleri

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerinin derslerle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri belirtilmiştir. 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerinin derslerle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri tablo 4'te verilmiştir:

Tablo 4

Derslerle İlgili Yaşanan Sorunlar - Öğretmen Görüşleri

Görüş	Frekans
Ders kitaplarındaki etkinliklerin az gelmesi	22
Ders saati sayısının fazla olması	18
Branş derslerinde 5.sınıf öğrencilerinin zorlanması	15
Ders içeriklerinin 5.sınıf öğrencilerinin seviyelerine uygun olmaması	12
Derslerde öğrencilerdeki özgüven ve motivasyon eksikliği	12
Ders esnasında öğrencinin sürekli konuşma isteği ve sınıf ortamındaki aşırı gürültü	8
Seçmeli ders sorunu	7

Tablo 4 incelendiğinde 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerinin derslerine ilişkin sorunlar çerçevesinde öğretmen görüşleri daha çok ders kitabında etkinliğin az olmasına ilişkindir. Öğretmenlerden bazıları (4+4+4) sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerine derslerle ilgili olarak yaşanan sorunlar çerçevesinde, ders kitaplarındaki etkinlik kısımlarının az olmasını aşağıdaki şekilde ifade etmişlerdir:

“Matematik dersinde, teorik olarak bilgileri aktarıyoruz; öğrencinin anlatılan konuyu iyi bir şekilde kavraması için etkinliklere ihtiyacımız oluyor. Ünite sonundaki etkinlikler az geldiği için 5. sınıf öğrencilerinde matematik dersinde öğrenme eksik kalıyor.” (Ö3)

“Dilbilgisi konularında içerik kısmını anlattıktan sonra öğrencilere anlattıklarımı pekiştirmem gerekiyor. 5. sınıftaki bir öğrenciye ne kadar çok örnek gösterip etkinlik yaptırırsanız o kadar iyi pekişir. Kitaptaki birkaç örneği çözdükten sonra “Anlaşıldı mı?” diye soru sorduğumda sınıfın çoğu anlaşılmadığını ifade ediyor. Kitap dışına çıktığımız da ise müfredata uyum uyarısı geldiğinden bir sorun yaşıyoruz.” (Ö21)

“Etkinlikleri yeterli bulamadığım için özellikle görsel etkinliklerle destekleme ihtiyacı duyuyorum.” (Ö17)

“Derste kelime yapısına ait olan teorik bilgiyi verip sonrasında öğrenciye pratik yaptırmanın için etkinliği ihtiyacım oluyor. Kitaptaki etkinler o bölümle çok az oluyor öyle olduğunda ise öğrenciye birkaç soru sorduğunda bana cevap veremediğini görüyorum. Bu durumda etkinlik sayısını artırmam gerekiyor. Onun için 5.sınıf ders kitaplarında etkinlik kısmı daha geniş tutulmalı.” (Ö10)

“İngilizce derslerinde ne kadar tekrar yaparsanız bu yaş grubundaki öğrencilerde başarı çitanızı yükseltmiş olursunuz. Öğrencilerin ders kitaplarında bu etkinlik yani tekrar kısmı çok az.”(Ö19)

Öğretmenlerden bazıları 4+4+4 sitem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili derslerle yaşanan sorunlar kapsamında ders saati sayısının fazla olmasına ilişkin 18 görüş belirtmişlerdir. Bu görüşlerden öne çıkanlardan bazıları şunlardır:

“Öğrenciler derslere dinç bir şekilde gelirken son ders saatinde artık enerjileri tükenmiş bir vaziyette dersimizi işlemeye çalışıyoruz.” (Ö12)

“5.sınıfa giden bir öğrencinin fiziksel ve zihinsel özelliklerine bakarsanız haftalık ve günlük ders saatinin bu öğrencilere fazla geldiğini göreceksiniz. Öğrenciler gün içinde hareketli oldukları için daha çok son saatlerde yorgun oluyorlar. Bu da öğrenmeyi etkiliyor.” (Ö2)

“5. sınıflar ortaokul kademesindedir fakat kendileri hala ilkokul kademesindedir. Böyle bir geçiş uygulaması yapılırken öğrenciler üzerinde araştırma yapılmalıydı. Ders saati 5.sınıfa giden öğrenciler için fazla.” (Ö21)

“Günlük ve haftalık ders saati 5.sınıftaki öğrencilere uygun değil. Ders saati fazla. Yeni sistem oluşturulurken 5. sınıftaki öğrencilerin durumları üzerinde durulması gerekirdi. Çünkü hassas bir noktadalar.” (Ö31)

Branş derslerinde zorlanmayla ilgili öğretmenler 15 görüş belirtmiştir. Bu görüşlerden bazıları aşağıda sunulmuştur. Geçen yıllardaki derslerle ilgili başarılarına bakıldığında öğrencilerin sorunlar yaşadığı belirtilmiştir.

“5.sınıfa giden öğrencilerin bu yıl derslerinde branş öğretmenleriyle karşılaşmış olmaları onları hem uyum sorunu yaşamasına yöneltti hem de derse karşı ilgisiz olmalarına neden olmuştur.”(Ö17)

“Öğrencilerin geçen yılki başarılarını kendi dersim için araştırdığımda bu yıla göre başarılarının daha yüksek olduğunu gördüm. Etkinlik olsun ek çalışmalar olsun bu başarıyı geçen yılki seviyelere getiremedim.”(Ö27)

“Matematik dersindeki başarının düşmesinin sistem değişikliğiyle ilgili olduğunu kanaatimdeyim.”(Ö9)

“Öğrencilerin başarılarının her yıl daha çok düştüğünü düşünüyorum.”(Ö11)

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkilerinin derslerle ilgili yaşanan sorunlarına ilişkin ders içeriğinin 5.sınıf öğrencilerin seviyelerine uygun olmamasıyla ilgili, öğretmenlerden bazıları görüşlerini ifade etmiştir. Öğretmenler ders içeriklerinin 5.sınıftaki öğrencilerin seviyelerine uygun olmamasını soyut kavramların ders kitaplarında daha çok yer almasıyla açıklamıştır.

“Orta öğretim kademesinde olan öğrenci soyut düşünmeye başlayacak olgunlukta olmalıdır. Önceki senede somut kavramlar üzerinden ders anlatılırken şimdi soyut kavramlar yoğun bir şekilde verilmesi öğrencinin öğrenme noktasında sıkıntı yaşamasına sebep oluyor.”
(Ö7)

“Müfredat konusu ayrı bir sıkıntımız öğretmen kendinden bir şeyler katmazsa gerçekten konular üst düzey kalıyor öğrenci sıkıntı yaşıyor.” (Ö18)

“Fen Bilgisi derslerinde işlediğimiz konular biraz ağır gelmektedir. Geçen yıla göre kıyaslandığında ders içerikleri bu yıl öğrencileri zorluyor bunu ders esnasında sorduğunuz sorularla kolay bir şekilde ayırt edebiliyorsunuz.” (Ö26)

“Öğrenciler zihinsel olarak daha bu seviyeye uygun değiller. Böyle olunca öğretmen kendi dersinde sıkıntı yaşıyor.” (Ö30)

“Ders içeriklerinin uygun hatta 6. sınıf konularından da konulara değinilebilir.” (Ö5)

Öğretmenlerden bazıları (4+4+4) sistem değişikliğini 5.sınıf öğrencilerine derslerle ilgili olarak yaşanan sorunlar çerçevesinde, öğrencilerin sınıf içerisindeki düzeni bozmaya çalışmasını aşağıdaki şekilde ifade etmişlerdir. Ö1,Ö9,Ö11,Ö23,Ö26,Ö28 koldu katılımcılar sınıf içindeki bu gürültünün katlanılmaz dereceye ulaştığı görüşünü belirtmiştir.

“Öğrenciler sınıf içerisinde yüksek sesle konuşuyor ve diğer arkadaşlarının ilgilerinin dağılmasına sebep oluyor. Bunun yanında gereksiz sorularla ilginin dağılmasına neden oluyorlar.” (Ö5)

“Ders esnasında bir öğrencinin konuşması diğer öğrencileri hemen etkiliyor ve sınıf düzeni bozulmaya başlıyor hatta bazen sınıf içinde kendi sesinizi duyamıyorsunuz.” (Ö11)

“Öğrenci geçen yıldan kalma alışkanlıklarını sürdürmeye devam ediyor, altıncı sınıfa giden bir öğrencide disiplin tam anlamıyla oturmamışken beşinci sınıfa giden bir öğrencide sınıf düzeniyle ilgili sorunların çıkması normal diye düşünüyorum sistemin bize getirdiği dezavantajlar.” (Ö20)

“Bazen öyle bir karmaşayla karşı karşıya kalıyorsunuz inanan sesim kısıyor düzeni sağlamaya çalışırken ve dersi eski haline getiremiyorum.” (Ö28)

Öğretmenlerden bazıları, derslerle ilgili yaşanan sorunlarda derslerde özgüven ve motivasyon eksikliği sorununa ilişkin görüşlerini belirtmiştir. Ders sürecinde öğrencinin hazır bulunuşluk durumları öğrencilerin davranışlarıyla ilgili sorunlar yarattığı belirlenmiştir.

“İlk zamanlarda öğrenciler dersime karşı ılımlı değildi ve bu durum ders işleme konusunda beni zorlamıştı. Öğrencilerle motivasyon konusunda birkaç çalışmamdan sonra bu durum ortadan kalktı. Yine dönem içinde arada kendini gösterebiliyor.” (Ö1)

“Branşlaşmanın olması öğrencilerde tedirginliği başlattı. Öğrenci derse karşı soğuk duruyor ve bu durumu aşmak ilk zamanlarda çok zor oldu.” (Ö10)

“Daha çok dikkat dağınıklığı yaşıyorlar.” görüşünü belirtmiştir.” (Ö30)

“Ders esnasında oyun dürtüsü yüksek olduğu zaman öğrenciler sınıftaki motivasyonu bozuyor.” (Ö25)

Öğretmenler, 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili derslerle yaşanan sorunlar kapsamında seçmeli ders seçimindeki duruma ilişkin görüş belirtmişlerdir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Seçmeli dersler okulumuzda yöneticiler tarafından belirlenmektedir. Öğretmenlere ve öğrencilere sorulursa daha etkili olabilir. Çünkü seçmeli dersler öğrencilerin ilgilerine göre belirlenmelidir.” (Ö25)

“Seçmeli derslerin sadece programı doldurmak için kimseye sorulmadan yönetici kadro tarafından açılmaktadır. Bu da hem biz öğretmenlerin hem de velilerin tepkisini çekmektedir. Ayrıca öğrenciler seçmeli ders konusunda ilgilerine yönelik dersleri seçmeliler.” (Ö17)

Öğretmen görüşleri neticesinde 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine derslerle ilgili yaşadıkları sorunlarda en fazla ders kitaplarındaki etkinliklerin az gelmesine vurgu yaptıkları (f=22) görülmektedir. Bunu ders saati sayısının fazla olması (f=18) takip etmektedir. Öğretmenler ayrıca branş derslerinde 5.sınıf öğrencilerinin zorlanması (f=15), ders içeriklerinin 5.sınıf öğrencilerin seviyelerine uygun olmaması (f=12), derslerde öğrencilerdeki özgüven ve motivasyon eksikliği (f=12), ders esnasında öğrencinin sürekli konuşma isteği ve sınıf ortamındaki aşırı gürültü (f=8), seçmeli ders sorununa (f=7) ilişkin görüşlerini belirtmişlerdir.

B. Öğrenci Görüşleri

Tablo 5

Derslerle İlgili Yaşanan Sorunlar – Öğrenci Görüşleri

Görüş	Frekans
1. Branş derslerindeki yaşanan zorluk	35
2. Ders saatinin fazla olması	32
3. Derslerde sıkılma	28
4. Ders içindeki etkinliklerin az olması	18

Tablo 5 incelendiğinde, öğrenciler derslerle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin görüşlerini ifade etmiştir. Öğrencilerden 32 tanesi görüşlerinde en çok Matematik, Fen Bilgisi, İngilizce derslerinde zorlandığını ifade etmiştir. Bu temalara ilişkin dikkat çekici öğrenci görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Geçen yıl İngilizce dersini yapıyordum ama bu sene yapamıyorum. Matematikte anlatılanları anlamıyorum. Fen Bilgisi dersi de karışık geliyor.” (ÖĞ39)

“Matematikte öğretmenimin anlattığı işlemleri yapamıyorum, Fen Bil dersinde öğretmen soru sorduğunda cevap vermekte zorlanıyorum.” (ÖĞ21)

“En çok zorlandığım dersler Matematik, Fen Bil, İngilizce.” (ÖĞ2)

Öğrencilerin 5 tanesi (ÖĞ6,ÖĞ7,ÖĞ25,ÖĞ28,ÖĞ30) hiçbir derste zorlanmadığına ilişkin görüş belirtmiştir.

“Bu sene hiçbir derste zorlanmıyorum. Matematik dersini yapamıyordum geçen sene ama bu sene çok seviyorum.” (ÖĞ6)

“Derslerimin hepsi bana çok kolay geliyor. Öğretmenlerim hep bana aferin diyor.”
(ÖĞ30)

4+4+4 eğitim sisteminin 5. sınıf öğrencilerine derslerde yaşanan sorunlarla ilgili ders saatinin fazla olmasını öğrencilerden 32 tanesi ‘*Son derslerimiz olmasın.*’ şeklinde ifade etmiştir.

“Okulun son saatlerinde çok uykum geliyor. Dersi dinleyemiyorum.” (ÖĞ28)

“Etütlerde bu daha çok yorucu oluyor.” (ÖĞ15)

“Derslerimiz çok fazla. Bence daha az olmalı.” (ÖĞ10)

“Keşke günde 3 tane ders görsek o zaman hiç yorulmazdık.” (ÖĞ40)

“Öğleden sonraki dersler olmasın yoruluyoruz çok, canım derse girmek istemiyor.”
(ÖĞ33)

Öğrenciler, derslerle ilgili yaşanan sorunlarda; derslerde sıkılma sorununa ilişkin görüşlerini belirtmiştir. Öğrencilerin 28 tanesi derste çok sıkıldığını ifade etmektedir. Bu görüşlerden bazıları şunlardır:

“Dersler çok zor, çok sıkılıyorum.” (ÖĞ12)

“Fen Bilgisi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Müzik derslerinde sıkılıyorum.” (ÖĞ16)

“Herkes başka şeyler ilgileniyor öğretmenimiz uyarıyor ama kimse dinlemiyor.”

(ÖĞ39)

Öğrenciler, 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili derslerle ilgili yaşanan sorunlar kapsamında ders kitaplarındaki etkinliklerin az olmasına ilişkin 18 görüş belirtmiştir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Matematikte daha çok soru çözssek daha iyi anlayacağım.” (ÖĞ19)

“Fen Bilgisi dersinde belgesel izlese konuları daha iyi anlardım çünkü geçen yıl öğretmenimiz bize belgesel izletirdi.” (ÖĞ16)

“Öğretmenimiz Matematik dersinde çok az soru çözüyor konuyu anlayamıyorum.”
(ÖĞ33)

“Okuma metinlerinden keşke daha fazla olsa ama onları okurken daha güzel öğreniyorum.” (ÖĞ45)

Öğrencilerin derslerle ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında en fazla branş derslerinde yaşanan zorluğa vurgu yaptıkları (f=35) görülmektedir. Bunu ders saatinin fazla olması (f=32) takip etmektedir. Öğrenciler ayrıca derslerde sıkıldıklarını (f=28) ve ders içindeki etkinliklerin az olduklarını (f=18) belirtmişlerdir.

C. Veli Görüşleri

Tablo 6

Derslerle İlgili Yaşanan Sorunlar – Veli Görüşleri

	Görüş	Frekans
1.	Ders programıyla ilgili sorun	12
2.	Branş dersleriyle ilgili sorun	8
3.	Seçmeli ders sorunu	7

Tablo 6’da 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkisine yönelik, derslerle ilgili yaşanan sorunlar kapsamında veli görüşleri yer almaktadır. Bu görüşlerden öne çıkanlardan bazıları şunlardır:

“Ders sayısı biraz fazla bu durum onun yorgunluğunu artırıyor. Eve geldiğinde bazen uyuyakalıyor.” (V2)

“Ders sayısının bu kadar fazla olması öğrencinin aşırı yorulmasına neden oluyor. Bu da son dersler hangileriye düşüş olduğunu ya da o derslerde başarısız olduğunu gösteriyor.” (V5)

“Samet eve geldiği gibi çantasını bir tarafa atar hemen uyur. Öğrenciye sorduğumda anne çok ders var okulda yoruluyorum cevabını alıyorum.” (V12)

“Öğretmenlerle okula görüşmeye gittiğimde öğretmenler bana derslerin fazla olduğunu söylediler. Öğrenci eve geldiğinde hiç enerjisi kalmamış oluyor uyuyor hemen. Akşam olduğunda ödevlerini bile bazen yapmak istemiyor.” (V15)

Veliler derslerde yaşanan sorunlara yönelik görüşlerinde branş dersleriyle ilgili soruna da değinmişlerdir. Öne çıkan bazı görüşler aşağıdaki gibidir:

“Öğretmenlerinde özellikle branş öğretmenlerinde değişme olduğu için 5. sınıfın ilk döneminde bu derslerde düşüş yaşadık.” (V11)

Başka katılımcı V7 ise *“Öğrencinin Türkçe, Matematik, Fen Bil. derslerinde 4. sınıfa kıyasla bir düşüş söz konusu oldu. Biz de çözüm olarak öğrenciye özel ders aldırдық.”* şeklinde görüşüyle V11 kodlu katılımcıyı desteklemiştir.

“Sınıf öğretmeni kavramının kalkmış olması öğrenciyi bazı branş derslerinde zorladı öğrenci hep geçen yılki öğretmenlerini aradı.” (V3)

Velilerin derslerde yaşanan sorunlarla ilgili ortaya koyduğu bir diğer konu seçmeli ders sorunudur. Öğrencilerin velilerle birlikte seçmesi gereken derslerin okul öğretmenleri ve de yöneticiler tarafından belirlenmesi velilerce sorun olarak algılanmaktadır. Buna ilişkin bazı ifadeler aşağıda verilmiştir:

“Seçmeli derslerin yönetim tarafından belirlenmesi öğrenciler için bizim için sıkıntılı bir durum. En azından bu durum bize sorulabilirdi.” (V5)

“Öğrencilere sorulmadan seçmeli dersler belirlenmiş, adı üstünde seçmeli ders ve bu dersten bir şeyler öğrenecek olanlar öğrenciler onun için öğrencilerin görüşü alınmalı bu derslerin belirlenmesinde.” (V8)

“Seçmeli derslere öğrenci girmek istemediğini söyledi.” (V11)

Velilerin görüşleri neticesinde, 5.sınıf öğrencilerin derslerle ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında en fazla ders programlarıyla ilgili soruna (f=12) vurgu yapıldığı görülmektedir. Bunu branş dersleriyle ilgili sorun (f=8) takip etmektedir. Veliler ayrıca seçmeli ders sorunu (f=7) hakkında görüşlerini belirtmişlerdir.

2.TEMA: Öğretmenlerle İlgili Sorunlar

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilere olumsuz etkilerinden öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri bu başlık altında verilmiştir.

A. Öğretmen Görüşleri

4+4+4 eğitim sistemi değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerini etkilerinden öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri belirtilmiştir.

Tablo 7

Öğretmenlerle İlgili Yaşanan Sorunlar- Öğretmen Görüşleri

Görüş	Frekans
1. 5. sınıf öğrencilerinin birebir ilgi istemeleri sorunu	27
2. Disiplini sağlayamama sorunu	22
3. Öğrenci seviyelerine inmekteki sorun	19
4. 5. sınıf öğrencilerinin geçen yılki sınıf öğretmenlerine alışmış olma sorunu	13

Tablo 7’de görüldüğü üzere, 5. sınıf öğrencilerinin sistem (4+4+4) değişikliği sonrasında öğretmenlerle ilgili çeşitli sorunlar yaşadığı öğretmen katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlara yönelik 5.sınıf öğrencilerinin birebir ilgi istemeleri sorunu (f=27) öne çıkmaktadır. Bazı görüşler aşağıdaki gibidir:

“Öğrenci bir harfi ya da bir işlemin işaretini yanlış yaptığında bunu nasıl düzeltebileceğini öğretmene soruyor. Sürekli kendisiyle ilgilenilmesini istiyor bu defa da ders aksıyor ben de görevimi yapamıyorum.” (Ö16)

“Öğrenci geçmiş eğitim-öğretim yıllarından gelen alışkanlığı ile sınıf öğretmenin ilgisini bizden beklemeleri, kendilerinin takıldığı ufak bir sorunda bile öğretmeni çağırıp sadece onunla ilgilenmesini istemesi sınıfın motivasyonunu bozabiliyor. Böyle bir durumda öğretmenler olarak zorluk yaşayabiliyoruz.” (Ö30)

“Matematik dersinde işlemler üzerinden dersi anlattığımızda öğrencilerin takıldıkları yerler olup olmadığını soruyorum. Öğrencinin biri yanlış yapmışsa veya yapamamışsa onunla ilgileniyorum. Bu defa diğer öğrenciler de sırayla benden düzeltme yapmamı istiyor. Böyle olunca da ders konularını işleyemiyorum. Neticede 5.sınıf öğrencilerinde sıkıntı yaşanmış oluyor.” (Ö32)

Öğretmenler, 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili öğretmenlerle yaşanan sorunlar kapsamında öğretmenlerin sınıf içerisinde disiplini sağlayamama sorununa (f=22) ilişkin görüş belirtmiştir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Sınıf mevcudumuz olması gerekenden fazla. Durum böyle olunca sınıf içinde bazı sorunlar çıkıyor. Bunlardan en önemlisi disiplin. Öğrenciler sürekli konuşmak istiyor veya konuyu anlatırken bir kişi konuştuğunda diğerleri de konuşmaya başlıyor. Böyle olunca ders işlemekte sıkıntı yaşıyoruz.” (Ö1)

“Özellikle bazı sınıflar çok kalabalık, burada sınıf disiplinini sağlamakta zorlanıyorum.” (Ö22)

“Matematik konusu önemli. Öğrenciler, tam öğrenme aşamasında oldukları yaş aralığında ama sınıflar kalabalık olduğu için sınıf içerisinde anlaşmazlıklar oluşuyor. Bunları hemen halledemiyorsunuz, kısacası disiplin konusunda birtakım problemler oluşuyor. Dersi istediğiniz gibi işleyemiyorsunuz.” (Ö23)

Öğretmenler, 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili öğretmenlerle yaşanan sorunlar kapsamında öğretmenlerin öğrenci seviyelerine inememe sorununa (f=19) ilişkin görüş belirtmiştir. Ön plana çıkan bazı görüşler aşağıdaki gibidir:

“Matematik dersinde etkinlik sayısının az olması ve öğrencilerin gelişmişlik düzeyinin düşük olmasından dolayı ders öncesi etkinlikler hazırlamak mecburiyetinde kalıyorum. Yoksa öğrenciler hemen sıkılıyor dersten kopuyor.” (Ö16)

“Altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerinde bilgiyi işleme konusunda branş bazında sıkıntı yaşarken 5.sınıf öğrencilerinin ortaokul olması sıkıntılı bir süreç. Biraz yüzeysel anlattığınızda öğrenciler anlatılanları kavrayamıyor.” (Ö19)

“Fen Bilgisi dersinde karmaşık yapıda olan konuya geldiğimizde öğrencilerin anlatım tarzına göre anlamadıklarını görüyorum. Biraz daha basit düzeyde anlatım tarzı seçtiğimde düzelmeler olduğunu görüyorum. Bu durum ise beni biraz sıkıntıya düşürüyor.” (Ö27)

Öğretmenler, 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili öğretmenlerle yaşanan sorunlar kapsamında 5.sınıf öğrencilerinin geçen yılki sınıf öğretmenlerine alışmış olması sorununa (f=13) ilişkin görüş belirtmiştir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Öğrenci belli aralıklarla ben Ali Öğretmen’ime gitmek istiyorum. Onun sınıfında daha çok eğleniyorduk.” (Ö11)

“Konu bakımından geçen yılki öğretmenin öğrettiği bir konuya geldiğimizde Hasan öğretmen de böyle demişti, Şeyma Öğretmen de böyle demişti diye dönütler alıyorum ve sınıf öğretmenlerini özleme durumları ortaya çıktığını düşünüyorum. Bir grup öğrencimden bununla ilgili sorular aldım çünkü.” (Ö18)

“Ben konuyu anlatırken öğrenci ben Fatma Öğretmen’den daha iyi anlıyordum. Siz bize öyle davranmıyorsunuz.” (Ö29)

Ö32 kodlu katılımcı ise yukarıdaki görüşlerin tersine *“Öğrencilerle çok iyi bağ kurduğumu düşünüyorum iyi anlaşıyoruz. Sınıf öğretmenlerini aradığını düşünmüyorum.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

Öğretmenlerin, öğretmenlerle ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında en fazla 5.sınıf öğrencilerinin birebir ilgi istemeleri sorununa vurgu yaptıkları (f=27) görülmektedir. Bunu disiplini sağlayamama sorunu (f=22) takip etmektedir. Öğretmenler ayrıca öğrenci seviyelerine inmedeki sorunu (f=19) ve 5.sınıf öğrencilerinin geçen yılki sınıf öğretmenlerine alışmış olma sorunu (f=18) belirtmişlerdir.

B. Öğrenci Görüşleri

4+4+4 eğitim sistemi değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerini etkilemesi öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin öğrenci görüşleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 8

Öğretmenlerle İlgili Yaşanan Sorunlar – Öğrenci Görüşleri

Görüş	Frekans
1. Branş öğretmenlerine alışamama sorunu	33
2. Öğrencinin geçen yılki sınıf öğretmenini arama sorunu	27
3. Sınıf öğretmenlerinin tavrıyla ilgili sorun	20

Tablo 8’de 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkisine yönelik öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlar kapsamında öğrenci görüşleri yer almaktadır. Öğrenciler, 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlar kapsamında branş öğretmenlerine alışamamaya ilişkin 33 görüş belirtmiştir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Her öğretmen dersi bize farklı anlatıyor, Matematik dersi oyunla geçiyor, eğleniyoruz ama Türkçe dersinde çok sıkılıyoruz.” (ÖĞ33)

“Geçen yıl öğretmenimizle daha iyi anlaşıyorduk şimdi bütün öğretmenler farklı.” (ÖĞ25)

“İlk önce bize çok farklı gelmişti. Her dersimize farklı öğretmenler giriyordu ama sonra ben buna alıştım.” (ÖĞ11)

Öğrenciler, 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlar kapsamında öğrencinin geçen yılki sınıf

öğretmenini arama sorununa ilişkin 27 görüş belirtmiştir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Evet, hem de çok özliyorum, şimdiki öğretmenimiz geçen yılki öğretmenimiz gibi davranmıyor.” (ÖĞ15)

“Özliyorum ama şimdiki öğretmenimi de seviyorum.” (ÖĞ18)

ÖĞ43 kodlu katılımcı kendi görüşüne katılan diğer öğrenciler gibi *“Özliyorum.”* şeklinde cevabını belirtmiştir.

Öğrenciler, 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlar kapsamında sınıf öğretmenlerinin tavrıyla ilgili soruna ilişkin 20 görüş belirtmiştir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Soru sorduğumda bazen bana kızıyor.” (ÖĞ17)

ÖĞ27 kodlu katılımcı *“Kötü.”* şeklinde kısa bir cevapla görüşünü ifade etmiştir.

“Bizimle hiç ilgilenmiyor matematik öğretmenimiz.” (ÖĞ33)

“Bize soruyu cevaplayamadığımızda kızıyor. Böyle olunca ben de çekiniyorum öğretmenimden.” (ÖĞ40)

Öğrencilerin, öğretmenlerle ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında en fazla branş öğretmenlerine alışamama sorununa vurgu yaptıkları (f=33) görülmektedir. Bunu öğrencinin geçen yılki sınıf öğretmeni arama sorunu (f=27) takip etmektedir. Öğrenciler ayrıca sınıf öğretmenlerinin tavrıyla ilgili sorunu (f=20) belirtmişlerdir.

C. Veli Görüşleri

Eğitim sistemi değişikliği (4+4+4) sonucunda 5. sınıf öğrencilerine olumsuz etkileri içerisinde öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlara ait veliler görüş belirtmişlerdir. 8 katılımcı, 5.sınıf öğrencilerinin 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinden etkilenmesine ilişkin öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin sadece sınıf öğretmeni kavramının ortadan kalkması sorununa ilişkin görüşlerini ifade etmiştir. Görüşlerden dikkat çekenler aşağıda belirtilmiştir:

“Sınıf öğretmenine alışmıştık, öğrencilerin yaşı daha küçük olduğu için sınıf öğretmeni kavramının devam etmesini isterdim.” (V5)

“Geçen yıla kadar öğrencimiz hakkında sadece sınıf öğretmeniyle görüşürdük. şimdi ise için içine branş öğretmenleri de girdi. Onun için öğrencimizin gelişimini çok iyi takip edemiyoruz. Ayrıca bu ayrı ayrı görüşmeler çok zaman alıyor.” (V8)

“Okula ilk gittiğimizde sınıf öğretmeni bize yeterli bilgi veremedi. Bize branş öğretmenleriyle de görüşme yapmamızı önerdi.” (V11).

“Okuldaki öğretmenlerimiz anlayışlılar ama bu yıla kadar öğrencinin takibini sınıf öğretmeni yapıyordu şimdi her dersin ayrı öğretmeni olmasından dolayı sanki takipsizlik olacakmış gibi bir durum var. Bu da bizlerin düşünmesine neden oluyor.” (V14)

3. TEMA: Akranlarıyla ilgili sorunlar

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkisinin akranlarla ilgili sorunlara ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri bu başlık altında verilmiştir.

A. Öğretmen Görüşleri

Eğitim sistemi değişikliğinin (4+4+4) 5. Sınıf öğrencilerine olumsuz etkisi olan akranlarla ilgili yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

Tablo 9

Akranlarla İlgili Sorunlar – Öğretmen Görüşleri

Görüş	Frekans
1. Üst sınıftaki öğrencilerle uyum sorunu	26
2. 5. Sınıf öğrencilerinin arkadaş ortamına alışamaması	19

Tablo 9’da 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkisine yönelik akranlarla ilgili yaşanan sorunlar kapsamında öğretmen görüşlerinden bir kısmı yer almaktadır.

Öğretmenler, akranlarla yaşanan sorunlara yönelik görüşlerinde üst sınıftaki öğrencilerle uyum sorununa değinmişlerdir. Bu görüşler aşağıdaki gibidir:

“Aynı sırada oturan öğrenciler sorun yaşıyor. Oturma düzeni belirliyoruz. Öğrenciler arasında anlaşmazlık çıkıyor. Hatta bazen kavga eder dereceye geliyor. Bu durum birbirlerinin sınıflarına yeni gelmesinden kaynaklanıyor.” (Ö20)

“Sınıfa yeni gelen öğrencilerde öncelikle arkadaşlarına alışamıyor.” (Ö5)

“Öğrencilerin bazıları uyum sorunu yaşamaktadır. Sürekli arkadaşını şikâyet eden öğrenciler 5.sınıf öğrencileri içerisinde çok fazla.” (Ö31)

Öğretmenlerden bazıları, (4+4+4) sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine akranlarıyla ilgili olarak yaşanan sorunlar çerçevesinde, 5.sınıf öğrencilerinin arkadaş ortamına alışamamasını aşağıdaki şekilde ifade etmişlerdir:

“Öğrenciler bir üst seviyeye geçtikleri için sosyal çevre olarak etrafındaki yaş ortalamasına bağlı olarak arkadaşları da değişmektedir. Buna bağlı olarak fiziki anlamda

daha gelişmiş olan öğrencilerin 5.sınıf öğrencilerine baskı uyguladıkları öğrencilerin bize ilettikleri şikâyetler içindedir.” (Ö7)

“Olumsuz olabilecek davranışları daha küçük yaşta bir öğrencinin kapması daha kolaydır. Ortamın kalabalık olduğu bir yerde 5.sınıf öğrencileri üst sınıftaki öğrencilerden olumlu – olumsuz özellikle de davranışları alabiliyor.” (Ö21)

“5.sınıfa giden bir öğrenciyle 8.sınıfa giden bir öğrenci aynı değil. Fiziki anlamda daha büyük öğrenciler kendinden küçük olan öğrencilere üstünlük göstermeye çalıştıkları için bazen sorunlar çıkabiliyor. 5.sınıf öğrencileri ortaokul olmamalıydı.” (Ö22)

“5.sınıfa giden öğrenciler daha çok küçük, üst sınıftaki öğrencilerle yaşanan problemler öğrencilerin sosyal gelişimini etkileyebilir.” (Ö32)

Öğretmenlerin, akranlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında en fazla üst sınıftaki öğrencilerle uyum sorununa vurgu yaptıkları (f=26) görülmektedir. Bunu 5.sınıf öğrencilerinin arkadaş ortamına alışamaması sorunu (f=19) takip etmektedir.

B. Öğrenci Görüşleri

4+4+4 eğitim sistemi değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesi akranlarla ilgili yaşanan sorunlara ilişkin öğrenci görüşleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: 10

Akranlarla ilgili görüşler – Öğrenci görüşleri

Görüş	Frekans
Fiziksel olarak yetersizliğiyle ilgili sorun	12
Sınıf içerisindeki anlaşmazlıklar	10

Öğrencilerden bazıları, (4+4+4) sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine akranlarıyla ilgili olarak yaşanan sorunlar çerçevesinde, fiziksel olarak yetersizliğe ilişkin görüşlerini aşağıdaki şekilde ifade etmişlerdir:

“Bizden büyük olanlar bize bazen kötü şeyler söylüyor.” (ÖĞ22)

“Büyük sınıflar bize kızıyorlar.” (ÖĞ25)

“Kantinden bir şey almak istediğimiz zaman ilk önce büyük sınıflar istediğini alıyor, biz onlardan sonra alıyoruz.” (ÖĞ32)

ÖĞ5 ve ÖĞ19 kodlu katılımcılar ise *“Lavaboyu kullanmak istediğimizde 8.sınıflar bizi itiyor.”* şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Öğrencilerden bazıları, (4+4+4) sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine akranlarıyla ilgili olarak yaşanan sorunlar çerçevesinde, sınıf içerisindeki anlaşmazlıklar sorununu aşağıdaki şekilde ifade etmişlerdir:

“Sınıf içinde arkadaşlar çok konuşuyor ben onlardan rahatsız oluyorum öğretmene şikâyet ediyorum. Çok konuştuklarında dersi anlayamıyorum.” (ÖĞ8)

“Beni sınıfta kimse anlamıyor, kimseyle konuşmuyorum.” (ÖĞ28)

“Sınıftaki yeni arkadaşlarım bana iyi davranmıyor.” (ÖĞ40)

ÖĞ6 ve ÖĞ17 kodlu katılımcılar ise *“Sınıftakilerle aramız kötü ama diğer sınıftakilerle aramız iyi.”* şeklinde yorumunu ifade etmiştir.

Öğrencilerin, akranlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında en fazla fiziksel olarak yetersizliğiyle ilgili sorun (f=12) görülmektedir. Bunu sınıf içerisindeki anlaşmazlıklar sorunu (f=10) takip etmektedir.

C. Veli Görüşleri

4+4+4 eğitim sistemi değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesi akranlarla ilgili yaşanan sorunlara ilişkin veliler görüşlerini belirtmiştir. Veliler 5.sınıftaki öğrencilerinin akranlarla yaşadığı sorunlara sadece arkadaş değişikliğinin etkili olduğu sorunuyla ilgili görüşlerini belirtmiştir. Bu soruna 7 veli görüş bildirmiştir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Ahmet’i okula almaya gittiğimde bazen eski arkadaşlarımla daha iyi anlaşıyordum sözlerini duyuyorum.” (V1)

“Ali okuldan geldiğinde sürekli ben Orkun’u özledim anne diyerek ağlıyordu.” (V10)

“Okula gittiğimiz ilk birkaç hafta Cem bu sınıfta olmak istemediğini söylüyordu ama daha sonraki süreçte sınıfını sevmeye başlaması adapte olduğunu gösteriyor.” (V8)

4.TEMA: Yönetimle İlgili Sorunlar

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkisinin yönetimle ilgili sorunlar çerçevesinde öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri bu başlık altında verilmiştir

A. Öğretmen Görüşleri

4+4+4 eğitim sistemi değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesi kapsamında yönetimle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin öğretmenlerin görüşleri tablo 11’de sunulmuştur:

Tablo 11

Yönetimle İlgili Sorunlar – Öğretmen Görüşleri

Görüş	Frekans
1. Fiziki olarak yetersizliklerin olması sorunu	23
2. Giriş-çıkış saatlerindeki sorun	17

Öğretmenler eğitim sistem değişikliğinin (4+4+4) 5.sınıf öğrencilerine yönetimle ilgili sorunlar içerisinde en fazla fiziki olarak yetersizlik sorununa ilişkin görüşlerini belirtmiştir. Öğretmenlerin fiziki olarak yetersizliklerin olması sorunu çerçevesinde sınıfların kalabalık olması, fiziki alan yetersizliği, tuvalet ve lavabo yetersizliği gibi sorunlara değindikleri görülmüştür. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“İdareci arkadaşlara sınıfların çok kalabalık olduğunu şube sayısının artırılması gerektiğini belirttik ama bununla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadı.” (Ö20)

“Sınıf yönetimi sınıf mevcutlarının çok kalabalık olmasından dolayı sağlanamıyor ve öğrencide motivasyon ve başarı düşüklüğü meydana gelebiliyor. Yönetime bu sorunu ilettik eyleme dönüşmesini bekliyorum.” (Ö15)

“Nöbetçi olduğum zamanlarda en fazla karşılaştığım manzara lavabo, wcde yapılan tartışmalar. 5.sınıf öğrencisi daha küçük olduğu için üst sınıftaki öğrenciler onları iteliyorlar. Müdür Bey’e bu durumu söyledikten sonra üst kat ve alt kattaki lavabolar ayrıldı.” (Ö23)

“Okulumuz bu değişikliğe uygun olmadığı için sıkıntılar yaşıyoruz. Sistem değişikliği yapılırken fiziki alt yapı uygun mu değil mi diye bakılması lazımdı.” (Ö32)

Öğretmenlerden bazıları (4+4+4) sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine yönetimle ilgili olarak yaşanan sorunlar çerçevesinde, giriş-çıkış saatlerindeki sorunu (f=17) aşağıdaki şekilde ifade etmişlerdir:

“Öğrenciler sabah çok erken geliyor ve uykulu oluyor, diğer öğrenciler ise 7 veya 8 saat sonunda iyice enerji olarak bitmiş oluyor. Yönetime bu durumun öğrenci başarısına etki edeceğini söyledim.” (Ö17)

“Giriş derslerinde ve çıkış derslerinde dersi işleme anlamında sıkıntılar yaşıyorum öğrenciler ya çok uykulu oluyor ya da çok yorgun.” (Ö20)

Öğretmen görüşlerine göre, sistem değişikliği sonucunda 5. sınıf öğrencilerinin yönetimle ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında en fazla fiziki olarak yetersizliklerin olması sorunu (f=23) görülmektedir. Bunu giriş-çıkış saatlerindeki sorun (f=17) takip etmektedir.

B. Öğrenci Görüşleri

4+4+4 eğitim sistemi değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesine yönelik yönetimle ilgili yaşanan sorunlara öğrencilerden 15'i, yönetimle ilgili sorunlar çerçevesinde sadece okul müdür veya müdür yardımcılarının isteklerini önemsememelerine ilişkin görüşlerini belirtmiştir. Görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Hayır, istediklerimizi yapmıyor.” (ÖĞ2)

“Hayır! Yüz kere söyledim soyunma odasının kapısını yaptırın diye.” (ÖĞ28)

“Daha önceki müdürümüz sınıfımıza gelir istediklerimizi sorardı. Bu müdürümüz hiç sormuyor.” (ÖĞ40)

C. Veli Görüşleri

4+4+4 eğitim sistemi değişikliğinin 5. Sınıf öğrencilerini etkilemesine yönelik yönetimle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin veliler görüşlerini belirtmiştir. Velilerin 12 tanesi yönetimle ilgili yaşanan sorunlara veli bilgilendirme toplantısının yapılmaması sorununa ilişkin görüş bilirmiştir. Bu görüşler şunlardır:

“Veli olarak okuldaki düzenlemeler olsun, yapılan planlar ve de en önemlisi sistem değişikliği hakkında bizlere toplantı düzenlenebilirdi çünkü bu değişiklikten en fazla etkilenen bizim öğrencilerimiz. Biz kendi çabamızla bu durumlardan haberdar olduk.” (V7)

“Veliler her ay bilgilendirilmeli gerek yönetim gerekse öğretmenler tarafından. Çünkü sistem değişikliğinden bir haber olan biz velileri en iyi kendi öğretmen ve yöneticilerimiz

aydınlatılabilir. Öğrencinin evdeki takibini yönlendirmesini yapabilmek adına bunun iyi olacağını düşünüyorum.” (V13)

“Değişen bir sistem var ve biz bu değişmeden etkilenen öğrenci velileri olarak bilgilendirme sahibi olmamız gerekir ama yönetim olarak bize detaylı bilgilendirme yapılmadı sadece biz sorduğumuzda sorularımız cevap alabildik.” (V14)

“Öğretmenler ve okul idaresi bize yıl boyunca belli aralıklarla bilgilendirme yapmalıydı ama bu olmadı. Çünkü bu yıl bizim için önemli bir geçiş dönemi.” (V15)

5.TEMA: Diğer Sorunlar

4+4+4 eğitim sistemi değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesine yönelik diğer sorunlar çerçevesinde aşağıdaki görüşler ortaya çıkmıştır.

Tablo 12

Diğer Yaşanan Sorunlar

Görüş	Frekans
1.İkili eğitim sorunu	32
2.Okul yerinin değişmesi	10

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıftaki öğrencileri etkilemesiyle ilgili ikili eğitim sorununa ilişkin öğretmenler (f=17) görüşlerini ifade etmiştir. Bu görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“İkili eğitim okulumuzda sorun yaratıyor, sürekli zil sesi duyduğumuz için öğrencilerin dikkati dağılabiliyor.” (Ö7)

“İkili eğitim sıkıntılı bir oluşum, okul binalarının kesinlikle ayrılması gerekiyor.” (Ö29)

“Fiziki şartlar uygun olmadan ikili eğitim asla yapılmamalı. Sistem yanlış.” (Ö31)

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5. sınıftaki öğrencileri etkilemesiyle ilgili ikili eğitim sorununa ilişkin öğrenciler görüşlerini (f=15) ifade etmişlerdir. Bu görüşlerden bazıları şunlardır:

“Keşke okulumuzun yeri değişmeseydi.” (ÖĞ18)

“Diğer okulumuz buradan daha güzeldi.” (ÖĞ25)

“Önceki okulumuzun sınıfları ve bahçesi daha geniştir.” (ÖĞ38)

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerini etkilemesiyle ilgili okul yerlerinin değişmesine ilişkin veliler görüşlerini ifade etmişlerdir. Görüşlerden öne çıkanlar şunlardır:

“Okulumuzun bu yıl yeri değişti, bizim ikamet ettiğimiz yere uzak bir okula geçtik. Öğrencinin okula gitmesi için daha erken kalkması gerekiyor. Yolda geçen zamanı başka şekilde değerlendirebilir.” (V1)

“Öğrenci servisle okula gittiği için hazırlanmada ayırdığı vakit, okuldan eve gelirken geçirdiği vakit öğrencinin dinlenme zamanı olabilirdi. Bizi yakın bir yerdeki okula alınmış olsaydık böyle sorunlar yaşanmazdı.” (V8)

“Yapılan okul değişikliğini öğrenci hiç istemedi. Bunun yapılmasına ben ce gerek yoktu. Devlet daha güzel bir düzenleme ile daha iyi bir sonuç alabilirdi. Biz velilerinde görüşlerinin alınmasını isterdik.” (V13)

Bölüm IV

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde araştırmayla ilgili tartışmalar, araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlar çerçevesinde yöneticilere, öğretmenlere ve araştırmacılara yönelik öneriler bulunmaktadır.

Tartışma

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinden en fazla etkilenen öğrenci grubundan biri olan 5.sınıf öğrencilerinin derslerle, öğretmenlerle, yönetimle, akranlarla ve diğer sorunlarla ilgili öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerinin yer aldığı bu çalışmada 5.sınıfa giden öğrencilerin belirtilen alanlarda etkilendikleri katılımcı görüşlerine göre belirtilmiştir. Bu anlamda oluşan sonuçlara dikkat çekmek gerekmektedir.

4+4+4 eğitim sisteminin derslerle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin bulgularda 5.sınıf öğrencilerinin branş derslerinde zorluk yaşadığı ve geçen yıla göre bu derslerdeki akademik başarısının düştüğü belirtilmektedir. Öğrencilerin geçen yıla göre branş derslerini anlamakta zorlandıkları, öğretmenlerin belirttiği görüşler neticesinde bazı branş derslerindeki başarısının düştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Cerit, Akgün, Yıldız ve Soysal (2014)'ın yapmış oldukları çalışmadaki bulgularla paralellik göstermektedir. Çalışmada, 5.sınıf öğrencilerinin branş derslerinde geçen yıla göre genel bir düşüş vardır, sonucu belirtilmiştir. Bu sonuç, araştırmamızın bulgularını desteklemektedir. Benzer şekilde Başaran (2016)'ın yaptığı çalışmada, öğretmenlerin sistemi başarısız bulduğu ve öğrencilerin akademik başarılarına bir katkı sağlamayacağı sonucuna ulaşmıştır. Özenç, Özcan, Güçlü ve Güney (2016)'in yaptıkları çalışmada ise 5.sınıfa giden öğrencilerin geçen yılki ders başarılarının bu yılki ders başarılarına oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Diğer bir çalışma TEGV ve ERG (2014)'nin 4+4+4 eğitim sistemini incelediği raporda 2011-2012 ve 2012-2013 eğitim

öğretim yıllarında 5.sınıf öğrencilerinin branş derslerindeki (Matematik, Fen, Türkçe ve İngilizce) notları karşılaştırıldığında 2012-2013 eğitim-öğretim sezonunda eğitim sisteminin değişmesiyle birlikte önemli ölçüde düşüş olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada öğretmenler ve öğrenciler, Matematik, Fen ve Tek., Türkçe, Sosyal B. ve İngilizce derslerinde öğrencilerin anlamada zorluk çektiğini, bunun da öğrencinin derslerdeki başarısını düşürdüğü sonucu belirtilmiştir. Çalışmaların sonuçları bizim çalışmamızın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinde 5.sınıftaki öğrencilerin derslerle ilgili karşılaşılan sorunlardan biri de seçmeli derslerle ilgili sorunlar olmuştur. Öğretmen ve veli görüşlerine göre seçmeli derslerde sorunlar yaşandığı belirlenmiştir. Öğretmenlere sorulmadan ders seçimini okul yönetiminin yapması görüşlerde en çok karşılaşılan sorunlardan bir tanesidir. Veli görüşlerinden, velilere danışılmadan seçmeli ders seçiminin yapılması sorunu sonuçlar arasında yer almaktadır. Epçapan (2014)'ın çalışmasında sonuç ve öneri olarak, seçmeli ders seçimi sadece okul yönetimi isteğine göre şekillenmemeli, öğrencilerin, velilerin görüşleri ve istekleri dikkate alınmalıdır, yönünde olmuştur. Bu sonuç yapılan bu araştırma ile paralellik göstermektedir. Topdemir (2014)'in okul yöneticileriyle yaptığı çalışmada, bazı okullarda ilgi ve yeteneklere göre seçmeli ders seçmek yerine öğrencilerin norma göre ders seçmek zorunda kaldığı belirtilmiştir. Aynı çalışmada seçmeli derslerin sayısının fazla olduğu ve verimli geçmediği sonucuna ulaşılmıştır. Yine aynı görüş çerçevesinde Kılınç (2014)'ta çalışmasında seçmeli derslerin belirlenmesinde elde bulunan kadrolara göre seçimlerin önüne geçilmesi için ihtiyaç olan branş öğretmenlerinden alınması gereklidir, sonucu ön plana çıkmıştır. Aynı çalışmada Kılınç'ın seçmeli derslerle ilgili ulaştığı sonuç ise seçmeli dersler sebebiyle okula ya çok erken geliniyor ya da çok geç çıkılıyor olması sorunudur. Bu sorun da öğrencilerin yoğunluğunun artmasına ve yorulmasına neden oluyor, şeklinde değerlendirilmiştir. Bu bulgular araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir. Ercan (2016)'nın çalışmasında seçmeli derslerin

yöneticiler tarafından belirlenmesinin sorun olduğu belirtilmiş, bu sonuç ise araştırmadaki bulguları destekler niteliktedir. Çam (2015)'in yapmış olduğu çalışmada seçmeli derslerin ortaokul düzeyine uygun olmadığı görüşü araştırma sonuçlarında ortaya çıkmıştır. Örs, Erdoğan ve Kipici (2013)'nin yaptığı çalışmada ise seçmeli ders yükünün ortaokul kısmında olmasından dolayı öğrenciler ve öğretmenler açısından dersin verimli geçmesi yönünden sorunlar olduğu belirtilmiştir. Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013)'nin çalışmasında seçmeli derslerin yük olması sorun olarak araştırma sonuçlarında belirtilmiştir. Güner (2016)'in çalışmasında değişen sistemin seçmeli ders konusunda problem oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. Avcu ve Başman (2016)'in yapmış olduğu bir başka araştırmada ise seçmeli derslere girecek olan öğretmenin belirlenmesi bakımından sıkıntılar yaşandığı sonucu ortaya çıkmış ve bu durumun öğrencinin akademik gelişimini olumsuz etkilediği belirtilmiştir. Yapılan araştırmaların bulguları, bu araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Araştırmada ders içeriklerinin 5.sınıf öğrencilerine uygun olmaması sonucuna ulaşılmıştır. 5.sınıf öğrencilerinin sistem değişikliği neticesinde ders içeriklerinde birtakım değişimler yaşanmıştır. Öğretmen görüşlerindeki bulgularda daha çok ders içeriklerinin soyut konulardan meydana geldiği belirtilmektedir. Öğrencinin gelişimi göz önüne alındığında, 5.sınıf öğrenci seviyesine uygun olmayan ders içeriklerin kitaplarda yer alması öğrenciyi etkileyen sorun olarak belirtilmiştir. Demir (2014)'in yaptığı çalışmada benzer şekilde sosyal bilgiler öğretmenleri, 5.sınıf ders kitaplarında içeriğin yetersiz olduğunu, konuların ilgi çekici (somut) olmaması nedeniyle öğrencilerin sıkıldığını ifade etmektedir bulgusu bu araştırma ile paralellik göstermektedir. Başkaya (2016)'nın yaptığı çalışmada ders içeriklerinin uygun olmaması ve ders kitaplarının yetersiz olması sorun olarak belirtilmiştir. Demir, Doğan ve Pınar (2013)'in araştırma sonuçlarında ise müfredatla ilgili sorunların yaşandığı belirtilmiştir. Bu sorunlar, konuların daha yüzeysel anlatılmış olması, konu anlatımında soyut kavramlara ağırlık verilmiş olması ve konu içeriğinin yetersiz olması belirtilmiştir. Araştırmada ulaşılan

sonuçları çalışmayı destekler niteliktedir. Doğutaş (2016)'ın yaptığı çalışmada ise ders kitaplarının içeriğinin kötü ve yetersiz olduğu belirlenmiştir. Avcu ve Başman (2016)'ın araştırma sonuçlarına göre branş öğretmenlerinin dile getirdiği sorun sürekli olarak müfredatın değişmesi ve değişime ayak uydurmakta öğretmenlerin ve öğrencilerin zorlanması şeklinde belirtilmiştir. Karadeniz ve Ulusoy (2015)'un araştırmasında ise 5.sınıf kazanımlarının öğrencinin bilişsel düzeyine uygun olmadığı sonucu yapılan araştırma ile paralellik göstermektedir.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerinden elde edilen bulgularda ders saatinin fazla olması; öğrencinin son ders saatlerinde iyice yorulmasına sebep olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır. Araştırmadaki katılımcıların çoğunun bu görüşe katıldığını belirtmiş olması 5.sınıf öğrencilerini bu durumun etkilediğini göstermektedir. Araştırmadaki sonuçlarla benzer olarak Epçapan (2014)'ın yapmış olduğu araştırmanın sonuçlarında, 5.sınıf öğrencilerinin ders yükünün öğrencilere fazla gelmesi öğrencileri olumsuz etkilemektedir, şeklinde belirtilmektedir. Aynı çalışmada 8 saat ders saatinin 5.sınıfa giden bir öğrenciyi fiziksel açıdan ve zihinsel açıdan yorgunluğa ulaştırdığı için etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Örs, Erdoğan ve Kipici (2013)'nin yaptıkları çalışmanın sonuçları içerisinde ders yükünün fazla olması 5.sınıfa giden öğrencinin başarısını etkilediği sonucu araştırmayla benzerlik göstermektedir. Çam (2015)'in çalışmasında ise ders sayısının fazla olmasından dolayı derslere başlama ve bitiş saatlerinin erken başlaması ve geç bitmesi olumsuzluk olarak değerlendirilmiştir. Özenç ve ark. (2016)'nın çalışmasında ders sayısının öğrencinin öğrenmeyi gerçekleştirmede bir engel olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013)'nun çalışmasında haftalık ders saatinin fazla olduğu belirtilen sonuçlar içerisinde yer almaktadır. Yapılan araştırma sonuçları, araştırma sonuçlarıyla karşılaştırıldığında bir farklılık görülmemektedir.

Araştırmada önemli olan bulgular içerisinde branş öğretmenlerinin 5.sınıf öğrencilerinin seviyelerine inmede sorunlar yaşadığı ve bu durumun öğrencileri öğretmen boyutunda etkilediği söylenebilir. Öğrenci seviyesine inilmediğinde öğrenmelerin tam olarak gerçekleşmediği sorunu ortaya çıkmaktadır. Branş öğretmenlerinin geçmiş yıllarda 6-7-8. sınıfa giden öğrencilere ders vermiş olması ve 5.sınıftaki öğrencilerin ilgi konusunda öğretmenlerine ısrarcı olmaları ve de daha çok eğlence amaçlı ders işlemek peşinde oldukları sorunlarından dolayı etkilemektedir. Topdemir (2014)'in çalışmasında, 5.sınıftan itibaren öğrencilerin ortaokula geçmesi, branş öğretmenlerinin öğrenci seviyesine inememesi sorunlarını belirtmiştir. Bu sonuçlarla çalışmayı desteklemektedir. Demir (2014)'in çalışmasında 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde öğretmenlerin dersi anlatırken öğrenci seviyelerine inememesinden kaynaklı sorunlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı çalışmada 5.sınıfa giden öğrencilerin sosyal bilgiler dersine branş öğretmenin girmesi olumlu olarak karşılanırken, öğretmenlerin 6. ve 7. sınıflarla ders işlemenin daha keyifli olduğunu ifade etmesi şeklinde belirtilmiştir. Başaran (2013) ise yapmış olduğu çalışmanın sonuçlarında 5. sınıf öğrencilerinin derslerine giren öğretmenlerin kendini yetersiz hissetmesinden dolayı sınıfta performans düşüşü yaşandığı belirtilmiştir. Demir ve ark. (2013)'nin çalışmasında ise branş derslerinde sıkıntı yaşandığı ama ileriki süreçte bu durumun değişeceği görüşü ortaya çıkmıştır. Doğan, Teyyar, Uğurlu ve Demir (2014)'in çalışmasında branş öğretmenlerinin müfredatı öğrenme durumları, 5. sınıf öğrencilerine alışamama ve branş öğretmenlerinin geçen yılki sınıf öğretmenlerine göre daha katı olmalarından dolayı 5. sınıftaki öğrencilerin sıkıntı yaşayacağı belirtilmiştir. Karadeniz ve Ulusoy (2015)'in çalışmasında yine branş öğretmenlerinin 5.sınıf öğrenci seviyelerine inememeleri öğrenci beklentilerini karşılamadığı sorunu belirtilmiştir. Aynı sorun Özenç ve ark. (2016)'nın çalışmasında sorun olarak belirtilmiştir. Çalışmalardan elde edilen sonuçlar, bizim çalışmayı desteklemektedir.

Görüşmeye katılan öğretmen ve öğrencilerin çoğu kitaplardaki etkinliklerin yetersiz geldiğini söylemişlerdir. Bu durumla ilgili olarak öğretmenler, ders içi etkinlikler için daha fazla çalıştıklarını ve bunu yaparken de müfredat konusuna takıldıklarını ifade etmişlerdir. Ders sonunda yapılan etkinliklerin hem öğrenci hem de öğretmenler tarafından eksikliği belirtilmiş ve bu durumun öğrencinin öğrenmesini etkileyeceği sonucu vurgulanmıştır.

Çalışmada dikkat çeken sonuçlardan bir diğeri ise 5. sınıftaki öğrencilerin üst sınıftaki öğrencilerle yani akranlarıyla ve sınıf içinde yaşadığı uyum sorunlarıdır. 5. sınıftaki bir öğrenci fiziki olarak kendini daha geliştirmeden ortaokul kısmına geçmiştir. Yaşça ve kendinden fiziksel anlamda büyük olan bilhassa 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin 5. sınıf öğrencilerini gerek davranış bakımından gerekse kişisel gelişim açısından etkilediği görülmüştür. Araştırmada ayrıca öğrencilerin belirttiği uyum sorunlarından biri de sınıf arkadaşlarıyla olan anlaşmazlıklar olarak belirtilmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu ve öğretmenlerden bazıları sınıf içerisinde sürekli olarak akranlarla olan tartışma ve anlaşmazlıklar sorununa dikkat çekmişlerdir. Topdemir (2014), çalışmasında ortaokul kademesine geçen 5. sınıfların 8. sınıflarla bir arada olmasının problemler yarattığını, olumsuz davranışlarda bulunma olasılığını arttırdığını, çocukların okula ait olma güçlüğü çektiklerini ve kendilerinden yaş ve fiziki olarak büyük olan 8. sınıflar tarafından bazen yönlendirilmeye maruz kaldıklarının bunun da ileride ciddi kişilik sorunları yaratabileceğini vurgulamıştır. Topdemir (2014)'in çalışmasının sonuçlarına bakıldığında çalışmayı destekler niteliktedir. Didin Ala ve Dinçer (2016)'in yapmış olduğu çalışmada, aynı fiziki binayı kullanan farklı kademedeki öğrencilerin birbirleriyle etkileşimi sorun olarak ifade edilmiştir. Aynı soruna Dervişoğlu ve Karsantik (2016)'in çalışmasında aynı binada eğitim gören farklı öğrenci gruplarının büyük öğrencilerin küçük yaştaki öğrencilere üstünlük sağlama çabası içinde olmalarının sorun oluşturduğunu belirtilmiştir.

4+4+4 eğitim sistem değişikliğinden etkilenen 5.sınıf öğrencileri fiziksel ve sosyal gelişimi tamamlamadan yeni bir yapılanmanın içerisinde kendini bulmaktadır. Araştırmanın sonuçları içinde öğretmenler tarafından bu durumun sistem değişikliğinde göz ardı edildiği ifade edilmiştir. Öğrencilerin zihinsel ve fiziksel gelişimlerini bu tarzdaki değişikliklerin olumsuz etkilediği belirtilmiştir. Cerit ve ark. (2014)'nın çalışmasında 5. sınıfların ortaokula hazır olmadığı belirtilmiştir ve öğrencilerin gelişimleriyle doğrudan ilişkili olan bu duruma önlem alınması gerektiği ifade edilmiştir. Doğutaş (2016)'ın çalışmasında ise bu soruna ilişkin, 5. sınıfa giden öğrenciler ortaokul olmamalı çünkü akran ilişkileri bakımından ilk dördün içinde olmaları gerekir, şeklinde görüş belirtilmiştir. Özenç ve ark. (2016)'nın çalışmasında yaşları 5. sınıf ortaokul için uygun olmadığı belirtilmiş. Ortaokul kademesinde yer alan 5. sınıf öğrencilerinin fiziki olarak kendilerinden daha büyük olan yedinci, sekizinci sınıf öğrencileri ile bir arada olmalarının bazı zamanlarda problem yarattığı sonucuna ulaşılmıştır. Avcu ve Başman (2016)'ın çalışmasında öğrencilerin yaş grubunun düşmesi sonucunda branş derslerinde öğretmenlikten çok bakıcılık yapıldığı öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Bunun neticesinde ise derslerin işlenemediği ve yaşla ilgili durumun problem olduğu belirtilmiştir. Araştırma bulgularına bakıldığında araştırmayı destekler nitelikte sonuçlara ulaşılmıştır.

Fiziki (bina, sınıf, lavabo, WC vb.) kullanım açısından 4+4+4 eğitim sistem değişikliğinin getirdiği en büyük sorun olarak fiziki ve altyapı yetersizliklerinin olması araştırmanın sonuçlarında belirtilmektedir. Sistem değişikliği gereğince bazı okullar birleşirken ortaya fiziksel ve altyapı sorunları ortaya çıkmıştır. Araştırmadaki bulgular içerisinde öğretmen, veli ve yönetici olarak hepsinin görüş bildirdiği ve olumsuz etkilendiği bulgusu belirtilmiştir. Durmuşçelebi ve Bilgili (2014)'nin çalışmasına göre katılımcıların yarısından fazlası fiziki imkânların öğrenciler için uygun olmadığını bir sorun olarak belirtmesi çalışmayı desteklemektedir. Kılınç (2014)'ın çalışmasında ise okulların fiziksel altyapı

çalışmaları ve sistemsel değişiklikten dolayı teknolojik donanıma ihtiyaç duydukları ve bunun için maddi desteğin sağlanmaması bulgusu fiziksel yetersizlik bulgusuna paralellik göstermektedir. Ercan (2016)'nın çalışmasında sistem değişikliğinin etkilerinden birisi de değişikliğinin aniden olmasından dolayı alt yapı yetersizliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Başaran (2016)'nın çalışmasında, okuldaki fiziki yetersizlikler göze çarpmaktadır. 5. sınıfa giden öğrencilerin bu tarzdaki sorunlardan etkilenmeleri daha kolay olmaktadır, sonucu belirtilmiştir. Çam (2015) çalışmasında sistem değişikliğinin sebep olduğu problemlerden birinin fiziksel açıdan yetersizliklerin olduğu sonucudur. Yine benzer sonuçlara ulaşan Örs ve ark. (2013)'nin çalışmasında eğitim sisteminin yaşamış olduğu değişim neticesinde sınıf ortamı ve okul ortamından kaynaklanan belli birtakım sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu durumdan hem öğrenci hem öğretmen hem de veliler etkilendiğini ifade etmektedirler. Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013) sistem değişikliği fiziki yetersizliklerin oluşmasına neden oldu ve sınıf yetersizliği, okul binasındaki yetersizlik, öğrenciler arasındaki uyum problemlerinin yaşanması sonuçlarını ortaya çıkardı şeklinde ifade etmiştir. Doğan ve ark. (2014)'nin çalışmasında fiziki mekânda yaşanan eksiklikler sorun olarak belirtilmiştir. Yine fiziki açıdan eksikliklere ait sorunlar Epçaçan (2014) , Cerit ve ark. (2014)'nin çalışmalarında da belirtilmiş ve çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Fiziki eksiklikler bakımından önemli bir sorun olan sınıfların kalabalık olma durumu üzerinde Dervişoğulları ve Karsantik (2016)'in çalışmasında üzerinde durulmuştur. Sistem değişimi sonucunda fiziki açıdan yetersiz kalan okul binalarında sınıfların öğrencilere küçük gelmesi ve mevcut öğrenci kapasitesinin üzerinde bir öğrenciye ulaşıkları belirtilmiştir. Bunun neticesinde ise aşırı kalabalık olan sınıflar ortaya çıkmıştır. Avcu ve Başman (2016) çalışmalarında aynı şekilde kalabalık sınıf sorunundan bahsetmiştir. Tatık (2016)'ın yaptığı çalışmada sınıfların değişen sistemle birlikte daha kalabalık hale geldiği belirtilmiştir. Sonuçlar, araştırmanın bulgularıyla paralellik göstermektedir.

Araştırmada önemli olan bulgulardan biri ise sınıf içindeki disiplin sorunları olmuştur. Öğrencilerin uyum sorunu ve kalabalık sınıflar sorununun neticesinde sınıf içi yaşanan disiplin sorunları öğretmenler tarafından araştırmada ifade edilmektedir. Benzer şekilde Avcu ve Başman (2016), kalabalık sınıf sorunuyla birlikte sınıf içerisinde branş öğretmenlerinin hâkimiyet kurmadıklarını ve sınıf içerisinde disiplin sorunları yaşadıklarını belirtmişlerdir. Disiplin sorunu, Tatık (2016)'ın yapmış olduğu çalışmada da belirtilmiştir. Çalışma sonucunda sınıf öğretmenlerinin ve branş öğretmenlerinin bazılarının sınıf içerisinde disiplini sağlama konusunda sorunlar yaşandığı belirtilmiştir. Bu durumun ise dersi işleme noktasında sorunlar yarattığı belirtilmiştir. Bu yönleriyle bakıldığında araştırmada ulaşılan sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

Araştırmada sorun olarak belirtilen durumlardan biri de ikili eğitimin yarattığı olumsuz durumdur. Öğretmen ve velilerin görüşlerinde ikili eğitim sürecinde 5.sınıftaki öğrencilerin olumsuz etkilendikleri belirtmiştir. Epçaçan (2014), ikili eğitim sisteminin öğrenci grupları arasında birtakım problemler oluşturduğunu belirtmektedir. Aynı çalışmada ilkökul ve ortaokul kademelerinin ayrılması gerektiği de belirtilmektedir.

Araştırma sonucundaki elde edilen bulgulardan bir diğeri ise velilerin sistem hakkında ve okuldaki işleyişle ilgili yeterince bilgilendirilmemesi sorunudur. Veliler yapılan sistem değişikliğinden yeteri kadar haberdar edilmediklerini belirtmişlerdir. Veliler sistem hakkında kaygı duyduklarını, böyle bir durumun öğrenci, öğretmen ve veli işbirliğini etkilediği ifade edilmiştir. Duman ve Ulaş (2016)'ın çalışmasında sistemle ilgili olan değişimlerin velilere yeterince anlatılmadığı sorunu belirtilmiştir. Duman ve Ulaş (2016)'ın araştırma sonuçlarına göre bir diğer sorun olarak velilerin yapılan değişikliklerde görüşlerinin alınmadığı yönündeki sorundan bahsedilmiştir. Dervişoğulları ve Karsantik (2016)'ın çalışmasında ise araştırma bulgularını destekler nitelikte sonuca ulaşılmıştır. Okul yöneticilerinin görüşleri sonucunda velilerin sistem değişikliği konusunda daha fazla bilgilendirilmek istedikleri belirtilmiştir.

Araştırma bulgularına göre ulaşılan sonuçlardan bir diğeri ise taşınmalı sistemin getirdiği sorunların 5. sınıf öğrencilerini etkilemesidir. Taşınmalı sistemle okullarına giden öğrenciler sabah erken saatte kalkmak zorunda kalıp okul çıkışında ise ders sayısının fazla olmasından dolayı yorgun bir şekilde okuldan ayrılmaktadır. Taşınmalı sistem nedeni ile daha uzak bir okula gitmek zorunda kalan öğrencilerin yorgunluğu biraz daha arttığı ifade edilmiştir. Örs ve ark. (2013)'nın çalışmasında taşınmalı eğitim ve ikili eğitim sistemi öğrencileri olumsuz etkilediği belirtilmiştir. Didin Ala ve Dinçer (2016)'in yapmış oldukları araştırmada okul yeri değişen bazı öğrencilerin ulaşım sorunları yaşadığı belirtilmiştir. Dervişoğulları ve Karsantik (2016)'in çalışmasında ise öğrencinin daha uzaktaki bir okula gitmek zorunda kalmasının veliler için mali yükün artması ve öğrenci için vaktin daha çok yolda geçmesi sorunları araştırmayı desteklemektedir.

Yapılan bu araştırmanın sonuçları ile alanda yapılan benzer araştırmaların sonuçlarına bakıldığında; benzer sorunlara farklı paydaşların görüşleriyle değinildiği ve sorunların birbirine benzer mahiyette olduğu görülmektedir. Dolayısıyla 4+4+4 sistemiyle gerçekleştirilen değişiklikten 5. Sınıf öğrencilerinin olumsuz etkilendikleri görülmektedir.

Sonuç

Yeni eğitim sistemi modeli olan 4+4+4 değişikliğinin 5.sınıf öğrencilerine etkilerini öğretmen, öğrenci ve veli gözüyle belirlemeye yönelik bu araştırmada derslerle ilgili, öğretmenlerle ilgili, akranlarla ilgili, yönetimle ilgili ve diğer sorunlara ilişkin sonuçlara ulaşılmıştır.

Sonuçlar

- Öğretmenler, yeni sistemle birlikte ders içeriklerinin ve 5.sınıf öğrencilerinin düzeylerinin ortaokul için yetersiz geldiğini düşünmektedirler.
- Yeni sistemle birlikte artan ders sayısı 5. sınıftaki öğrencileri olumsuz etkilemiştir.
- Öğrenciler ilkökul seviyesinde olmalarından dolayı davranışlarıyla diğer arkadaşlarını etkilemekte ve derslerde uyum problemleri ortaya çıkarmaktadır.
- Sınıf öğretmenlerine alışan öğrencilerin branş öğretmenlerine alışmasında yaşanan zorluk, öğrencinin akademik başarısının düşmesi sorununu ortaya çıkarmaktadır.
- Sistem değişikliğiyle zorunlu hale gelen seçmeli derslerin verimli geçmediğine ve ders seçiminde sorun olduğu ortaya çıkmıştır.
- Yeni sistemle ortaokul kademesine geçmek zorunda kalan 5.sınıf öğrencilerinin davranışları, zihinsel gelişimi açısından ortaokul kademesine uygun değildir.
- 5.sınıftaki öğrencilerin ortaokul kademesinde olmasından dolayı üst sınıftaki öğrencilerin olumsuz davranışlarına (akran zorbalığı) maruz kalıp etkilendiği görüşünü sahiptirler.
- 4+4+4 sistem değişikliğinin okulların fiziki açıdan yetersiz kalmasına sebebiyet vermesi 5. sınıfa giden öğrencinin kalabalık sınıflarda eğitim görmesi, yetersiz WC, lavabo kullanımını açısından etkilendiği görülmektedir.

- Okul müdürü veya müdür yardımcısının öğrencilerin taleplerine cevap vermemesi motivasyon düşüklüğü sorunu yaratmaktadır.
- Yeni sistemle birlikte okulu değişen öğrencinin okula alışamama sorununu yaratmaktadır.
- Öğrenci ve ğretmen, yeni sistemin getirdiği ikili eğitim okulda 5. sınıftaki öğrencilerin uyum ve motivasyon düşüklüğü ile ilgili sorunlar yaratmaktadır.
- Sınıf ğretmeni kavramının kalkmış olma durumu ğrenci takibi sorununu yaratmıştır.

Öneriler

5.sınıf öğrencilerinin 4+4+4 sistem değişikliğinden etkilenmelerini öğretmen, öğrenci ve veli boyutundaki görüşlerini ortaya koymaya çalışan bu çalışmada, ulaşılan sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler belirtilmiştir:

- Branş öğretmenlerine 5.sınıf öğrencileriyle ders içi iletişimleri hakkında hizmet içi eğitim verilmelidir.
- 5. sınıf öğrencilerine ait ders kitaplarında etkinlik ve görsel içerik konuları artırılmalı ve öğrencilerin seviyelerine göre düzenlenmelidir.
- Öğrencileri etkileyecek sistem değişiklikleri veya sistemdeki aksaklıklar ülke genelinde ya da bölgesel olarak öğretmenlerden görüş alınarak yapılmalıdır.
- Öğrenci, öğretmen, veli ve yönetici bağlantıları oluşturulmalıdır.
- İkili öğretim yapılan okullarda karmaşık yapıyı düzenleyebilmek için okuldaki programların ve fiziki düzenin yeniden gözden geçirilmesi ve maddi olanak sağlanması gerekmektedir.
- Eğitimin bir parçası olan velilere belli aralıklarla bilgilendirme seminerleri veya toplantıları yapılmalıdır.
- Seçmeli dersler, zorunlu seçmeli ders olmaktan çıkartılmalıdır.
- Öğretmenlerin yaşadıkları değişikliklerden etkilenmeleri ve meslek içerisinde meydana gelen bireysel sorunlar üzerine çalışmalar yapılmalıdır.
- Okuldaki veya sınıftaki rehberlik hizmetlerinin daha üst seviyelere çıkarılması için düzenlemeler yapılmalıdır.
- Haftalık ders saatlerinin sayısı 5.sınıflarda düşürülmelidir.
- Yönetimle ilgili sorunlar hakkında daha kapsamlı bir çalışma yapılmalıdır.

- Yöneticilere hizmet içi eğitim ve sistem değişikliğinin nasıl uygulanacağı hakkında detaylı eğitimler verilmelidir.
- Eğitim sisteminde yapılacak olan değişimlerin araştırma ve geliştirme çalışmalarının çok iyi bir şekilde yapılması gerekmektedir. Eğitim sistemi ülke olarak geleceği şekillendiren bir sistem olmasından dolayı değişimler, yenilikler tabandan gelen sorunlardan haberdar olarak ve herkesin görüşleri alınarak yapılmalıdır ve başarılı bir yapı bu şekilde oluşturulmalıdır.

Kaynakça

- Argon, T. & Özçelik, N. (2007). İlköğretim okulu yöneticilerinin değişimi yönetme yeterlilikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. (ss. 1-29). Ankara: Pegem.
- Argon, T. (2012). 21.yy'da eğitim bilimlerine yönelimler. K. Kiroğlu ve C. Elma (Ed.). *Eğitim bilimlerine giriş*. Ankara: Pegem.
- Avcu, A. ve Başman, M. (2016). Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin branş öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. A. Bakioğlu (Ed.), *4+4+4 eğitim yapılanmasına ilişkin kapsamlı bir çalışma* (ss. 117-131). Ankara: Nobel.
- Bal, H. (2016). *Nitel araştırma yöntem ve teknikleri (Uygulamalı-örnekli)*. İstanbul: Sentez.
- Balay, R. (2012). Eğitimin politik temelleri. F. Töremen (Ed.). *Eğitim bilimine giriş*. İstanbul: İdeal Kültür.
- Başaran, B. P. (2016). *4+4+4 eğitim sisteminde yöneticilerin ve öğretmenlin karşılaştığı sorunlar*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Başbakanlık, (2014). *62. Hükümet programı*.
<http://www.memurlar.net/comment/news/documents/481857/hprogram.pdf> adresinden 08.02.2018 tarihinde indirilmiştir.
- Başbakanlık, (2016). *65. Hükümet programı*.
http://www.basbakanlik.gov.tr/Forms/_Article/pg-Article.aspx?dl=330c57ae-5592-49d1-9f67-6052fee59f3d adresinden 02.08.2018 tarihinde indirilmiştir.

- Başkaya, A. (2016). *4+4+4 Eğitim sistemi ile yeniden düzenlenen ortaokul matematik programı hakkında öğretmen görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Mersin.
- Baysal, Z. N. ve Ada, S. (2015). *Dünden bugüne Türk eğitim sistemi ve yapısı*. Ankara: Pegem.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Cerit, Y., Akgün, N., Yıldız, K., Soysal, M. R. (2014). Yeni eğitim sisteminin (4+4+4) uygulanmasında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (Bolu İli Örneği). *Eğitim bilimleri araştırma dergisi*, cilt 4, sayı 1, Nisan.
- Çakır, G. S. ve Eryiğit, D. (2016). Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinin yöneticilerinin görüşlerinin incelenmesi. A. Bakioğlu (Ed.), *4+4+4 yapılanmasına ilişkin kapsamlı bir çalışma* (ss. 65-92). Ankara: Nobel.
- Çalık, T. (2014). Eğitim bilimi ile ilgili bazı temel kavramlar. L. Küçükahmet (Ed.) *Eğitim bilimine giriş*. (ss. 12-22). Ankara: Nobel.
- Çam, F.M. (2015). *Sınıf öğretmenleri ve yöneticilerin yeni eğitim modeline (4+4+4) ilişkin görüşleri (Pendik ilçesi örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çoruk, A. (2013). Türk eğitim sisteminin genel yapısı ve özellikleri. S.Z. Genç & Ç. Şahin (Ed.). *Eğitim bilimine giriş*. (ss. 2197-223). İstanbul: Paradigma.

- D. Ala, Ş. N. ve Dinçer, D. (2016) Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin öğrencilerin görüşlerinin incelenmesi. A. Bakioğlu (Ed.), *4+4+4 yapılanmasına ilişkin kapsamlı bir çalışma* (ss. 1-18). Ankara: Nobel.
- Demir, M. (2014). *Yeni eğitim sisteminde (4+4+4) beşinci sınıf sosyal bilgiler dersi ile ilgili sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri (Balıkesir Örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Balıkesir.
- Dervişoğulları, M. ve Karsantik, İ. (2016). Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin incelenmesi. A. Bakioğlu. (Ed.), *4+4+4 yapılanmasına ilişkin kapsamlı bir çalışma* (ss. 37-65). Ankara: Nobel.
- Doğan, S., Demir, S.B., Pınar, M.A. (2014). 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *İlköğretim online*, 13(2), 503-517. Web: <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden alınmıştır.
- Doğan, S., Uğurlu, C.T., Demir, A. (2014). 4+4+4 eğitim sisteminin okul paydaşlarına olumlu ve olumsuz etkilerinin yönetici görüşlerine göre incelenmesi. *Gaziantep university journal of social sciences*. 13(1): 115-138.
- Doğutaş, A. (2016). Eğitim sistemindeki son değişikliklerle ilgili öğretmen görüşleri. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(9), 1302-7905.
- Duman, B. (2008). Eğitim açısından toplumsal değişme ve yenileşme. M. D. Karlı (Ed.), *Eğitim bilimine giriş*. (ss. 241-282). Ankara: Pegem.
- Duman, S. ve Ulaş, E. (2016). Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin velilerin görüşlerini incelenmesi. A. Bakioğlu (Ed.), *4+4+4 yapılanmasına ilişkin kapsamlı bir çalışma* (ss. 21-36). Ankara: Nobel.

Durmuşçelebi, M., Bilgili, A., (2014). Yeni 12 yıllık eğitim sistemi, karşılaşılan sorunlar ve dünyadaki uygulamalarda bazılarının incelenmesi, *turkish studies international periodical for language literature and history of turkish or turkic*. 9(20), winter 2014, 603-621.

Eğitim Bir Sen (2012). *Eğitim bir senden 4+4+4 araştırması*.

<http://www.haberler.com/egitim-bir-sen-den-4-4-4-arastirmasi-4733860-haberi/>

adresinden 08.02.2018 tarihinde alınmıştır.

Eğitim Reformu Girişimi (ERG) (2012). *4+4+4 eğitim sistemine ilişkin izleme raporu*.

<http://www.egitimreformugirsimi.org/wp-content/uploads/2017/03/ERG.Egitim->

[İzleme-Raporu-2012.pdf](http://www.egitimreformugirsimi.org/wp-content/uploads/2017/03/ERG.Egitim-) adresinden 08.02.2018 tarihinde alınmıştır.

Eğitim Reformu Girişimi (ERG) (2014). *Yeni eğitim sistemi çocukları nasıl etkiledi?*.

<http://www.egitimpedia.com/444-yeni-egitim-sistemi-cocuklari-nasil-etkiledi/>

adresinden 08.02.2018 tarihinde alınmıştır.

Eğitim Sen (2017). *2016-2017 eğitim-öğretim yılı sonunda eğitimin durumu*.

<http://www.egitimsen.org.tr/wp-content/uploads/2017/06/Egitimin-Durumu-Raporu-8->

[Haziran-2017.pdf](http://www.egitimsen.org.tr/wp-content/uploads/2017/06/Egitimin-Durumu-Raporu-8-) adresinden 08.02.2018 tarihinde alınmıştır.

Ekiz, D., Altun, T., Siyambaş, P.B. (2014). 4+4+4 zorunlu eğitim sistemindeki uygulamalar ve karşılaşılan sorunların öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *12. Ulusal sınıf öğretmenliği Eğitimi sempozyumu Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi*, 23-25 Mayıs 2013, Aydın.

Ekiz, D. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı.

Epçaçan, C. (2014). İlkokul ve ortaokul öğretmen ve yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri. *Ekev Akademi Dergisi*, Yıl:8, Sayı:5, s: 505-522.

- Ercan, H. (2016). *İlköğretim öğretmenlerinin ve yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sisteminin uygulama sürecine ilişkin görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Erdem, A. R. & Kıran, H. (2014). İlkokul yöneticilerinin görüşlerine göre 4+4+4 eğitim modeline yönelik öğretmen, öğrenci ve velilerin geri bildirimleri, *OPUS - Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 4(6) s.7-21
- Erdem, A. R. & Kıran, H. (2014). 4+4+4 eğitim modeline yönelik ilkokul yöneticilerinin görüşleri, *OPUS - Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 4(7) s.27-49
- Erden, M. (2011). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Arkadaş.
- Erginer, N. (2009). *Avrupa birliği eğitim sistemleri (Türkiye eğitim sistemiyle karşılaştırmalı)*. Ankara: Pegem.
- Gediklioğlu, T. (2012). Türk eğitim sisteminin örgüt ve yönetim yapısı. F. Töremen (Ed.). *Eğitim bilimine giriş*. (ss. 293-328). İstanbul: İdeal Kültür.
- Gökçe, B. (2007). *Toplumsal bilimlerde araştırma*. Ankara: Savaş.
- Gülcan M. G. (2012). Eğitimin hukuksal temelleri. K. Kiroğlu ve C. Elma (Ed.). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem.
- Güler, A., Halıcıoğlu, M.B., Taşğın, S. (2015). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma*. Ankara: Seçkin.
- Güner, H. (2016). Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin müfettişlerin görüşlerinin incelenmesi. A. Bakıoğlu (Ed.), *4+4+4 yapılanmasına ilişkin kapsamlı bir çalışma* (ss. 95-114). Ankara: Nobel.

Güçlü, N. (2012). Türk milli eğitim sistemi. L. Küçükahmet (Ed.). *Eğitim bilimine giriş*. (ss. 241-264). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel.

Karadeniz, O., Ulusoy, M. (2015). 4+4+4 eğitim sistemi ile sosyal bilgiler eğitiminde ortaya çıkan kaotik durumlar hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 5(1). ss. 108.

Kılınç, M. (2014). *Eğitim sistemindeki değişimlerden 4+4+4 eğitim modeline ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Sebahattin Zam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kılınç, E., Dere, İ. (2015). 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminde beşinci sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumları. *Eğitim Kuram ve Uygulama*. 11(3): 980-1003.

Kurşunluoğlu, A., Tanrıöğen, A. (2006). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel değişmeye ilişkin tutumları*. Ulusal 4. Eğitim Bilimleri Kongresi.

MEB, (2010). *18. Milli eğitim şurası*.

http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29170222_18.pdf adresinden

08.02.2018 tarihinde indirilmiştir.

MEB, (2012). *12 yıl zorunlu eğitim soru ve cevaplar*.

http://www.meb.gov.tr/duyurular/2012/12yil_sorular_cevaplar.pdf adresinden

23.09.2017 tarihinde indirilmiştir.

Memişoğlu, S. P. (2012). Türk milli eğitim sisteminin yapısı ve özellikleri. K. Kıroğlu, C. Elma (Ed.). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem.

Memişoğlu, S., İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu eğitimde 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırma Dergisi*, (2), 14-25.

Örmeci, O. (2012). *Dünyada zorunlu eğitim ve 4+4+4 eğitim reformu*.

<http://www.ydemokrat.blogspot.com.tr/2012/03/dunyada-zorunlu-egitim-ve-444-egitim.html> adresinden 09.02.2018 tarihinde alınmıştır.

Örs, Ç., Erdoğan, H., Kipici, K. (2013). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi Iğdır örneği. *Iğdır Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 131-154.

Özenç, E.G., Özcan, Z.E., Güçlü, F., Güney, E.K. (2016). 4+4+4 Eğitim sisteminin 5.sınıf öğrencilerine yansımaları, öğretmen görüşleri. *İlköğretim online*, 15(2), 560-580.

Özer, B. (2012). Öğretmenlik mesleği. F. Töremen (Ed.) *Eğitim bilimine giriş*. (ss. 329-368). İstanbul: İdeal Kültür.

Öztürk, C. (2007). Türk eğitim sistemi ve tarihsel temelleri. A. Oktay (Ed.) *Eğitim bilimine giriş*. (ss. 217-248). Ankara: Pegem.

Şahin, Ç. (2010). Veri analizi. R.Y. Kıncal (Ed.) *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (ss. 180-218). Ankara: Nobel.

Şen, H. Ş. (2010). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem.

Taş, S. (2011). Türk milli eğitim sisteminin yapısı ve özellikleri. R.Y. Kıncal (Ed.) *Eğitim bilimine giriş*. (ss. 189-207). Ankara: Grafiker.

Tatık, R.Ş. (2016). Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. A. Bakioğlu (Ed.), *4+4+4 yapılanmasına ilişkin kapsamlı bir çalışma* (ss. 133-164). Ankara: Nobel.

Tangülü, Z. ve Çıdaçı, T. (2014). Ortaokul 5. sınıf sosyal bilgiler dersine giren branş öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2). 227-242.

TBMM, (2013). *10. Beş yıllık kalkınma planı*.

www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/07/20130706M1-1-1.doc adresinden 09.02.2018 tarihinde indirilmiştir.

Topdemir, S. (2014). *4+4+4 uygulamasının okul yöneticilerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi (Diyarbakır il örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Türk Dil Kurumu. (2017). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

Ekler

Ek A: Öğretmen Görüşme Formu

1. Sistem değişikliğinin 5.sınıftaki öğrencilerin akademik başarılarına etki ettiğini düşünüyor musunuz, bu konudaki gözlemlerinizi belirtiniz?
2. Sizce ders içerikleri 5.sınıf öğrencilerine uygun mu? Değilse nedeniyle birlikte açıklayınız.
3. Değişen sistemle birlikte öğrencilerin bazı derslerde sıkıntı yaşadığı gözlenmiştir. Sizin dersiniz de bu tür sıkıntı yaşayan öğrenciler var mı? (Konuyu anlayamama, motivasyon, geçen yıla göre başarısının düşmesi...)
4. Konu sonunda yapılan alıştırmalar veya ders kitaplarındaki etkinlikleri yeterli buluyor musunuz? Yetersizse nasıl bir çözüm deniyorsunuz?
5. 5.sınıf öğrencileri geçen yılki sınıf öğretmenine ihtiyaç duyuyor mu?
6. 5.sınıf öğrencilerinin sınıf ortamında yaşadığı sorunlar nelerdir?
7. 5. sınıf öğrencilerinin ders içeriği (sizin dersiniz için) nasıl olmalıdır?
8. 5.sınıftaki öğrencinin motivasyon konusunda yaşadığı sorunlar nelerdir?
9. 5. sınıf öğrencilerinde gözlemediğiniz uyum sorunları nelerdir?
10. Okulunuzda ikili eğitim var ise öğrenciler açısından sıkıntı yaratıyor mu?
11. 5. sınıf programlarında ders sayısı ve dersliklerle yaşanan sorunlar nelerdir?
12. 5. sınıf öğrencilerin seçmeli dersleriyle ilgili yaşadığı sorunlar nelerdir?
13. Günlük ders sayısının 5. sınıf öğrencilerine fazla geldiğini düşünüyor musunuz?
14. 5.sınıf öğrencilerinin Matematik, Fen, Türkçe ve İngilizce derslerindeki başarılarını geçen yıla göre nasıl buluyorsunuz?
15. 5.sınıfların ders işlerken daha sıklıkla sıkıldıklarını ve dikkatlerinin dağıldığını, dersleri takip etmekte zorlandıklarını, derslerde anlamakta zorlandıkları konular bulunduğunu ve öğretilenleri kısa sürede unuttuklarını bulgulamaktadır. Bu görüşe katılıyor musunuz, dersinizde buna benzer sorunlar yaşanıyor mu?

16. 5. sınıfların derslerindeki değişikliğe hazır olmadıklarına, öğleden sonraki saatlerde çok sıkıldıklarına, dikkatlerinin dağıldığına ve ders verimliliğinin düştüğüne işaret eden bulgular mevcuttur. Sizin dersiniz de bu durum mevcut mudur? Açıklayınız.(Ders adını yazınız)
17. Branş öğretmenlerinin 5.sınıf öğrencilerinin akademik başarısına etki ettiğini düşünüyor musunuz, öğrenciler branş derslerinde sorun yaşıyor mu?
18. İlkokuldan ortaokula geçen öğrencilerin sosyal çevreleri önemli ölçüde değişmektedir. Öğrencilerin sosyal çevre açısından yaşadığı sorunlar nelerdir?
19. Öğrenciler, öğretmen değişikliğini genellikle olumsuz bulmakta ve sınıf öğretmenlerini özlediklerini belirtmektedir. Dersine girdiğiniz sınıflarda bu öğrencilere rastladınız mı?
20. Yeni eğitim sisteminin yararlı bulduğunuz taraflarını ve sizce yanlış olan yanlarını kısaca açıklayınız. Sizce nasıl bir model olsaydı daha iyi olabilirdi?

Ek B: Öğrenci Görüşme Formu

1. Türkçe, Matematik, İngilizce, Sosyal, Fen ve Tek. gibi derslerinizi öğrenmede zorluk çekiyor musunuz?
2. 4. sınıfa göre en çok zorlandığınız dersler hangileridir?
3. Sınıftaki arkadaşlarınızla problem yaşıyor musunuz?
4. Okuldaki diğer akranlarınızla aranınız nasıl?
5. Derslerinizde giren öğretmenleriniz size geçen yıldan farklı geliyor mu?
6. Bu yıl derslerinize giren farklı öğretmenlerinizle anlaşabiliyor musunuz?
Anlaşamıyorsanız neden?
7. Okul müdürü veya müdür yardımcınız sizin sorun ve şikâyetlerinizle ilgileniyor mu?
8. Aileniz sizlerin okul başarısı hakkında nasıl yorum yapıyor?
9. Aileniz size seçmeli ders konusunda yardımcı oluyor mu?
10. Okulunuzun değişmesi (eğer değiştiyse) sizi etkiledi mi?
11. Sınıf öğretmeninizin değişmesi ve derslerinize farklı öğretmenlerin girmesini nasıl karşılıyorsunuz?
12. Okulunuzun fiziki olarak eksikleri var mı?
13. İlkokul ve ortaokulun aynı binada olması sizi etkiliyor mu?
14. Ders saatinin fazla olması size yorucu geliyor mu?
15. 4. sınıftaki sınıf öğretmeninizi özleyiyor musunuz?
16. Okulunuz değişmişse kendinizi bu okulda mutlu hissediyor musunuz?
17. Dersleri anlayamama ve derslerde sıkılma durumunuz var mı?
18. Ders kitaplarındaki etkinlikler sizin dersi öğrenmenize ne kadar yardımcı oluyor?
19. Sınıfınızın kalabalık olduğunu düşünüyor musunuz?
20. Sınıf öğretmeninizin size karşı tavrını nasıl buluyorsunuz?

Ek C: Veli Görüşme Formu

Veli Görüşme Formu

1. 4+4+4 Eğitim sistemini 5.sınıf öğrencileri açısından nasıl buluyorsunuz? Olumlu-olumsuz yönlerini belirtiniz.
2. 5.sınıf öğrencilerinin yaşadığı sorunlar nelerdir?
3. 5.sınıfların derslerine branş öğretmenlerinin girmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?
4. 4+4+4 eğitim sistem değişikliği sonucunda okul değişikliği yaşandı mı, yaşandıysa sizi nasıl etkiledi?
5. Okulunuzda ikili eğitim ve taşınmalı sistemle var mı, varsa öğrenciyi nasıl etkiledi?
6. Öğrencinin akademik başarısında geçen yıla göre düşüş var mı, varsa bunlar hangi derslerde yaşandı?
7. Okulunuzda fiziki açıdan sorunlar var mı?
8. 4+4+4 eğitim sistem değişikliği ile okul yönetimi veya öğretmenler tarafından size bilgilendirme yapıldı mı?
9. Öğrenci dersleriyle ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?
10. Öğrenci hakkında yapılan veya yapılacak olan değişikliklerde sizlere bilgilendirme yapılıyor mu?

Özgeçmiş

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Mehmet Cihan ÖZDEMİR

Doğum Tarihi: 01.05.1988

Doğum Yeri: ÇAN

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi: Ondokuz Mayıs Üniversitesi / Türkçe Öğretmenliği/ 2011

Yüksek Lisans Öğrenimi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü / Eğitim Yönetim ve Denetimi

Yabancı Diller: İngilizce

BİLİMSEL FAALİYETLERİ

Yayımlar: -

Bildiriler: Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme ve Atamalarda Yaşanan Sorunlar ve Yönetici Görüşleri Temelinde Çözüm Önerileri, Mehmet Cihan Özdemir, Filiz Koyuncu ve Adile Özkan, 2014

Katıldığı Projeler: -

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurumlar ve Yıllar

Eğitim Bilimleri Özel Öğretim Kursu, 2011-2013, İstanbul

Kültür Özel Öğretim Kursu, 2013-...

İLETİŞİM

e-posta adresi: ozdemir_c_m@hotmail.com